

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

משרד החינוך | Ministry of Education | وزارة التربية والتعليم

ניטור רמת האלימות בבתי-הספר לפי דיווחי תלמידים

נתונים מתוך סקרי ניטור אלימות

תשס"ט - תשע"ז

אדר תשע"ח | מרץ 2018

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

בית אבגד, ז'בוטינסקי 5, רמת גן, 5252006, טלפון: 03-5205555, פקס: 03-5205509

דוא"ל: rama@education.gov.il, אתר: <http://rama.education.gov.il>

אחת הסוגיות החשובות המטרידות את העוסקים במלאכת החינוך היא תופעת האלימות בקרב תלמידים בין כתלי בתי-הספר ובדרך אליהם. לאורך השנים, חוקרים ומכוני מחקר חקרו את תופעת האלימות בבתי-הספר, על גילוייה השונים, והעשירו את הידע שבידינו בנושא זה.

סמוך להקמתה, במהלך שנה"ל תשס"ז, התבקשה ראמ"ה ע"י מנכ"ל משרד החינוך דאז להוביל מהלך פיתוח של כלי אחיד ומוסכם לניטור רמת האלימות בבתי-הספר. לאור בקשה זו כינסה ראמ"ה ועדה שכללה נציגים ממשרד החינוך העוסקים בהתמודדות עם תופעת האלימות (שפ"י, מנהל חברה ונוער ואגפי הגיל) ומומחים מהאקדמיה (פרופ' רמי בנבנישתי, אונ' בר אילן; פרופ' תמר הורביץ, אונ' בן-גוריון; דר' יוסי הראל פיש, אונ' בר אילן; פרופ' עמוס רולידר, מכללת עמק יזרעאל).

על בסיס עבודת הוועדה פותחו שאלונים מפורטים לתלמידים ולמורים הבודקים את מגוון ביטוייה של תופעת האלימות בבתי-הספר. השאלונים הועברו לראשונה בקרב מדגם ארצי מייצג של תלמידי כיתות ד'-י"א בבתי-הספר במערכת בשנה"ל תשס"ט, המהלך חזר על עצמו בתשע"א, תשע"ג ותשע"ה והוא ימשיך להתבצע בכל שנת לימודים שנייה. החשיבות של מהלך זה לניטור האלימות בבתי-הספר היא רבה, משום שהוא מאפשר מעקב תקופתי שיטתי ובר-השוואה אחר רמת האלימות בבתי-הספר.

הדוח שלפניכם הוא הרביעי בסדרה, והוא מפרט את הממצאים מתוך שאלוני התלמידים מהשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז. במסגרת הדוח אפשר למצוא נתונים המפורטים לפי שלבי גיל (כיתות ד'-ו', כיתות ז'-ט', כיתות י'-י"א) ומגזר-שפה (בתי-ספר דוברי עברית לעומת בתי-ספר דוברי ערבית), וכן השוואה רב-שנתית של הנתונים (תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה לעומת תשע"ז).

חשוב לקרוא את הנתונים בדוח במספר מישורים: ראשית, יש להתייחס כמובן לנתונים לכשעצמם, הן ברמת המדדים המסכמים והן ברמת ההיגדים הבודדים. נתונים אלו חושפים תמונה מורכבת ורבת פנים של תופעת האלימות בבתי-הספר ובדרך אליהם, וכן תופעות של התנהגות בסיכון בקרב התלמידים (כגון שתיית אלכוהול ושימוש בסמים). שנית, חשוב לבחון את הנתונים באופן השוואתי לפי שלבי גיל ולפי מגזר-השפה: האם תופעה נתונה חריפה יותר בשלבי הגיל הצעירים ופוחתת (או דווקא מתגברת) ככל ששלב הגיל בוגר יותר? האם התופעה נפוצה יותר בבתי-ספר מהמגזר דובר העברית או דובר הערבית? קריאה השוואתית מעין זו עשויה לספק מידע רב חשיבות בכל הקשור למיקוד מאמצים במניעה ובהתערבות. שלישית, יש להתבונן במגמות בין ארבע השנים ולבחון היכן אנו רואים שיפור (ירידה בדיווחים על אלימות), ומהם המוקדים שבהם השיפור הרצוי אינו ניכר.

ברצוני להודות לכל הגורמים השותפים לעשייה, ואשר אחראים לדוח זה: **צוות ראמ"ה**; חברות זכייניות - **טלדור** (תפעול הסקרים) **והמרכז הארצי לבחינות ולהערכה** (עיבוד הנתונים); **יועצים** ממאגר המומחים של ראמ"ה.

אני תקווה כי הנתונים המוצגים כאן יסייעו בהבנה של תופעת האלימות בבתי-הספר בישראל, ובעיקר, ישמשו את העושים במלאכה – הגורמים המקצועיים במשרד החינוך וצוותי ההוראה בבתי-הספר – בהתמודדות עם- ובסופו של דבר במיגור של התופעות השליליות המתוארות בדוח זה.

בברכה,

ד"ר חגית גליקמן
מנכ"לית ראמ"ה

מבוא	3
שיטת המחקר	3
ממצאים	8
• אלימות מילולית	9
• אלימות מתונה	12
• אלימות קשה	15
• הבאת נשק קר לביה"ס	18
• אלימות חברתית	21
• אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	24
קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	24
אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר	28
• אלימות מינית	33
• אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות	37
קורבנות לאלימות מצד הצוות	37
ביצוע אלימות כלפי הצוות	41
• אלימות בהסעות הבית-ספריות	45
• חברות אלימות ומעשי בריונות	51
• תחושת מוגנות של התלמידים בבית-הספר	56
• מאמצי ביה"ס במניעת אלימות	59
• שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים	63
שתיית אלכוהול	63
שימוש בסמים	71
• הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה	76
סיכום	79
נספח 1: תיאור המדדים המסכמים, המהימנות הפנימית שלהם וההיגדים המרכיבים אותם	81
נספח 2: נתוני המדדים וההיגדים לפי מגזר שפה ושלבי גיל – תשס"ט, תשע"א, תשע"ג ותשע"ה	85

מבוא

תופעת האלימות בבתי-הספר היא אחת התופעות המרכזיות העומדות על סדר היום הציבורי באשר למערכת החינוך בישראל. אין עוררין על כך ששהות מוגנת ובטוחה של התלמידים בבית-הספר הינה מטרה חשובה ביותר, וכי חשוב לתת את הדעת לתופעות של אלימות בבית-הספר ולטפל בהן. לאור החשיבות הרבה של סוגיה זו, עלה צורך במהלך רב-שנתי של ניטור רמת האלימות בבתי-הספר על מנת לזהות מגמות של שינוי ושימור ברמת האלימות במערכת החינוך, לתת בידי קובעי המדיניות מידע מקיף באשר לרמת האלימות במערכת החינוך.

הדו"ח שלפניכם מתבסס על נתונים שנאספו בקרב תלמידי כיתות ד'-י"א במערכת החינוך במהלך שנות הלימודים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז. השאלונים שהועברו בקרב התלמידים בדקו שורה של התנהגויות אלימות בבית-הספר והתנהגויות בסיכון. הכוונה היא להמשיך ולנטר את רמת האלימות באמצעות שאלונים דומים אשר יועברו מדי שנתיים במדגם מייצג של בתי-ספר.

השאלונים שהועברו לתלמידים הם פרי עבודה של וועדת היגוי המורכבת מאנשי ראמ"ה, גורמים במשרד החינוך העוסקים בהתמודדות עם תופעת האלימות (שפ"י, מנהל חברה ונוער ואגפי הגיל) ומומחים מהאקדמיה.

המטרה המרכזית, כאמור, היא להציג נתונים בדבר שכיחות גילויי האלימות השונים בקרב אוכלוסיית תלמידי בתי-הספר ובקרב תתי קבוצות באוכלוסייה זו, בחלוקה על-פי שלבי גיל ומגזר שפה. הכוונה היא להמשיך ולעקוב אחר פרמטרים אלו בשנים העוקבות (סקר ניטור האלימות אמור להיות מועבר בכל שנה שנייה).

מטרה נוספת היא ליצור בסיס מידע הכולל, מלבד משתני האלימות, גם משתנים נוספים העשויים להסביר את תופעות האלימות או להיות מוסברים על-ידיהן. בסיס המידע אמור לשמש למחקרי המשך אשר יסייעו להבין טוב יותר, ובסופו של דבר לסייע במניעה של התופעות השליליות שדו"ח זה עוסק בהן.

שיטת המחקר

כללי

הנתונים המופיעים בדוח זה נאספו במהלך החודשים ינואר-מרץ 2017 ("נתוני תשע"ז") והם מוצגים בהשוואה לנתונים שנאספו בתקופה המקבילה בשנים 2015 ("נתוני תשע"ה"), 2013 ("נתוני תשע"ג"), 2011 ("נתוני תשע"א") ו-2009 ("נתוני תשס"ט"). בכל המועדים השאלונים הועברו באופן זהה: העברה בכיתות האם של התלמידים, ע"י סוקרים מטעם ראמ"ה שהועסקו ע"י זכיין חיצוני, ואשר עברו הכשרה ע"י צוות המחקר של ראמ"ה. השאלונים הועברו באופן אנונימי, מבלי שנאסף מידע מזוהה על המשיבים. ברוב בתי-הספר זכינו לשיתוף פעולה מלא מצד ההנהלה והתלמידים. משך ההעברה של שאלון תלמידים היה 15 עד 30 דקות; במקרים חריגים נדרשו 45 עד 50 דקות. בכל מקרה שבו תלמידים התקשו בהבנת שאלה, הסוקרים נתנו לכך מענה. ברוב המוחלט של המקרים, כל התלמידים אשר נכחו בכיתה מילאו את השאלונים, למעט מקרים בודדים בהם התלמידים, עולים חדשים, שזה מקרוב הגיעו ארצה ולא שלטו בעברית ברמה מינימלית לא יכלו להשיב עליהן. הוחלט שתלמידים אלה לא ימלאו את השאלונים. באופן כללי, הסוקרים התרשמו שהתלמידים מילאו את השאלונים ברצינות ובקפדנות.

כלי המחקר

כלי המחקר העיקרי היו שאלוני נייר ועפרון שהכילו כ- 90 שאלות/היגדים על סולם ליקרט עם 3 דרגות תדירות בקטגוריות שונות שתוארו למעלה.

כאמור, השאלונים היו פרי עבודתה של וועדה שהתכנסה במטרה לבנות כלי אחיד ומוסכם לניטור רמת האלימות בבתי-הספר, על גילוייה וביטוייה השונים.

בחלק ניכר מההיגדים בשאלון מוצג בפני התלמיד תיאור של אירוע אלים שהתלמיד היה עלול להיות קורבן שלו, והתלמיד התבקש לציין על סולם שביטא תדירות הולכת וגוברת, האם המקרה קרה לו במהלך החודש האחרון. התלמיד נדרש לבחור בסולם האם הדבר לא קרה, האם קרה פעם אחת, קרה פעמיים או האם קרה שלוש פעמים או יותר.

לדוגמא, בהיגד הבודק קורבנות של תלמיד לאירוע אלים נשאל התלמיד "במהלך החודש האחרון אחד התלמידים דחף אותך במטרה לפגוע בך" (0=לא קרה, 1=קרה פעם אחת או פעמיים, 2=קרה שלוש פעמים או יותר).

באופן הזה, התלמידים ביקשו להתייחס לשורה ארוכה של אירועים אלימים המשתייכים לקטגוריות שונות: אלימות מילולית, אלימות מתונה, אלימות קשה ועוד. חלק מההיגדים בשאלונים שהועברו לבתי-ספר בפקוח ממלכתי-דתי נוסחו באופן מעודן יותר (לדוגמא: "הערות לא צנועות" במקום "הערות מיניות").

על בסיס התשובות להיגדים בקטגוריה נתונה חושבו מדדים מסכמים כך: שיעור התלמידים אשר דיווחו כי לפחות אחד מהאירועים האלימים המשתייכים לקטגוריה אירע להם במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים פעם אחת לפחות.

באופן זה חושבו מדדים בנושאים הבאים:

- אלימות מילולית
- אלימות מתונה
- אלימות קשה
- אלימות חברתית
- אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים¹
- אלימות מינית
- אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

נציין כאן כי המדדים המוצגים בדוח זה חושבו באופן שונה מאופן החישוב של המדד המסכם "מעורבות באירועי אלימות" אשר מופיע בדוחות המיצ"ב, ואשר חושב שם כממוצע של שיעורי המדווחים כי המתואר בכל אחד מההיגדים המרכיבים את המדד – אכן קרה להם (לפחות פעם אחת) בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסיבה להבדל זה נעוצה במטרות השונות של שאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית ושל שאלוני ניטור האלימות: בשעה שמטרת הראשונים היא להציג תמונה כללית ומסכמת של תופעת האלימות לצד שורה ארוכה של נושאים נוספים הקשורים לאקלים הבית-ספרי (ועל כן החישוב של מדד מסכם אחד), הרי ששאלוני ניטור האלימות נועדו לבחון את תופעת האלימות על ביטוייה וגווניה השונים לעומק (ועל כן החישוב של שורה של מדדים מסכמים וכן היגדים בודדים הבודקים תופעות נוספות). לאור האמור לעיל, וכן בשל סיבות מתודולוגיות נוספות (ניסוחים מעט שונים של ההיגדים, הקשר אחר של ההעברה) אין להשוות את נתוני המדד המסכם המחושב על בסיס נתוני האקלים במיצ"ב, עם נתוני המדדים המסכמים המחושבים מתוך שאלוני ניטור האלימות.

בנוסף למדדים שתוארו לעיל, מוצגים בדוח גם נתונים של היגדים בודדים אשר בשל שיקולים של תוכן, שנתמכו גם בבדיקות סטטיסטיות, לא היוו חלק ממדד מסכם כלשהו:

- הבאת נשק קר לבית-הספר
- הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה

בנוסף למדדים ולהיגדים לעיל, בהם התבקשו התלמידים, כאמור, לדווח על אירועים שקרו להם או על התנהגויות שביצעו במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים, הם התבקשו להשיב על היגדים נוספים בנושאים הבאים:

- אלימות בהסעות הבית-ספריות: תדירות המקרים בהם התלמיד היה קורבן לאלימות מילולית או פיזית בהסעה הבית-ספרית.
- חבורות אלימות ומעשי בריונות בבית-הספר: התדירות בה מתרחשים אירועים מסוג זה בבית-הספר.
- שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים: תדירות השימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים שונים, החל ממשקאות חריפים וכלה בסמים.
- תחושת המוגנות של התלמידים: המדד חושב כממוצע של שיעור התלמידים המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד.

¹ נציין כי החל משנה"ל תשע"ה נוספו שני היגדים חדשים בנושא זה, שאינם מהווים חלק מהמדד, ואשר בודקים את המידה בה תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות לפגיעה בתלמידים אחרים או במורים.

- **מאמצי בית-הספר במניעת אלימות:** המדד חושב כממוצע של שיעור התלמידים המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד.

בשלושת הנושאים הראשונים לא חושב מדד מסכם.

חשוב לשים לב כי בשני המדדים האחרונים ("תחושת מוגנות של תלמידים" ו-"מאמצי בית-הספר במניעת אלימות"), ובשונה משאר המדדים, אחוז גבוה יותר באותו מדד משקף תמונת מצב חיובית יותר (בעוד בשאר המדדים אחוז גבוה יותר של מעורבות במקרי אלימות והתנהגויות סיכון משקף תמונת מצב שלילית יותר).

לתיאור מפורט של המדדים, ההיגדים המרכיבים אותם, וכן לנתונים בדבר העקיבות הפנימית של המדדים (לפי מדד המהימנות אלפא של קרונברך), ראו נספח 1.

אוכלוסייה, דגימה ושיעורי השבה

הדגימה נעשתה בשיטה של דגימת אשכולות דו שלבית בתוך שכבות (stratified two-stage cluster sampling)², כך שבכל שכבת דגימה נדגמו בתי-ספר, ובכל בית-ספר שנכלל במדגם נדגמו באופן מקרי שתי כיתות. בכיתות שנכללו במדגם נסקרו כל התלמידים הלומדים בכיתה. ברוב המקרים היה מדובר בשתי כיתות משלבי גיל שונים. בבתי-הספר היסודיים נדגמו שתי כיתות מבין הכיתות בשכבות ד', ה' ו-ו', בחטיבות הביניים נדגמו שתי כיתות מהשכבות ז', ח' ו-ט', ובחטיבות העליונות נדגמו שתי כיתות, אחת משכבה י' והשנייה משכבה י"א. חשוב לציין, כי החלוקה לפי שלב חינוך התבצעה לפי דרגות-כיתה ולא לפי המבנה הארגוני בכל בית-ספר. כך, כיתות ד', ה', ו' נכללו בבתי-הספר היסודיים, כיתות ז', ח', ט' – נכללו בשכבת חטיבות הביניים (גם אם היו בפועל בבתי-ספר יסודיים) וכיתות י'-י"א נכללו בשכבת החטיבות העליונות. יוצאים מן הכלל בהקשר זה היו כיתות ט' בתיכונים 4 שנתיים, אשר נדגמו יחד עם כיתות י' ו-י"א במוסד החינוך אליו הן שויכו. כאמור, ככלל נדגמו שתי כיתות בכל בית-ספר במדגם. היו מספר יוצאים מהכלל שנבעו מצורכי הדגימה וההתאמה לגודל בית-הספר.

לצורך הדגימה הוגדרו 15 שכבות דגימה בלתי תלויות, המהוות שילוב של שני משתנים: שלב החינוך (ד'-ו', ז'-ט', י'-י"א) והמגזר/סוג הפיקוח (ממלכתי - דובר עברית, ממלכתי-דתי, ערבי, דרוזי ובדואי). בתוך כל אחת מהשכבות הנ"ל, נדגמו כ-40 בתי-ספר שאינם משתתפים במיצ"ב בשנה זאת (קבוצות מיצב 1 ו-2). בסך הכול, היו צפויים להשתתף במחקר 465 בתי-ספר. (בתי-הספר הבדואים והדרוזים הם מעטים, באופן יחסי, ולכן נכללו במדגם כל בתי-ספר מקבוצות מיצ"ב 1 ו-2 מהמגזר הדרוזי ושתי שכבות הגיל העליונות במגזר הבדואי). כפי שנכתב לעיל, בכל אחת מהכיתות הנדגמות היו אמורים למלא את השאלונים כל התלמידים, כ-50 תלמידים מכל בית-ספר. הכיתות נדגמו כך שברמה הארצית יהיה ייצוג לכל שלבי הגיל. בסך הכל תוכננו להשתתף כ-29,200 תלמידים. אוכלוסיית ניטור האלימות נועדה להקיף את כל בתי-הספר היסודיים, חטיבות הביניים והחטיבות העליונות בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, ובחינוך המוכר שאינו רשמי, למעט בתי-הספר מהסוגים הבאים:

- בתי-ספר של החינוך המיוחד, מפת"ן, מרכז טיפולי, מרכז ימי, מרכז פסג"ה, מתי"א, מוסד רפואי וחוות חקלאיות.
- בתי-ספר חרדיים: מרכז חינוך ותלמודי תורה (ת"ת), חינוך עצמאי ומעיין החינוך התורני.
- בתי-ספר דוברי ערבית בירושלים ("מזרח ירושלים").

משקלות הדגימה שחושבו מבוססים על הסתברויות ההכללה במדגם ועל תיקונים שונים הנובעים מאי השבה של בתי-ספר ושל תלמידים, וזאת על-פי פיקוח, מגזר-שפה, דרגת כיתה ומגדר.

בסופו של דבר, בסקר ניטור האלימות של תשע"ז השתתפו 24,145 תלמידים מ-448 בתי-ספר (נתונים דומים לסקר שנערך בתשע"ה).

שיעורי ההיענות: גודל מדגם בתי-הספר היה כאמור 465, אך בפועל השתתפו בסקר 448 בתי-ספר (כ-96% היענות). שיעור ההיענות לפי סוג פיקוח ומגזר שפה הנו: 90% מבתי-הספר הממלכתיים דוברי העברית, 97% מבתי-הספר הממלכתיים-דתיים ו-99% מבתי-הספר דוברי הערבית.

² תכנית הדגימה וגודל המדגם נגזרו ממחקרי ניטור אלימות קודמים (בבנישתי 1999, 2002, 2005)

בסה"כ השתתפו בניטור 24,145 תלמידים: 8,724 בבתי-ספר יסודיים, 8,935 – בחטיבות הביניים ו 6,486 בחטיבות העליונות. בחלוקה לפי מגזר שפה וסוג הפיקוח: 5,568 תלמידים בבתי-ספר דוברי עברית-ממלכתי, 4,830 בבתי-ספר דוברי עברית ממלכתי-דתי ו-13,747 בבתי-ספר דוברי ערבית (קטגוריה זו כוללת בתי-ספר המשתייכים למגזרים הערבי, הדרוזי והבדואי).

בלוחות 1 ו-2 מוצגים שיעורי ההיענות ברמת התלמידים בבתי-הספר דוברי העברית והערבית ובקרב התלמידים הלומדים בבתי-ספר אלו. שיעור ההשתתפות של תלמידי כיתות ד'-ו' בבתי-הספר הממלכתיים דוברי העברית היה 82%, בבתי-הספר הממלכתיים-דתיים 85% ובבתי-הספר דוברי הערבית 88%. שיעור ההשתתפות בקרב תלמידי כיתות ז'-ט': 86% בבתי-הספר הממלכתיים דוברי העברית, 80% בבתי-הספר הממלכתיים-דתיים, ו-88% בבתי-הספר דוברי הערבית. בכיתות י'-י"א: 60% אחוזי השתתפות בבתי-הספר הממלכתיים דוברי העברית, 75% בבתי-הספר הממלכתיים-דתיים ו-84% בבתי-הספר דוברי הערבית.

בסך הכול, אפשר לראות כי בדומה לסקר שנערך בתשע"ה שיעור ההשתתפות של התלמידים בבתי-הספר דוברי הערבית היה מעט גבוה יותר משיעור ההשתתפות של התלמידים בבתי-הספר דוברי העברית (87% ו-78% בהתאמה).

לוח 1: מספר בתי-הספר, התלמידים המשיבים, ושיעורי ההיענות בקרב דוברי העברית

פיקוח		ממלכתי		ממלכתי-דתי		סך הכל דוברי עברית	
שכבה	משיבים	אחוז הענות	משיבים	אחוז הענות	משיבים	אחוז הענות	
בתי-ספר	101	90	110	97	211	94	
תלמידים							
שכבת ד'	660	81	500	85	1,160	83	
שכבת ה'	720	86	575	88	1,295	87	
שכבת ו'	551	77	662	83	1,213	80	
שכבות ד'-ו'	1,931	82	1,737	85	3,668	83	
שכבת ז'	864	86	527	79	1,391	83	
שכבת ח'	660	89	561	79	1,221	84	
שכבת ט'	717	83	612	81	1,329	82	
שכבות ז'-ט'	2,241	86	1,700	80	3,941	83	
שכבת י'	740	62	715	76	1,455	68	
שכבת י"א	656	59	678	74	1,334	65	
שכבות י'-י"א	1,396	60	1,393	75	2,789	67	
סך הכל	5,568	76	4,830	80	10,398	78	

לוח 2: מספר בתי-הספר, התלמידים המשיבים, ושיעורי ההיענות בקרב דוברי הערבית

מגזר		ערבי		דרוזי		בדואי		סך הכל דוברי ערבית	
שכבה	משיבים	אחוז הענות	משיבים	אחוז הענות	משיבים	אחוז הענות	משיבים	אחוז הענות	
בתי-ספר	113	98	44	98	80	100	237	99	
תלמידים									
שכבת ד'	595	87	380	90	698	87	1,673	88	
שכבת ה'	660	90	500	88	490	88	1,650	89	
שכבת ו'	613	89	472	89	648	86	1,733	88	
שכבות ד'-ו'	1,868	89	1,352	89	1,836	87	5,056	88	
שכבת ז'	760	91	255	88	732	87	1,747	89	
שכבת ח'	681	87	175	86	566	85	1,422	86	
שכבת ט'	654	90	251	89	920	86	1,825	88	
שכבות ז'-ט'	2,095	89	681	88	2,218	86	4,994	88	
שכבת י'	1,022	85	261	79	687	87	1,970	85	
שכבת י"א	878	81	237	77	612	88	1,727	83	
שכבות י'-י"א	1,900	83	498	78	1,299	87	3,697	84	
סך הכל	5,863	87	2,531	86	5,353	87	13,747	87	

ממצאים

פרק הממצאים נשען על ניתוח של שאלוני ניטור האלימות שהועברו לתלמידים בשנה"ל תשע"ז. הנתונים שנאספו בשנת תשע"ז מושווים לנתונים המקבילים שדווחו בשנים תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ובתשס"ט.

הממצאים מוצגים בחלוקה לתת פרקים, כאשר כל תת פרק מתמקד בנושא מסוים המהווה חלק מתופעת האלימות או נמצא אליה בזיקה ישירה. תתי הפרקים המופיעים להלן הם:

- אלימות מילולית
- אלימות מתונה
- אלימות קשה
- הבאת נשק קר לביה"ס
- אלימות חברתית
- אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים
- אלימות מינית
- אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות
- אלימות בהסעות הבית-ספריות
- חבורות אלימות ומעשי בריונות
- תחושת מוגנות של התלמידים בבית-הספר
- מאמצי ביה"ס במניעת אלימות
- שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים
- הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה

לאור המידע הרב המוצג להלן ועל מנת להקל על הקורא בהתמצאות בדוח, המבנה של תתי הפרקים השונים הוא אחיד והדברים מוצגים בכל תת פרק על-פי הסדר הבא:

- פירוט ההיגדים העוסקים בנושא והמדד המסכם המורכב מההיגדים
- הממצאים העיקריים בתשע"ז
- הצגה מפורטת (גרף ולוח) של ממצאי תשע"ז: התמונה הכוללת של המדד המסכם, נתוני כל ההיגדים וכן נתוני המדד המסכם על-פי הפילוחים הבאים:
 - שלבי גיל: חלוקה לכיתות ד'-ו', כיתות ז'-ט' וכיתות י'-י"א
 - מגזר-שפה: חלוקה לבתי-ספר דוברי עברית ובתי-ספר דוברי ערבית
- השוואה בין נתוני תשע"ז לנתוני תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ותשס"ט. לצורך הדיווח המילולי, מדווח להלן שינוי (עלייה או ירידה) של עד וכולל 2% בין שתי השנים כ"ציבות", ושינוי בערכים של 3% ומעלה מדווח כ"עלייה" או "ירידה" – בהתאם לכיוון של השינוי. החריגים לכלל זה הינם נושאים בהם שיעורי המדדונים מלכתחילה נמוכים במיוחד (מתחת ל-5%) או נושאים שיש להתייחס לעלייה בהם בחומרה. בנושאים אלו מדווחת עלייה או ירידה במקרה של שינוי בערכים של 2% ומעלה. נושאים אלה הם: קורבנות לאלימות קשה; הבאת נשק קר לבית-הספר; אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר; קורבנות לאלימות מינית; קורבנות מאלימות מצד הצוות; אלימות כלפי הצוות; קורבנות לאלימות פיזית בהסעות; שימוש בסמים; הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה.
- הצגה גרפית מפורטת של נתוני תשע"ז בהשוואה לנתוני תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ותשס"ט: תמונה כללית וכן בחלוקה על-פי מגזר-שפה.

אלימות מילולית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מילולית* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון מישהו מהתלמידים קילל אותך בכוונה לפגוע בך"

"האם במהלך החודש האחרון מישהו מהתלמידים לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 1 ובלוח 3 שלהלן:

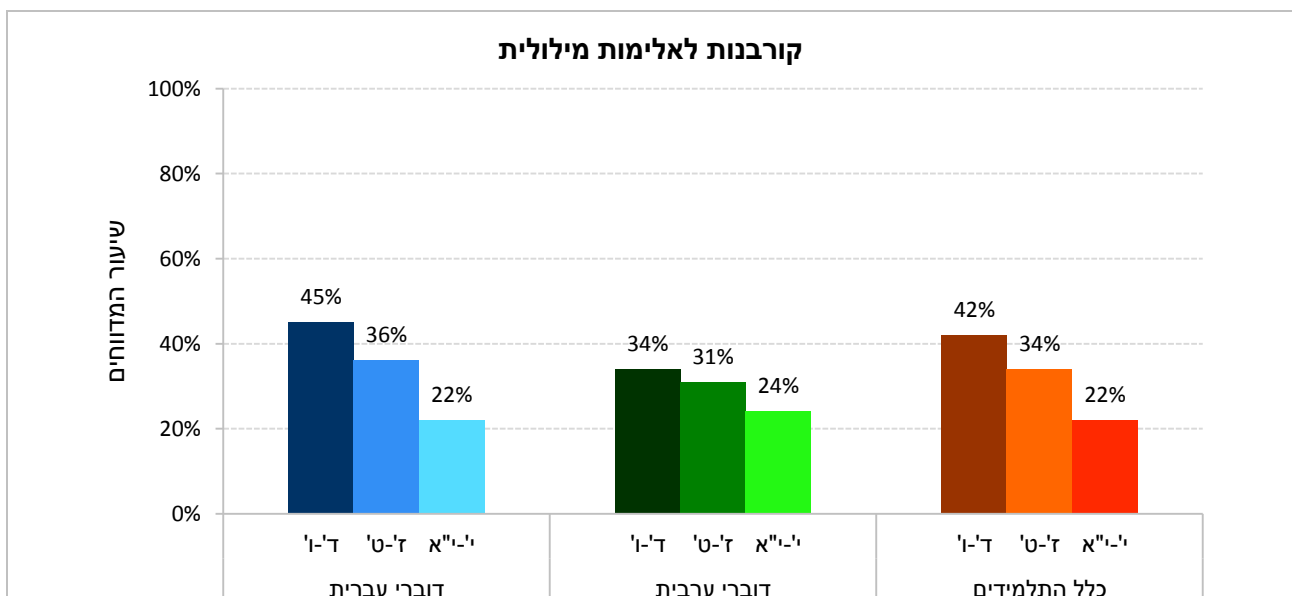
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית גבוהים יותר ככל ששלבי הגיל נמוכים יותר, והם עומדים על 42% בכיתות ד'-ו', על 34% בכיתות ז'-ט' ועל 22% בכיתות י'-י"א.

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית בבתי-ספר דוברי עברית (36%) גבוה יותר בהשוואה לבתי-ספר דוברי ערבית (31%). מגמה זו ניכרת בעיקר בכיתות ד'-ו' שבהן הפער בין מגזרי השפה (11%) גבוה מהפער בכיתות ז'-ט' (5%). לעומת זאת, בכיתות י'-י"א לא נרשם הבדל של ממש בין מגזרי השפה.

אלימות מילולית לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 1 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מילולית" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 1: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 3: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית	ד – ו	45	34	42
	ז – ט	36	31	34
	י – יא	22	24	22
	כלל השכבות	36	31	34
האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך	ד – ו	33	20	30
	ז – ט	25	21	24
	י – יא	14	16	15
	כלל השכבות	26	19	24
האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים	ד – ו	32	26	31
	ז – ט	29	23	27
	י – יא	17	19	18
	כלל השכבות	27	23	26

אלימות מילולית – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 2 שלהלן:

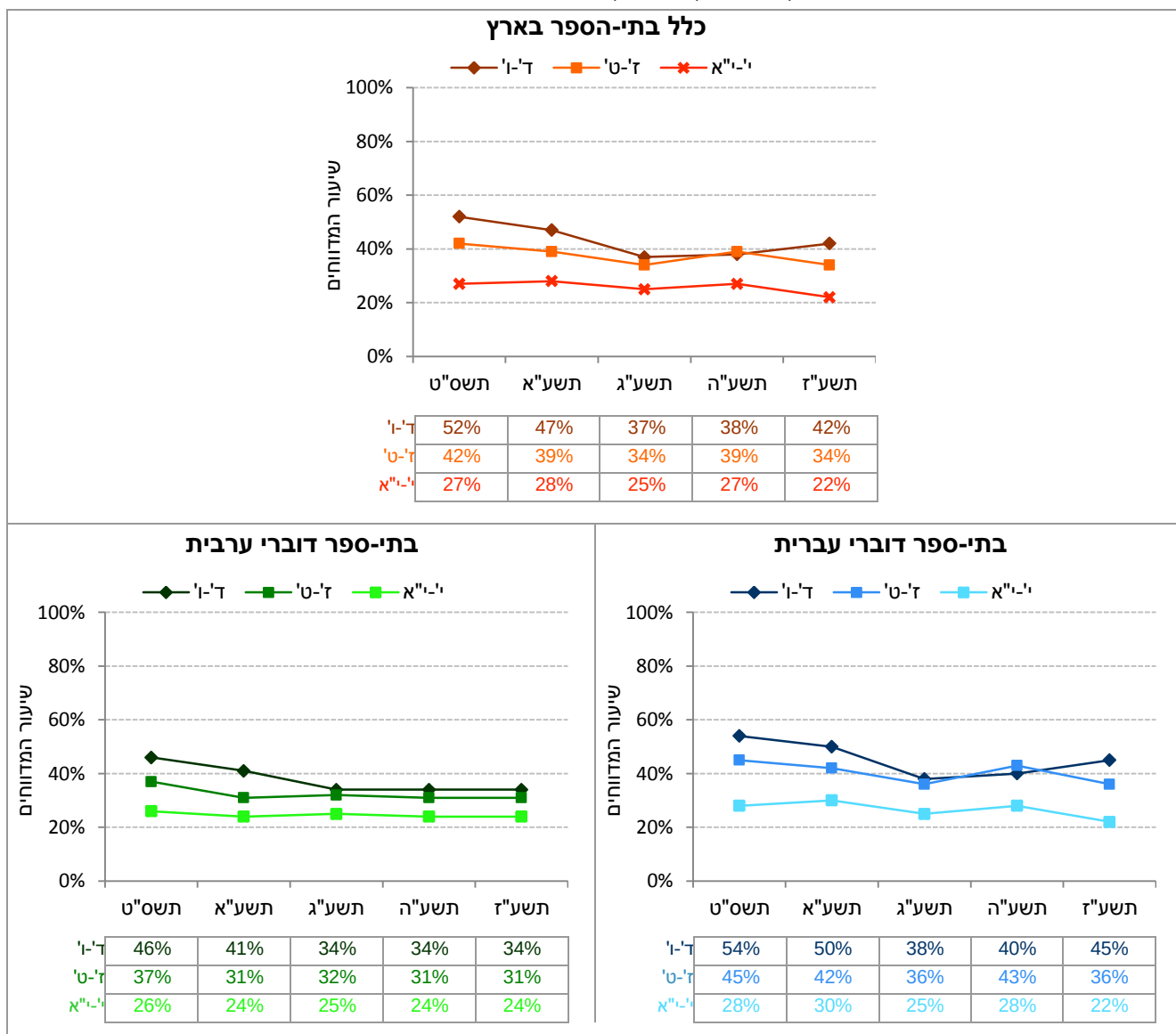
השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז חלה ירידה בשיעורי המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית בכל אחד משלבי הגיל. יחד עם זאת, מעקב לאורך שנים אחר נתוני המדד מלמד על תנודתיות בערכים.

מגמת הירידה שנרשמה בכיתות ד'-ו' בין השנים תשס"ט לתשע"ג נעצרה ובין תשע"ה ו-תשע"ז נרשמה עלייה בשיעורי המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית (+4%). לעומת העלייה בכיתות ד'-ו', בחינוך העל יסודי נרשמו בין תשע"ה לתשע"ז דווקא ירידות בקורבנות לאלימות מילולית (-5% גם בכיתות ז'-ט' וגם בכיתות י'-יא).

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: המגמה בבתי"ס דוברי העברית דומה למגמה הכללית: תנודתיות עד תשע"ה, בעוד שבין תשע"ה לתשע"ז עלייה בשיעורי הדיווח בכיתות ד'-ו' (+5%) וירידות בשיעורי הדיווח בכיתות ז'-ט' (-7%) וי'-יא (-6%). בבתי"ס דוברי הערבית נרשמה בין תשע"ה לתשע"ז יציבות, המשך של המגמה שנרשמה בין תשע"ג לתשע"ה.

בתרשים 2 להלן מוצגים נתוני המדדים "קורבנות לאלימות מילולית" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג
תשע"ה ותשע"ז, בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 2: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות מתונה

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מתונה*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד איים שיפגע בך** בבית-הספר או אחרי הלימודים"

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך**"

"האם במהלך החודש האחרון **קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך**"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 3 ובלוח 4 שלהלן:

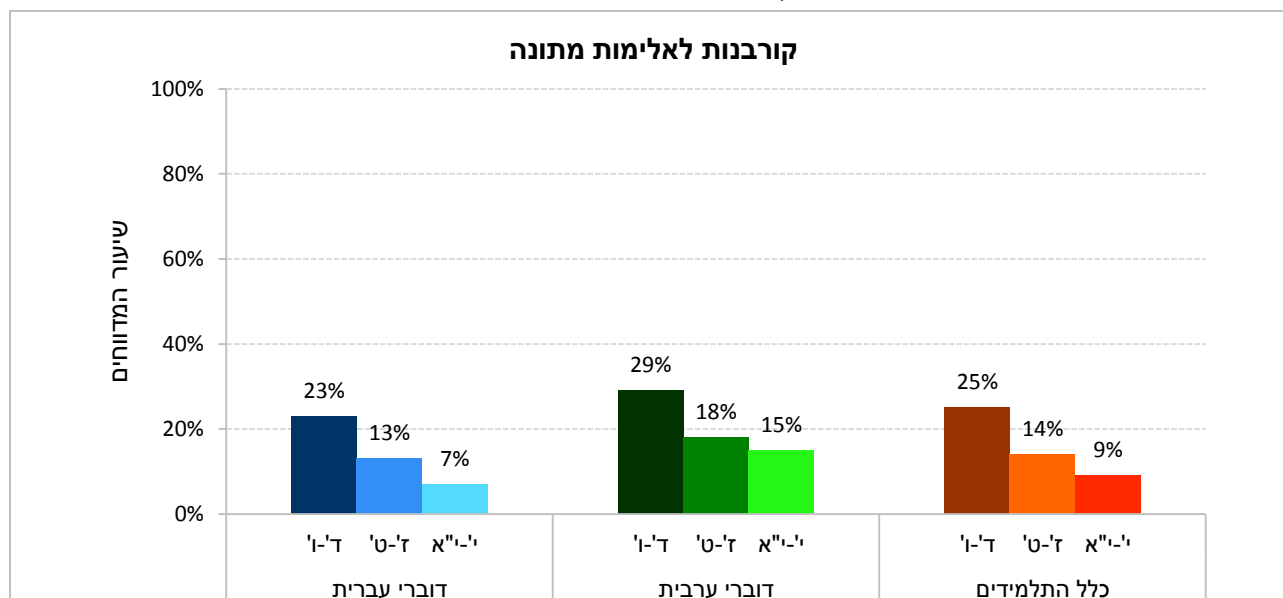
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעורי התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מתונה** גבוהים יותר ככל ששלבי הגיל נמוכים יותר, והם עומדים על 25% בקרב תלמידי כיתות ד'-ו', על 14% בכיתות ז'-ט' ועל 9% בכיתות י'-א.

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מתונה** בבתי-ספר דוברי עברית (15%) נמוך בהשוואה לבתי-ספר דוברי ערבית (21%). הפער בין מגזרי השפה בכיתות י'-א (8%) גדול מהפער בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' (כ-5%).

אלימות מתונה לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 3: מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מתונה" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 3: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 4: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	23	29	25
	ז – ט	13	18	14
	י – יא	7	15	9
	כלל השכבות	15	21	17
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	9	15	10
	ז – ט	4	9	6
	י – יא	4	9	5
	כלל השכבות	6	11	7
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	14	16	14
	ז – ט	8	11	9
	י – יא	5	11	6
	כלל השכבות	10	13	10
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	14	16	14
	ז – ט	7	9	8
	י – יא	4	10	6
	כלל השכבות	9	12	10

אלימות מתונה – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג ותשע"ז

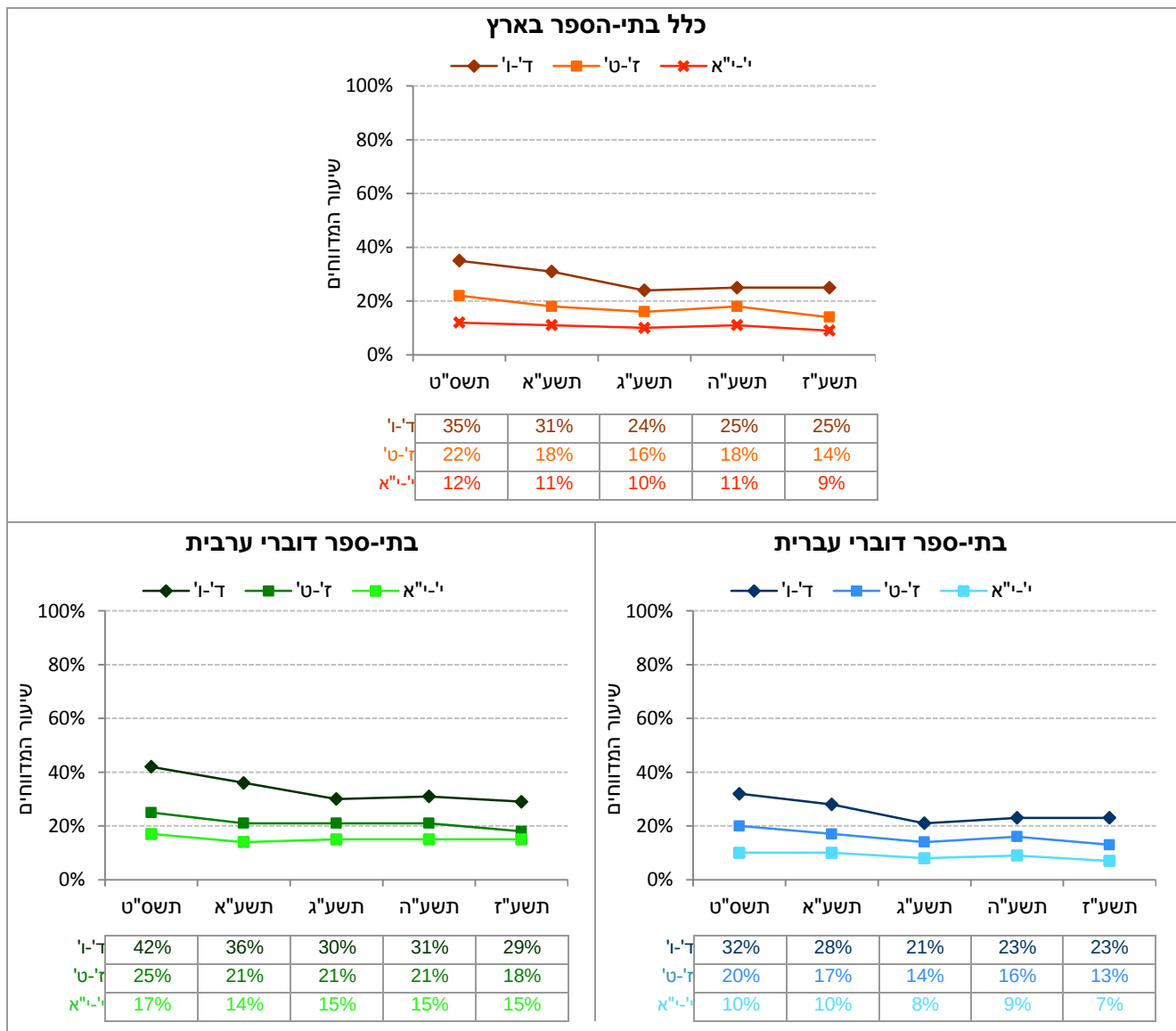
תמצית הממצאים בתרשים 4 שלהלן:

השוואה רב-שנתית, כללי: בראייה כללית, אפשר לראות כי בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה ירידה בשיעורי התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מתונה** בכל אחד משלבי הגיל. עם זאת, נראה כי בין השנים תשע"ג לתשע"ז חלה התייצבות יחסית, וערכי המדד נותרו ללא שינויים משמעותיים. יוצאי דופן בעניין זה הן כיתות ז'–ט', בהן נרשמה בין תשע"ה לתשע"ז ירידה (4%).

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: המגמה הכללית שתוארה לעיל משתקפת בנתוני כל אחד ממגזרי השפה: ירידות בין תשס"ט לתשע"ג והתייצבות בהמשך. זאת, לצד ירידה בין השנים תשע"ה לתשע"ז בכיתות ז'–ט' (3%) בשני מגזרי השפה.

בתרשים 4 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מתונה" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 4: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות קשה

המדד המסכם: קורבנות לאלימות קשה.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד**"
 "האם במהלך החודש האחרון **היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי**"
 "האם במהלך החודש האחרון **תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך**"
 "האם במהלך החודש האחרון **תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראתה את הסכין או האולר**"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 5 ובלוח 5 שלהלן:

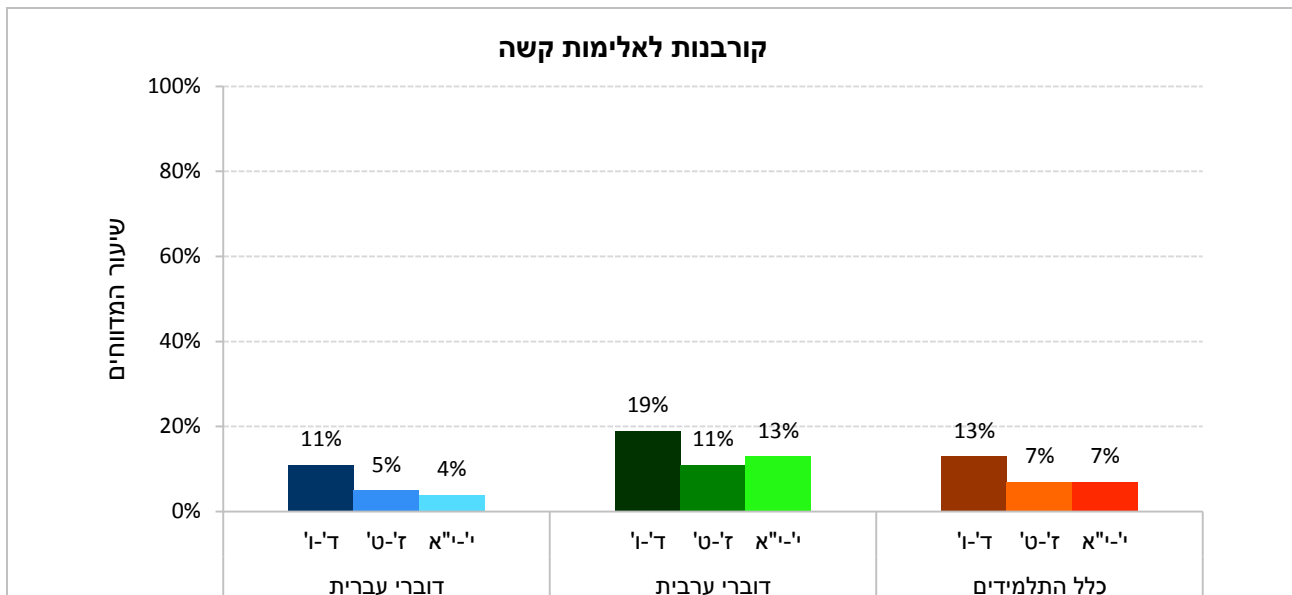
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה גבוה יותר בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (13%) בהשוואה לתלמידי כיתות ז'-ט' ולתלמידי כיתות י'-י"א (7%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה בבתי-ספר דוברי ערבית (15%) גבוה באופן ניכר משיעור התלמידים בבתי-ספר דוברי עברית (7%). הפערים בין מגזרי השפה גדולים יותר בכיתות ד'-ו' ובכיתות י'-י"א (כ-8%) בהשוואה לפערים בכיתות ז'-ט' (6%).

אלימות קשה לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 5 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות קשה" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 5: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 5: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	11	19	13
	ז – ט	5	11	7
	י – יא	4	13	7
	כלל השכבות	7	15	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	8	10	8
	ז – ט	4	4	4
	י – יא	3	7	4
	כלל השכבות	5	7	6
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	3	9	4
	ז – ט	1	6	3
	י – יא	2	8	3
	כלל השכבות	2	8	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	2	6	3
	ז – ט	1	5	2
	י – יא	2	8	3
	כלל השכבות	2	6	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	1	5	2
	ז – ט	1	4	2
	י – יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	5	2

אלימות קשה – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

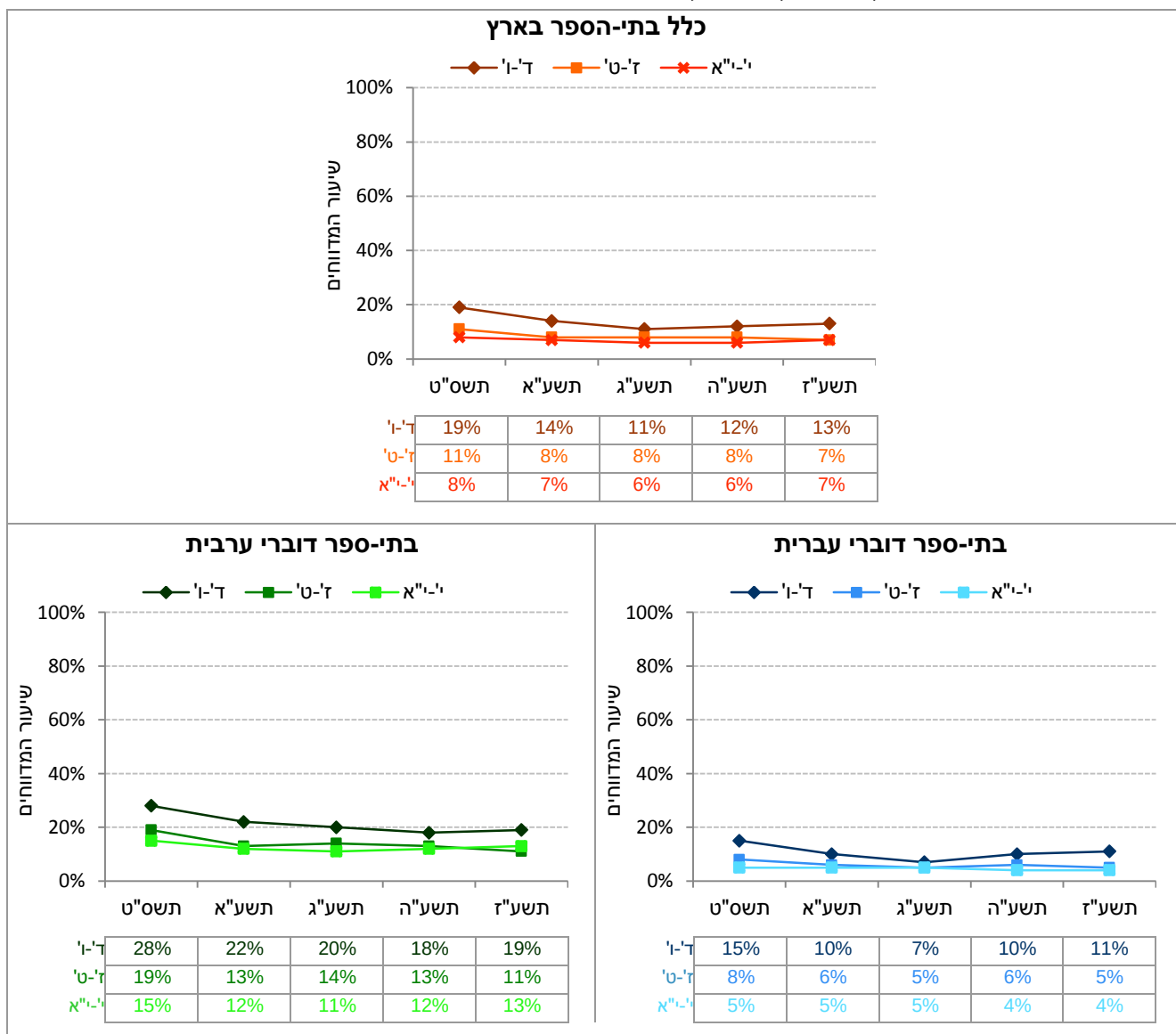
תמצית הממצאים בתרשים 6 שלהלן:

השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה בכיתות ד'–ו' ובכיתות ז'–ט ירידה בשיעור התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות קשה**, אם כי עיקר הירידה נרשם בין השנים תשס"ט לתשע"א, ולאחר מכן נרשמה יציבות (אם כי ייתכן ואנו חוזים בתחילתה של מגמת עלייה מתונה בקרב תלמידי כיתות ד'–ו' החל מתשע"ג). בקרב תלמידי כיתות י'–יא נרשמה לאורך השנים יציבות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית בכיתות ד'–ו' נרשמה בין השנים תשע"ג לתשע"ז עלייה הדרגתית בשיעור המדווחים על **קורבנות לאלימות קשה** (אם כי עיקר העלייה הוא בין תשע"ג לתשע"ה), זאת לאחר ירידה ניכרת בין תשס"ט לתשע"ג. בכיתות ז'–ט' ובכיתות י'–יא, לעומת זאת, נרשמה ככלל יציבות. בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמו בשנתיים הראשונות למדידה (תשס"ט – תשע"א) ירידות ניכרות, אך לאחר מכן התפתחה מגמה דיפרנציאלית בשלבי הגיל השונים: המשך ירידה מתונה והתייצבות בכיתות ד'–ו'; המשך ירידה מתונה ועקבית בכיתות ז'–ט'; יציבות בכיתות י'–יא.

בתרשים 6 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות קשה" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 6: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

הבאת נשק קר לביה"ס

ההיגד: הבאת נשק קר לביה"ס*. ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה"

* שיעור התלמידים המדווחים כי האירוע המופיע בהיגד קרה להם במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 7 ובלוח 6 שלהלן:

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר לביה"ס נמוך, והוא עומד על 1% בכיתות ד'-ו', על 2% בכיתות ז'-ט' ועל 3% בכיתות י'-י"א.

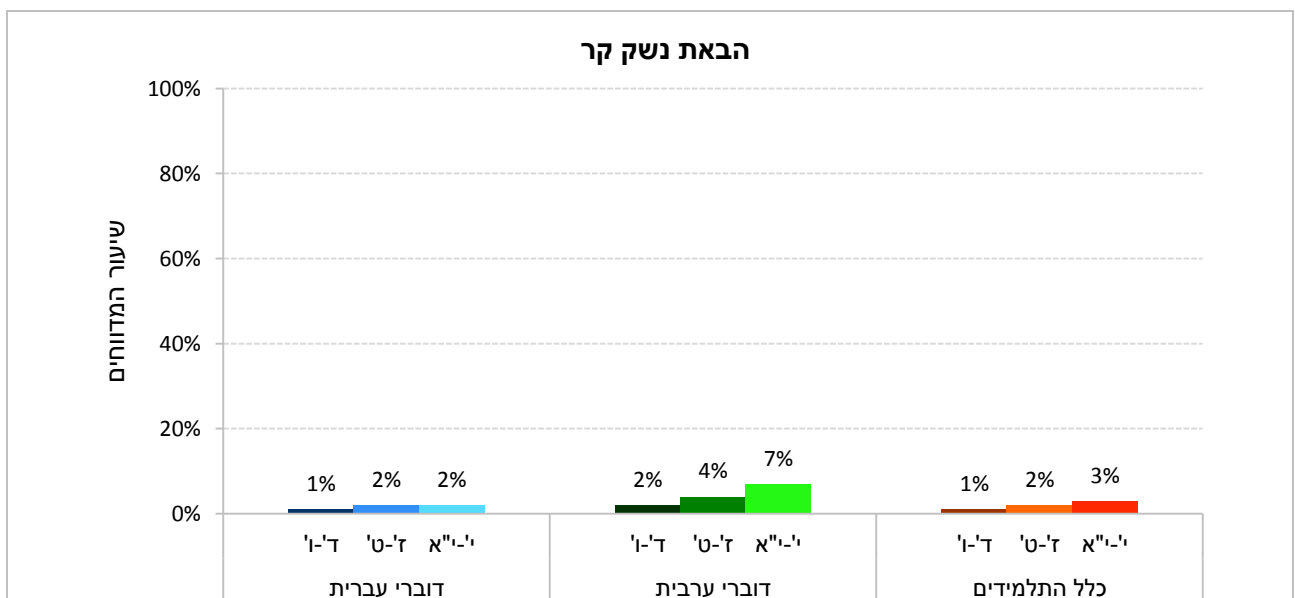
השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור המדווחים על הבאת נשק קר לביה"ס בבתי-ספר דוברי ערבית (4%) גבוה משיעור הדיווח בבתי-ספר דוברי עברית (1%). הפער בין מגזרי השפה גדול יותר בכיתות י'-י"א (5%) מאשר בכיתות ז'-ט' ובכיתות ד'-ו' (כ-1%).

יש לשים לב לשיעורי הדיווח הגבוהים למדי על הבאת נשק קר לביה"ס בקרב תלמידים בכיתות י'-י"א בבתי-הספר דוברי הערבית (7%).

הבאת נשק קר לביה"ס לפי מגזר שפה – נתוני ההיגד (תשע"ז)

בתרשים 7 מוצגים נתוני ההיגד "הבאת נשק קר לביה"ס" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 7: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר לביה"ס במהלך החודש האחרון במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 6: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר לביה"ס במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

ההיגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה	ד - ו	1	2	1
	ז - ט	2	4	2
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	4	2

הבאת נשק קר לביה"ס – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 8 שלהלן:

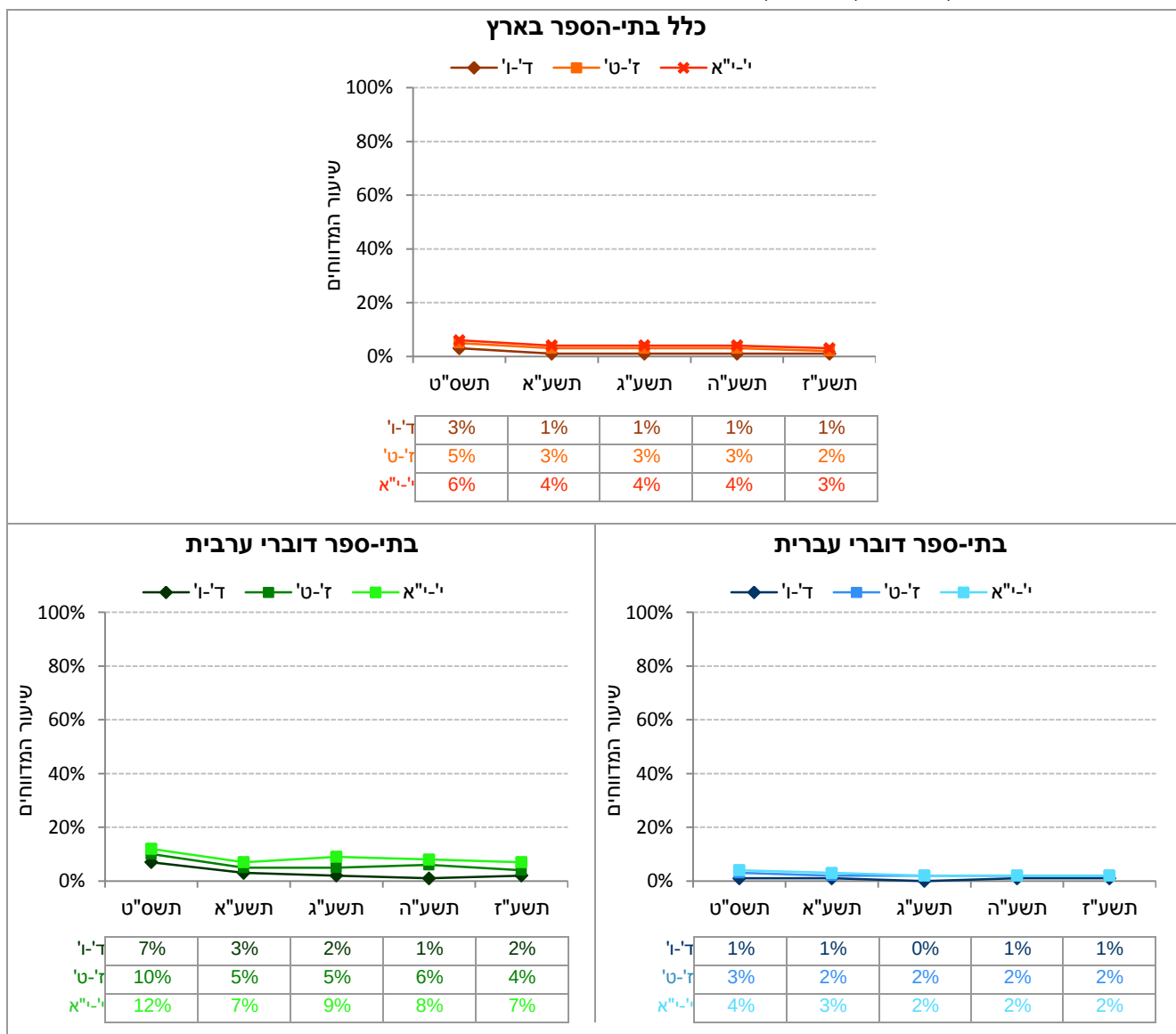
השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז חלה ירידה בשיעורי התלמידים המדווחים על **הבאת נשק קר לביה"ס**. עיקר הירידה נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"א בעוד שלאורך השנים שלאחר מכן נרשמה בעיקר יציבות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי ערבית חלה ירידה בין השנים תשס"ט לתשע"ז בשיעור המדווחים על **הבאת נשק קר לביה"ס** בכל אחד משלבי הגיל, ועיקרה בין השנים תשס"ט לתשע"א. בכיתות ז'-ט' נצפתה ירידה גם בין השנים תשע"ה לתשע"ז (2%-). בכיתות י'-יא נרשמה ירידה מתונה בין השנים תשע"ג לתשע"ז, ובכיתות ד'-ו' נרשמה יציבות בשנים אלו.

בקרב דוברי העברית ניכרת יציבות בין השנים תשס"ט לתשע"ז בשיעור המדווחים על **הבאת נשק קר לביה"ס** (על אף שגם במגזר שפה זה, בכיתות י'-יא, אפשר בכל זאת לזהות ירידה בשיעורי המדווחים לאורך השנים, לנוכח העובדה שמלכתחילה היה מדובר באחוזים בודדים).

בתרשים 8 מוצגים נתוני ההיגד "הבאת נשק קר לביה"ס" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 8: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר לביה"ס לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות חברתית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות חברתית*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך"

"האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך"

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 9 ובלוח 7 שלהלן:

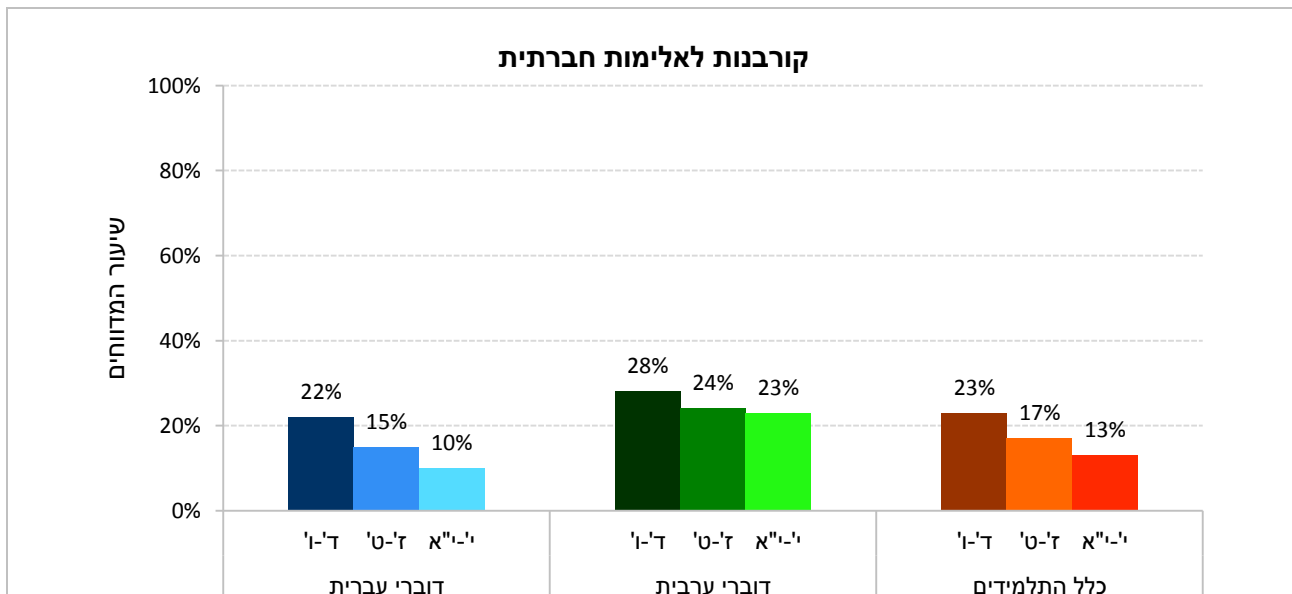
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית גבוהים יותר ככל ששלבי הגיל נמוכים יותר, והם עומדים על 23% בכיתות ד'-ו', על 17% בכיתות ז'-ט' ועל 13% בכיתות י'-י"א.

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית גבוה יותר בקרב תלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית (25%) בהשוואה לתלמידים בבתי-ספר דוברי עברית (16%). פער זה נוגע לכל אחד משלבי הגיל, אך בולט בעיקר בכיתות י'-י"א (פער של 13% לעומת 6% בכיתות ד'-ו' ו-9% בכיתות ז'-ט'). עוד נראה כי הפערים בין שכבות הגיל השונות בבתי-ספר דוברי ערבית מצומצמים יותר לעומת הפערים בין שכבות הגיל בבתי-ספר דוברי עברית. הפער בין כיתות ד'-ו' לכיתות י'-י"א עומד על 5% בבתי-ספר דוברי ערבית ו-12% בבתי-ספר דוברי עברית.

אלימות חברתית לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 9: מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות חברתית" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 9: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 7: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות חברתית	ד – ו	22	28	23
	ז – ט	15	24	17
	י – יא	10	23	13
	כלל השכבות	16	25	19
האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך	ד – ו	14	21	16
	ז – ט	8	18	11
	י – יא	5	16	8
	כלל השכבות	10	19	12
האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך	ד – ו	6	14	8
	ז – ט	3	8	4
	י – יא	2	10	4
	כלל השכבות	4	11	6
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)	ד – ו	13	8	12
	ז – ט	11	12	11
	י – יא	8	14	10
	כלל השכבות	11	11	11

אלימות חברתית – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

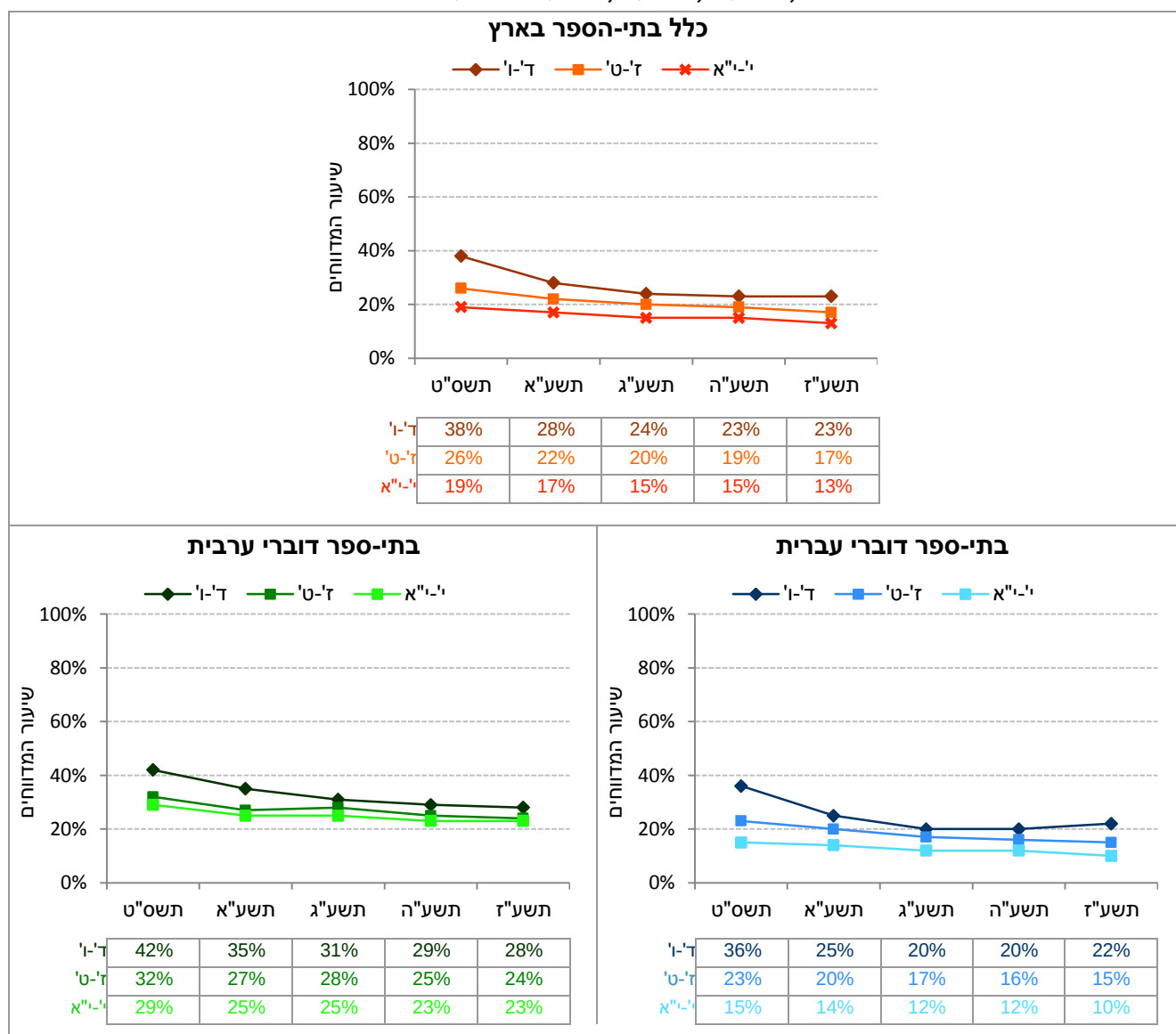
תמצית הממצאים בתרשים 10 שלהלן:

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה מגמה עקבית של ירידה בשיעורי התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות חברתית** בכל אחד משלבי הגיל. בעוד שבכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-יא נרשמה ירידה עקבית כמעט בכל אחת משנות המדידה, בכיתות ד'-ו' נרשמה בשלוש הפעילות האחרונות (תשע"ג עד תשע"ז) יציבות. ראוי לציין עם זאת, שבסך הכל בכיתות ד'-ו' נרשמה לאורך השנים הירידה החדה ביותר (15%-).

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בראייה רב שנתית, בשני מגזרי השפה ובכל שלבי הגיל נרשמה ירידה בשיעורי המדווחים על **קורבנות לאלימות חברתית**, על אף שבין תשע"ה לתשע"ז נרשמה בעיקר יציבות.

בתרשים 10 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות חברתית" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 10: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים

קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים

המדד המסכם: קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים* ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך"

"האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר"

"האם במהלך החודש האחרון קיבלת אימים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר"

* שיעור התלמידים המדווחים שאחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 11 ובלוח 8 שלהלן:

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים דומה בכל שלבי הגיל (עומד על כ-10%).

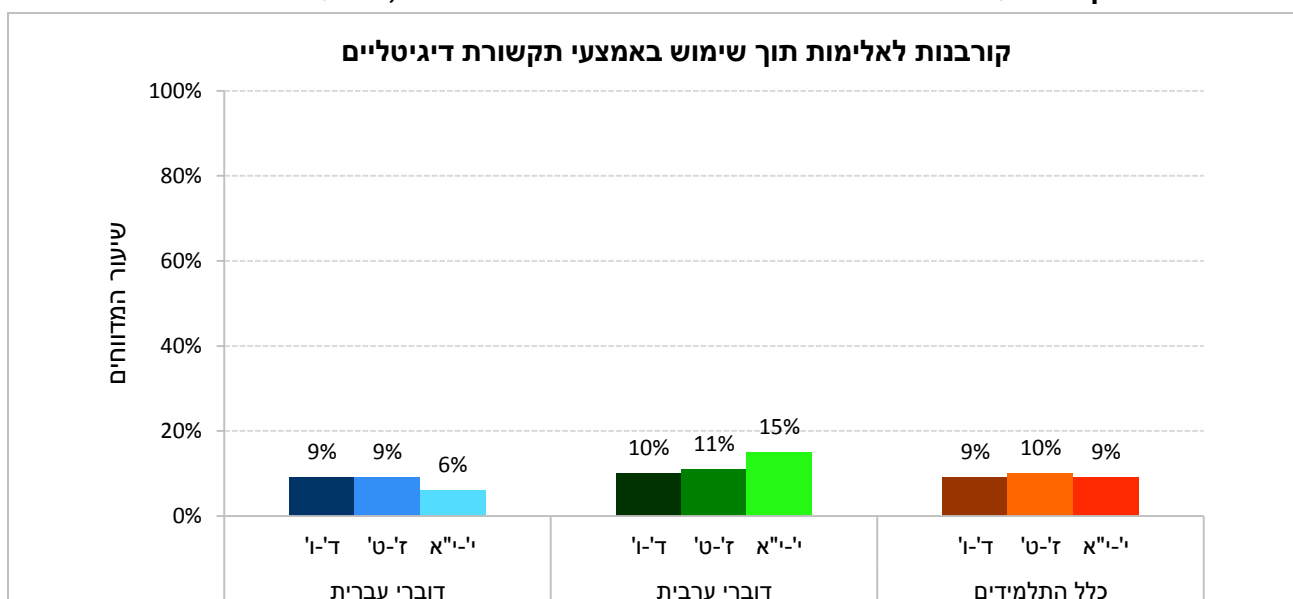
מהתבוננות על ההיגדים הנכללים במדד, נראה שאלימות דיגיטלית המופגנית כלפי תלמידים באה לידי ביטוי בהפצת **מסרים** פוגעניים המתרחשים במרחב האינטרנטי (7%) ופחות בהפצת תמונות או בקבלת אימים (3%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים בקרב דוברי ערבית (12%) גבוה משיעור המדווחים על כך בקרב דוברי עברית (8%). הפער בין מגזרי השפה בולט בעיקר בכיתות י"א (פער של 9%), ואילו בכיתות ז' ו-ט' ובכיתות ד' ו-ו' לא נרשם פער של ממש בין מגזרי השפה.

קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 11 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 11: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 8: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	ד – ו	9	10	9
	ז – ט	9	11	10
	י – יא	6	15	9
	כלל השכבות	8	12	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך	ד – ו	2	4	2
	ז – ט	3	4	3
	י – יא	3	8	4
	כלל השכבות	2	5	3
האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	7	6	7
	ז – ט	7	8	7
	י – יא	5	11	6
	כלל השכבות	7	8	7
האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	3	5	3
	ז – ט	3	5	3
	י – יא	2	9	4
	כלל השכבות	2	6	3

אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 12 שלהלן:

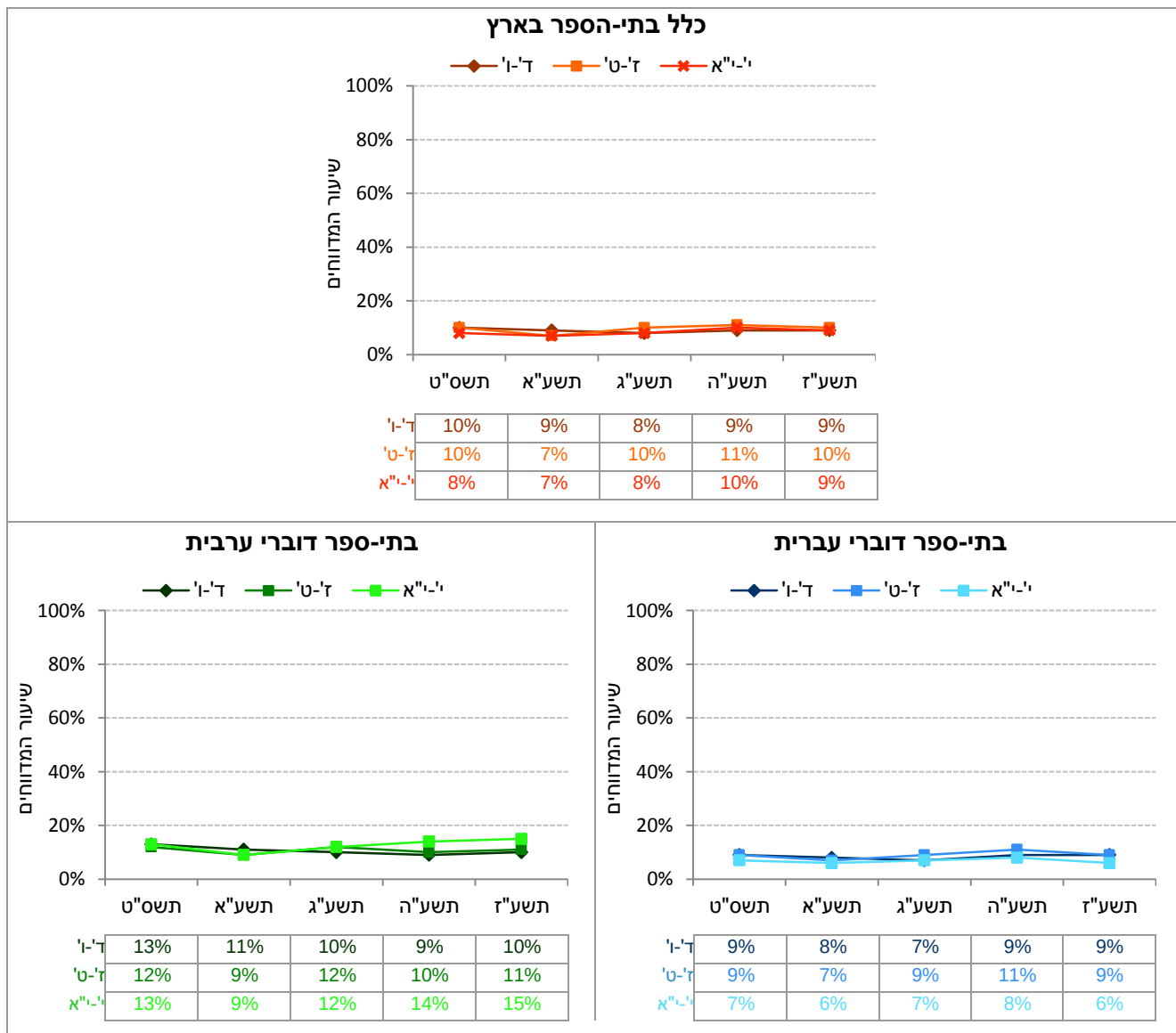
השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, לאורך השנים ניכרת יציבות בשיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים בכל שלבי הגיל.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בקרב תלמידי יו"א בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה בין השנים תשע"א לתשע"ז מגמה של עלייה עקבית, גם אם מתונה, בשיעורי המדווחים על התופעה, וראוי לבחון בשנים הבאות האם מגמה זו נמשכת. לעומת זאת, בקרב תלמידי כיתות ד' ו' וכיתות ז'-ט' במגזר שפה זה נרשמה יציבות.

בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"ז יציבות בשיעורי המדווחים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים בכל אחד משלבי הגיל. נראה כי מגמת העלייה הקלה שנצפתה בין השנים תשע"א לתשע"ה בכיתות יו"א ובכיתות ז'-ט' נבלמה ובין השנים תשע"ה לתשע"ז, כאשר נרשמה ירידה של 2% בשני שלבי הגיל.

בתרשים 12 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 12: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר (ללא מדד מסכם) * . ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז
"תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד')
"תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד')

* בפרק זה מוצגים שיעורי התלמידים המדווחים כי הדבר קורה בבית-ספרם "די הרבה" או "הרבה מאד". היגדים אלו הועברו לראשונה בשאלוני תשע"ה.

תמצית הממצאים בתרשימים 13-14 ובלוח 9 שלהלן:

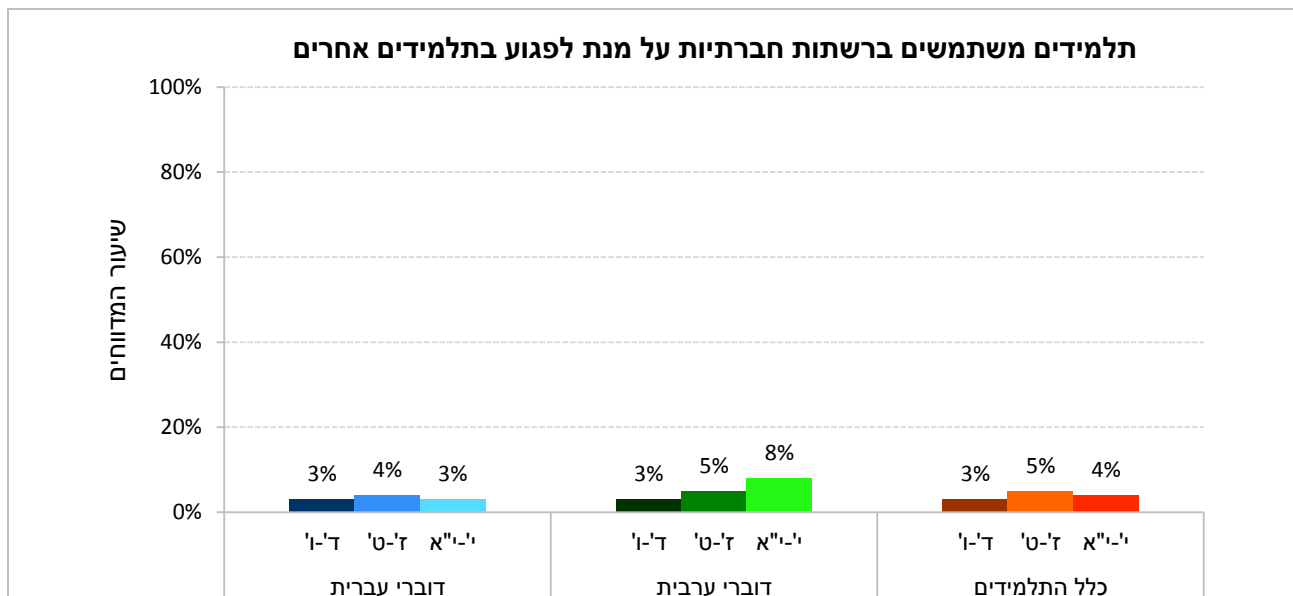
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים שתלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים גבוה מעט יותר בכיתות ז'-ט' (5%) בהשוואה לכיתות י'-יא ולכיתות ד'-ו' (4% ו-3% בהתאמה). לעומת זאת, שיעור התלמידים שדיווחו כי תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים גבוה מעט יותר בקרב תלמידי כיתות י'-יא (4%) מאשר בכיתות ז'-ט' (3%) ובכיתות ד'-ו' (2%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על שימוש של תלמידים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים גבוה יותר בקרב תלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית (5%) בהשוואה לתלמידים בבתי-ספר דוברי עברית (3%). הפער בין מגזרי השפה בולט בעיקר בכיתות י'-יא (5%), ודומה בשני שלבי הגיל האחרים. גם שיעור התלמידים המדווחים כי תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים גבוה יותר בקרב בתי-ספר דוברי ערבית (4%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית (2%). פער זה נשמר בכל אחד משלבי הגיל ועומד על 3% בכיתות י'-יא ועל 2% בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט'.

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

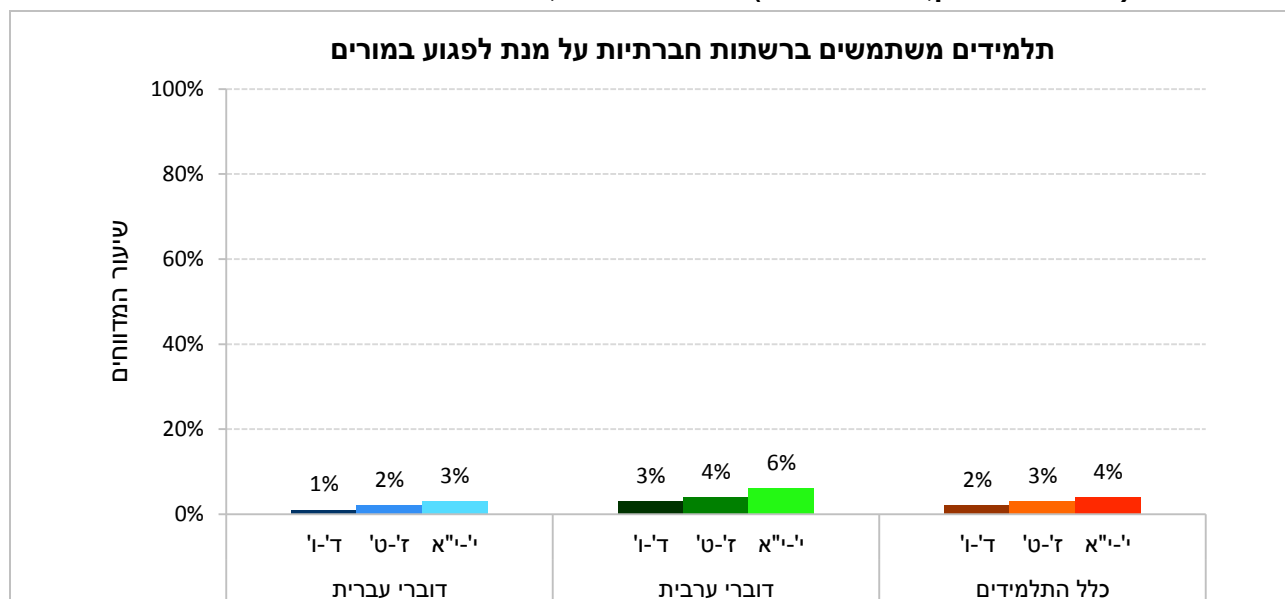
בתרשים 13 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד') בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 13: דיווחי התלמידים על ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד') לפי מגזר שפה, תשע"ז"

בתרשים 14 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד') בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 14: דיווחי התלמידים על ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד') לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 9: דיווחי התלמידים על אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')	ד - ו	3	3	3
	ז - ט	4	5	5
	י - יא	3	8	4
	כלל השכבות	3	5	4
תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')	ד - ו	1	3	2
	ז - ט	2	4	3
	י - יא	3	6	4
	כלל השכבות	2	4	3

אלימות דיגיטלית – השוואה בין השנים תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשימים 15-16 שלהלן:

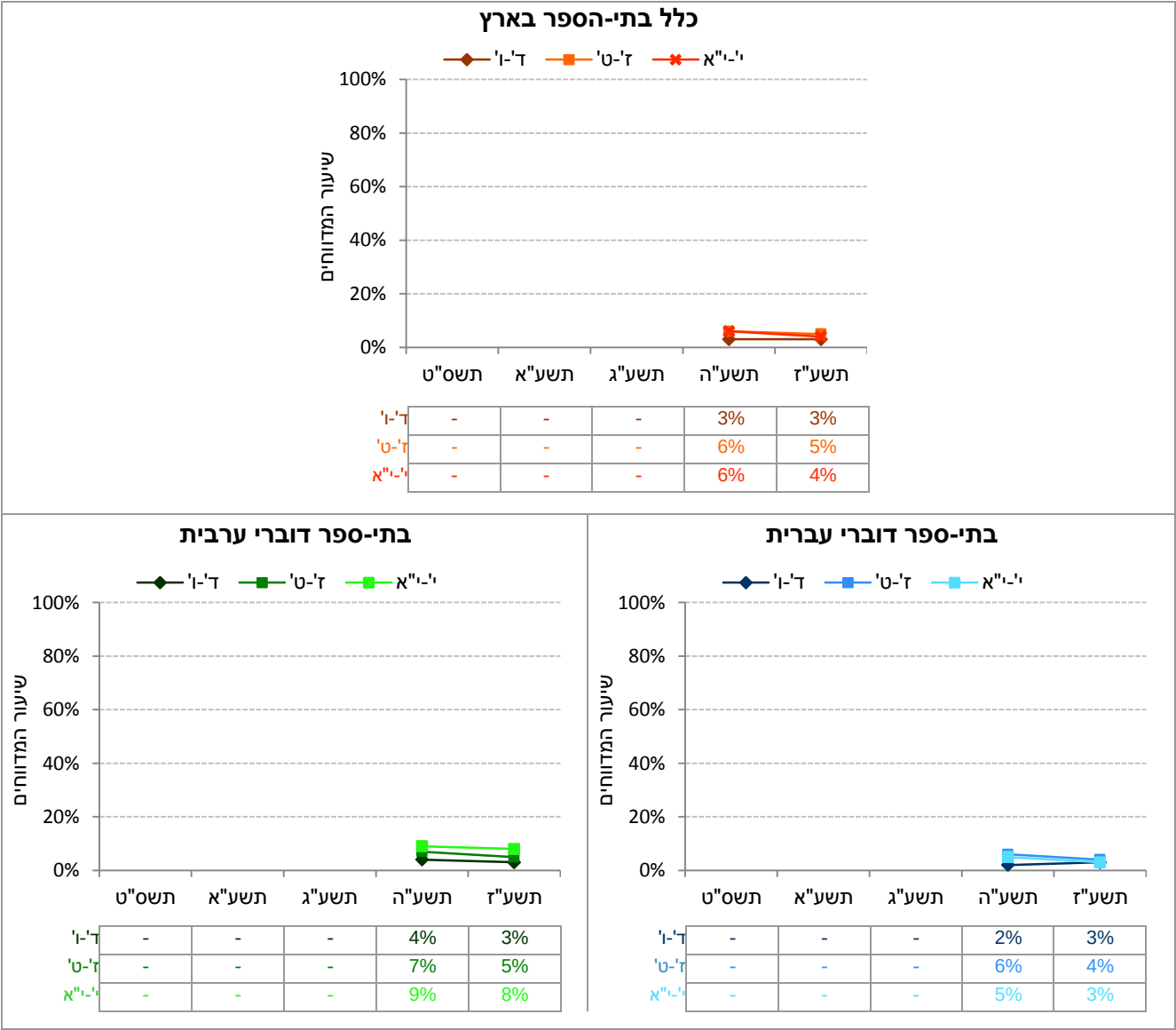
השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשע"ה לתשע"ז ניכרת יציבות בשיעורי התלמידים המדווחים הן על שימוש ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים והן על שימוש ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים. יציבות זו נרשמה בכל שלבי הגיל. יש להמשיך לעקוב אחרי המגמה בנושא זה בשנים הבאות כאשר יתווספו נקודות מדידה נוספות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה:

היציבות הכללית משתקפת בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית בכל שלבי הגיל, בשני ההיבטים שנבחנו.

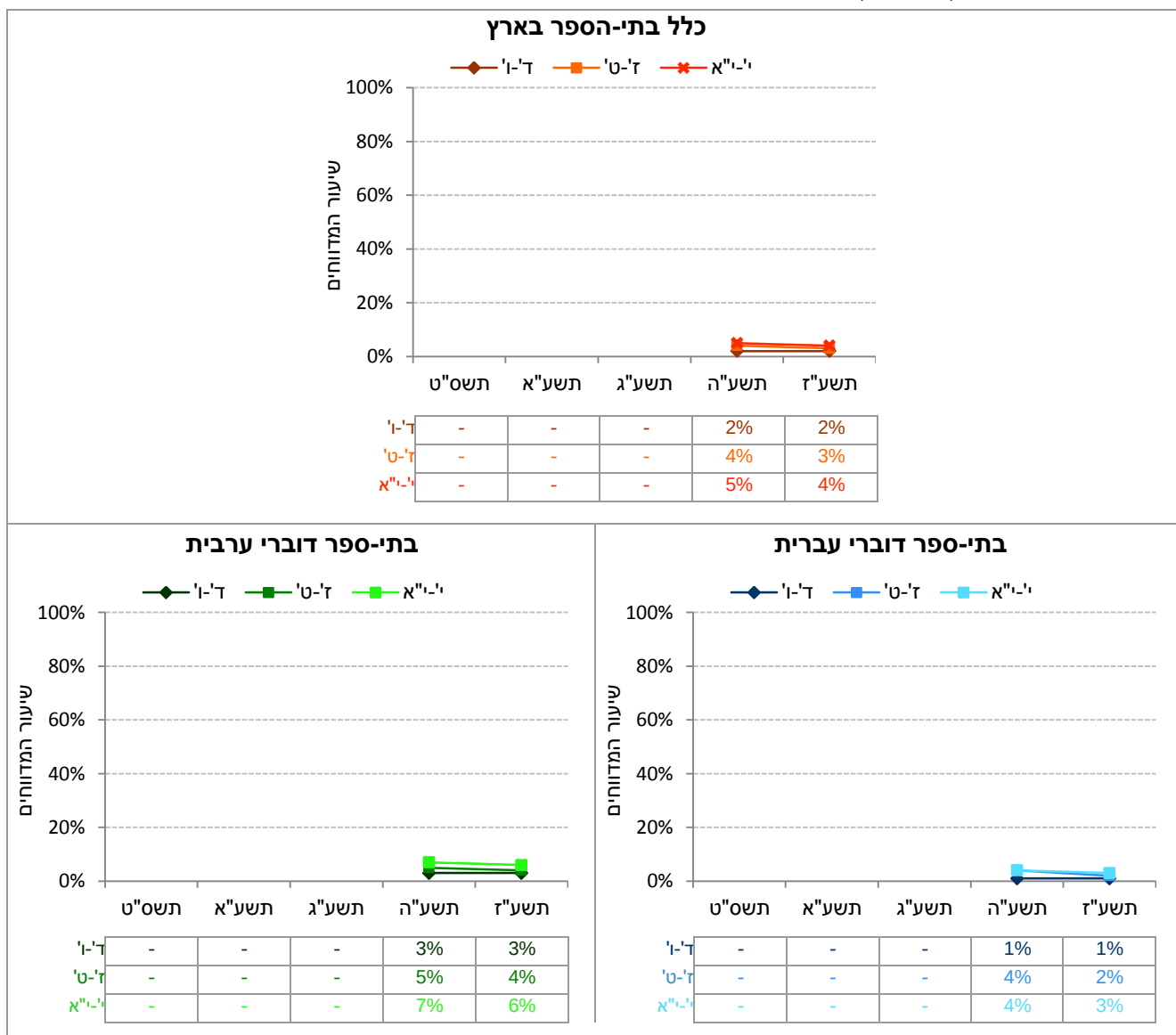
בתרשים 15 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד') בהשוואה בין השנים תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 15: דיווחי התלמידים על ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד') לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 16 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד') בהשוואה בין השנים תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 16: דיווחי התלמידים על ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד') לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות מינית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מינית*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך**"

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך**"**

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם**"**

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת**"

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת**"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים.

** נשאל בקרב תלמידי כיתות ז' ומעלה בלבד.

תמצית הממצאים בתרשים 17 ובלוח 10 שלהלן:

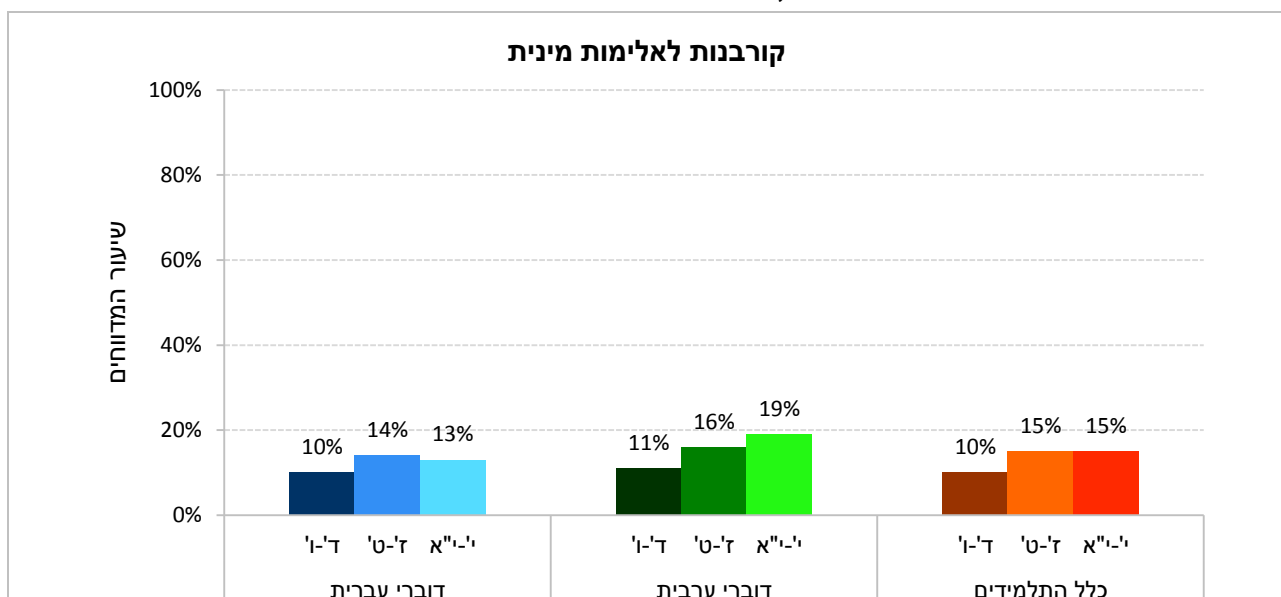
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מינית** בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-י"א (15%) גבוה בהשוואה לכיתות ד'-ו' (10%). **השוואה על-פי מגזר שפה:** שיעור התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מינית** גבוה בבתי-ספר דוברי ערבית (15%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית (12%). הפער בין מגזרי השפה גדול יותר בכיתות י'-י"א (6%) בהשוואה לכיתות ז'-ט' וכיתות ד'-ו' (כ-1%).

*תלמידי ד'-ו' נשאלו פחות שאלות מתלמידי כיתות ז'-ט' וי'-י"א.

אלימות מינית לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 17 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מינית" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 17: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 10: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מינית	ד - ו	10	11	10
	ז - ט	14	16	15
	י - יא	13	19	15
	כלל השכבות	12	15	13
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך	ד - ו	3	6	4
	ז - ט	4	6	4
	י - יא	4	11	6
	כלל השכבות	3	7	4
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	5	4	5
	י - יא	5	9	6
	כלל השכבות	5	6	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	8	9	9
	י - יא	8	11	8
	כלל השכבות	8	10	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת	ד - ו	3	3	3
	ז - ט	3	4	3
	י - יא	3	7	4
	כלל השכבות	3	4	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת	ד - ו	7	7	7
	ז - ט	5	6	6
	י - יא	5	7	6
	כלל השכבות	6	7	6

אלימות מינית – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 18 שלהלן:

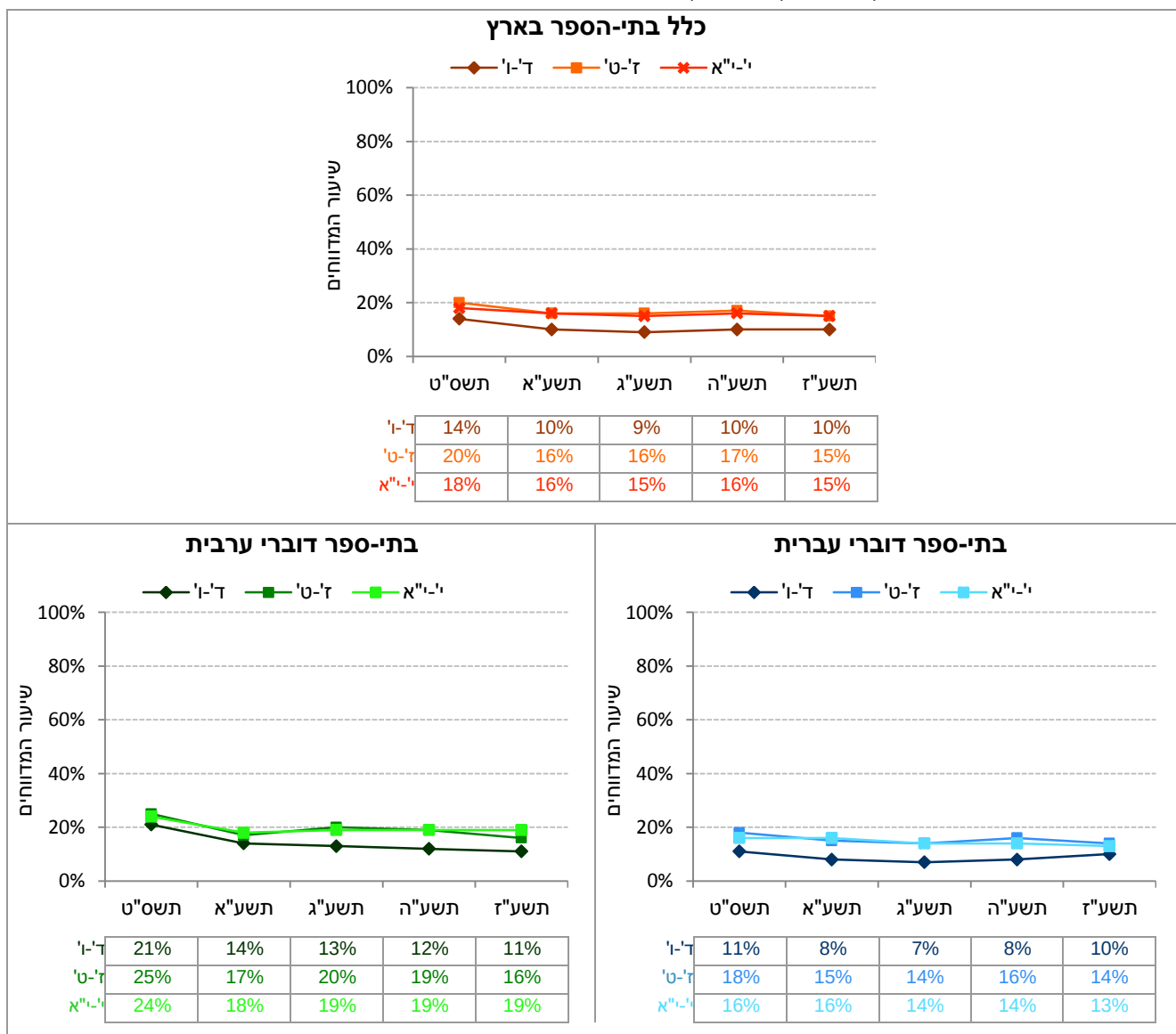
השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמו ירידות בשיעורי התלמידים המדווחים על **קורבנות לאלימות מינית** בכל שלבי הגיל. עיקר הירידה נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"א והחל מתשע"א ניכרת יציבות בשיעורי המדווחים בכיתות ד'-ו' ובכיתות י'-י"א. בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה קלה נוספת בין השנים תשע"ה לתשע"ז (2%-).

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: כדאי לשים לב כי בכיתות ד'-ו' בבתי-ספר דוברי עברית נצפתה עלייה מתונה בשיעורי הדיווח על **קורבנות לאלימות מינית** בין השנים תשע"ג לתשע"ז. ראוי לבחון בשנים הקרובות האם נתונים אלו יש בהם כדי להצביע על תחילתה של מגמת עלייה. בכיתות ז'-ט' נרשמה בעיקר יציבות, וכך גם בכיתות י'-י"א.

בבתי-ספר דוברי ערבית נצפתה בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירידה בשיעורי הדיווח על **קורבנות לאלימות מינית** בכל שלבי הגיל. בכיתות ד'-ו' נרשמה לאורך השנים מגמה של ירידה קלה אך עקבית ואילו בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה משנת תשע"ג אשר עיקרה בין השנים תשע"ה לתשע"ז (3%-). בכיתות י'-י"א ניכרת יציבות החל מתשע"א (אחרי ירידה חדה בין תשס"ט לתשע"א).

בתרשים 18 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מינית" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 18: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

קורבנות לאלימות מצד הצוות

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מצד הצוות*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה"

"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך"

"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות**"

"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים
** נשאל בקרב תלמידי כיתות ז' ומעלה בלבד.

תמצית הממצאים בתרשים 19 ובלוח 11 שלהלן:

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות עומד על 9% בקרב התלמידים בכיתות ז'-ט', על 8% בכיתות י'-י"א ועל 7% בכיתות ד'-ו'.

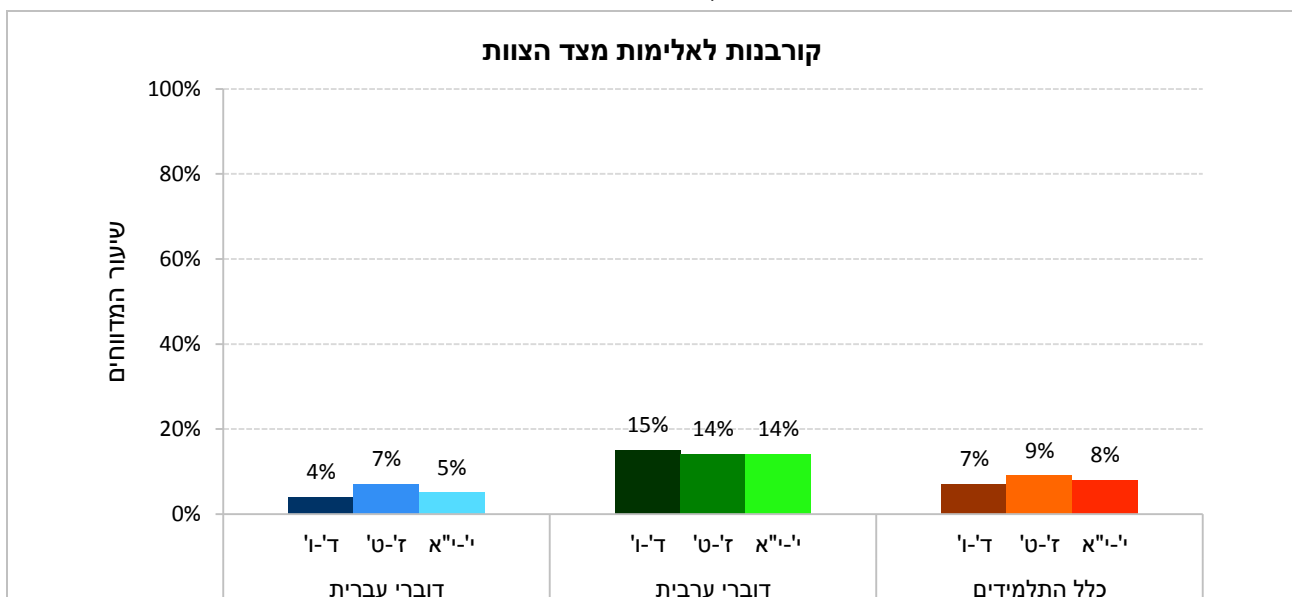
השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות גבוה באופן ניכר בקרב תלמידים מבתי-ספר דוברי ערבית (14%) בהשוואה לתלמידים מבתי-ספר דוברי עברית (5%). הפער בין שיעורי המדווחים במגזרי השפה עומד על 11% בכיתות ד'-ו', על 9% בכיתות י'-י"א ועל 7% בכיתות ז'-ט'.

בעוד שבבתי-הספר דוברי העברית קיימים הבדלים בשיעורי הדיווח בין תלמידי כיתות ז'-ט' ליתר שכבות הגיל, בבתי-הספר דוברי הערבית אין הבדלים בין שכבות הגיל (בסביבות 15%).

אלימות מצד הצוות לפי מגזר שפה - נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 19 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מצד הצוות" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 19: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 11: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	4	15	7
	ז - ט	7	14	9
	י - יא	5	14	8
	כלל השכבות	5	14	8
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	3	9	5
	ז - ט	4	9	5
	י - יא	3	10	5
	כלל השכבות	3	9	5
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	1	9	3
	ז - ט	2	8	4
	י - יא	2	10	4
	כלל השכבות	2	9	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	3	6	4
	י - יא	3	8	4
	כלל השכבות	3	7	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	1	4	2
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	4	2

אלימות מצד הצוות – השוואה בין תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 20 שלהלן:

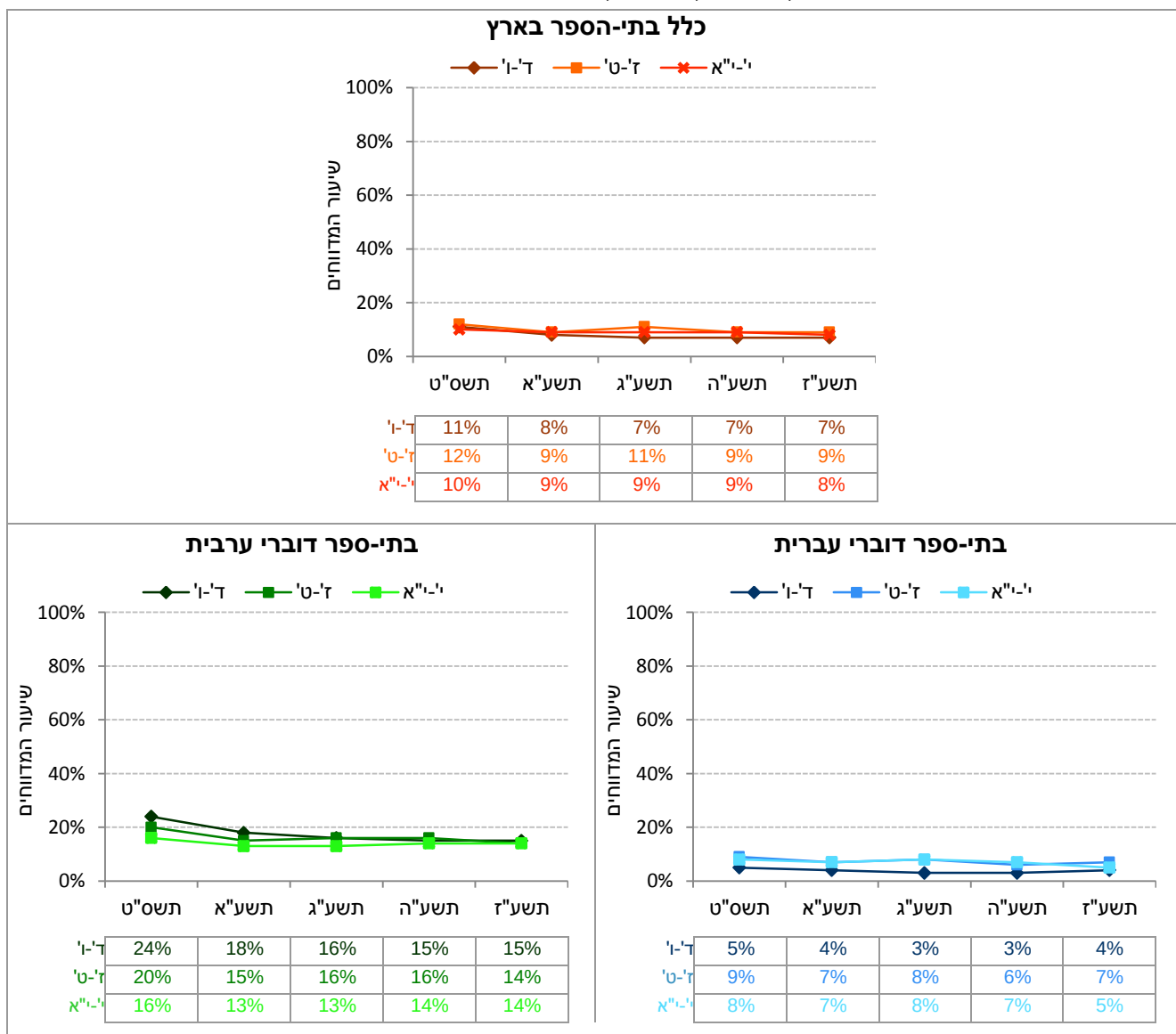
השוואה רב-שנתית, כללי: בראייה כללית, בין השנים תשס"ט לתשע"ז שיעור המדווחים על **קורבנות לאלימות מצד הצוות** ירד בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' ובקרב תלמידי כיתות ז'-ט' ונותר יציב בקרב תלמידי י'-י"א. יש לציין כי עיקר הירידה נרשם בין תשס"ט לתשע"א, בעוד שבין תשע"א לתשע"ז נרשמה יציבות בשיעור המדווחים בכל אחד משלבי הגיל.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית נרשמה ככלל יציבות בשיעורי המדווחים על **קורבנות לאלימות מצד הצוות**, הן בכיתות ד'-ו' והן בכיתות ז'-ט'. בכיתות י'-י"א, לעומת זאת, נרשמה החל מתשע"ג ירידה קלה, שעיקרה בין השנים תשע"ה לתשע"ז (2%-).

בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה לאורך השנים ירידה, אם כי עיקרה בין תשס"ט לתשע"א (בכיתות ד'-ו': בין תשס"ט לתשע"ג), כאשר לאחר מכן נרשמה בעיקר יציבות. לצד זאת, נציין את מה שנראה כירידה קלה בכיתות ז'-ט' בין השנים תשע"ה לתשע"ז (2%-).

בתרשים 20 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מצד הצוות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 20: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

ביצוע אלימות כלפי הצוות

המדד המסכם: ביצוע אלימות כלפי הצוות*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)"

"האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה"

"האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה"

"האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו"

"האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונת או בתיק הפרטי של מורה)"

"האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה"

* שיעור התלמידים המדווחים כי ביצעו לפחות אחת מהפעולות המוזכרות בהיגדים בחודש שקדם להעברת השאלונים.

תמצית הממצאים בתרשים 21 ובלוח 12 שלהלן:

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות גבוה יותר ככל ששלב הגיל גבוה יותר, והוא עומד על 11% בכיתות י"א, על 9% בכיתות ז'-ט' ועל 6% בכיתות ד'-ו'.

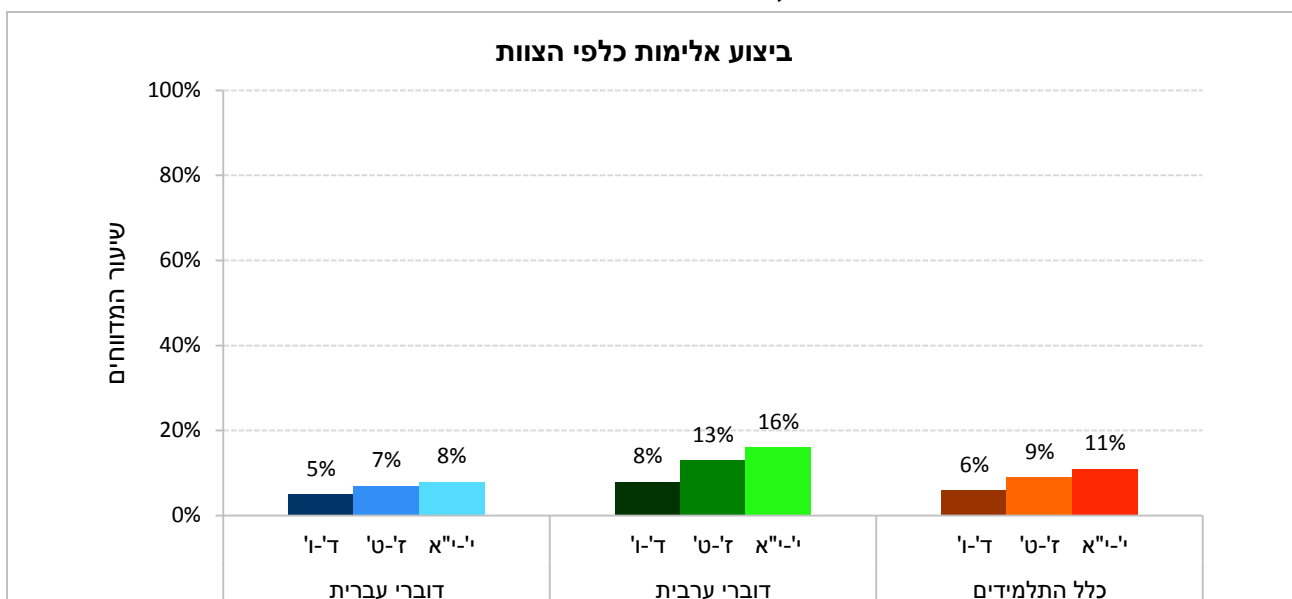
מהתבוננות על ההיגדים הנכללים במדד, נראה כי האלימות שמופגנת כלפי צוותי ההוראה היא יותר מילולית (6%) ופחות פיזית (2%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות גבוה בקרב תלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית (12%) בהשוואה לתלמידים בבתי-ספר דוברי עברית (7%). פער זה נשמר בכל שלבי הגיל, והוא גדול יותר בכיתות י"א (8%) וז'-ט' (6%) בהשוואה לכיתות ד'-ו' (3%).

ביצוע אלימות כלפי הצוות לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 21 מוצגים נתוני המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 21: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 12: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות	ד - ו	5	8	6
	ז - ט	7	13	9
	י - יא	8	16	11
	כלל השכבות	7	12	8
האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)	ד - ו	4	4	4
	ז - ט	6	9	7
	י - יא	7	10	8
	כלל השכבות	6	8	6
האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה	ד - ו	0	4	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	7	3
	כלל השכבות	1	5	2
האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה	ד - ו	1	3	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	6	2
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	6	2
	כלל השכבות	1	4	1
האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	7	3
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	6	2
	כלל השכבות	1	4	2

אלימות כלפי הצוות – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 22 שלהלן:

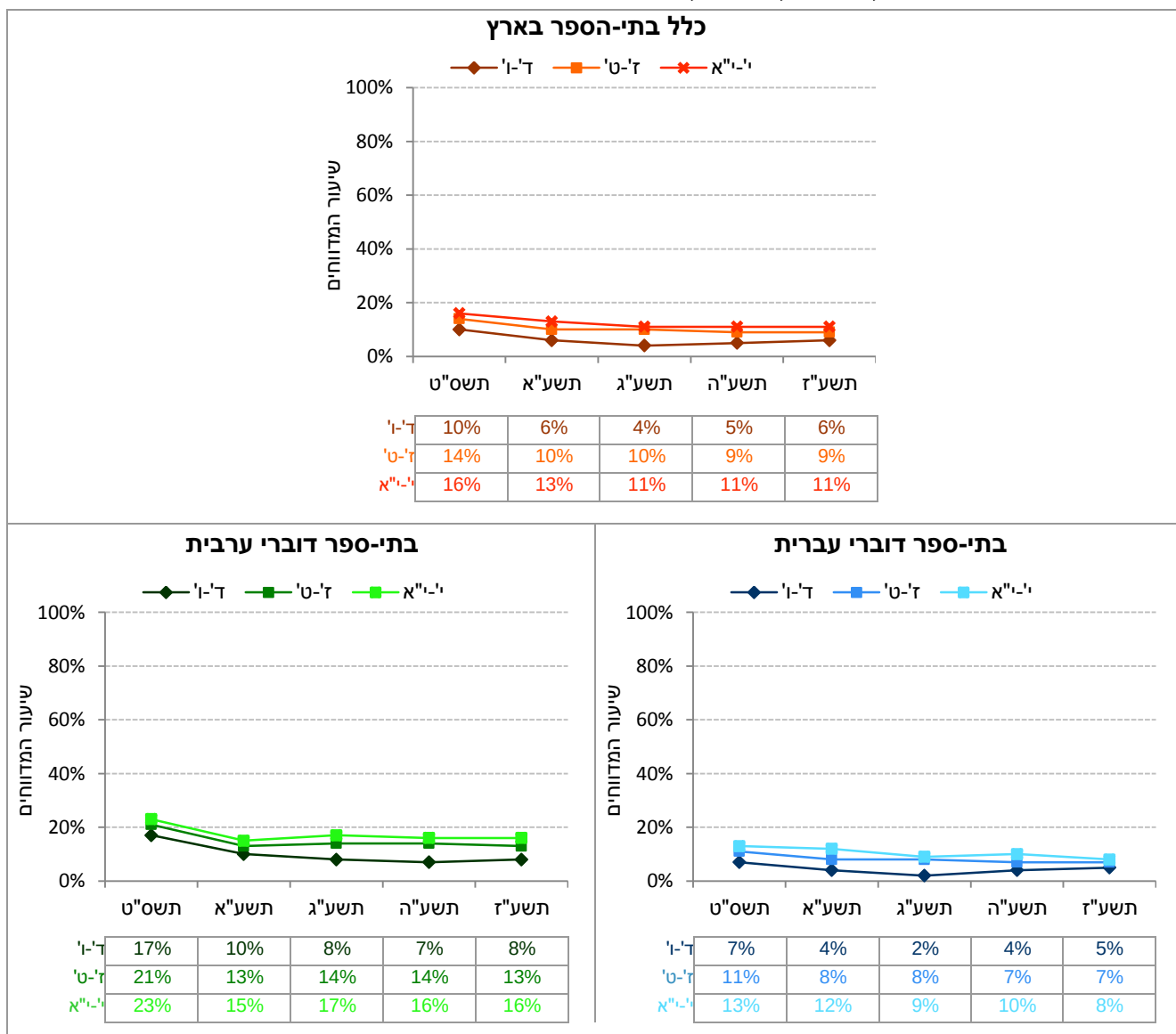
השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירדו שיעורי התלמידים המדווחים על **ביצוע אלימות כלפי הצוות** בכל אחד משלבי הגיל. עם זאת, יש לציין כי עיקר הירידה התחוללה בין תשס"ט לתשע"א ולאחר מכן בעיקר יציבות. כדאי לשים לב, על אף השינויים המינוריים, כי בין השנים תשע"ג לתשע"ז נרשמה עלייה מתונה בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (+2%), וראוי להמשיך ולבחון בשנים העוקבות אם מגמה זו נמשכת. בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-י"א נרשמה בשנים האחרונות יציבות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה ירידה בשיעור המדווחים על **ביצוע אלימות כלפי הצוות** שעיקרה בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"ג לתשע"ז נרשמה יציבות בשלושת שלבי הגיל.

בבתי-ספר דוברי עברית, במבט כללי, נצפתה בכל שלבי הגיל ירידה בשיעור המדווחים על **ביצוע אלימות כלפי הצוות** בין השנים תשס"ט לתשע"ג. משנת תשע"ג נרשמו מגמות דיפרנציאליות בשלבי הגיל השונים: בכיתות ד'-ו' נרשמה בין השנים תשע"ג לתשע"ז עלייה מתונה, בכיתות ז'-ט' נרשמה יציבות ואילו בכיתות י'-י"א נצפתה בין השנים תשע"ה לתשע"ז ירידה קלה (-2%).

בתרשים 22 מוצגים נתוני המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 22: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

אלימות בהסעות הבית-ספריות

קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות (ללא מדד מסכם)*. ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז
"האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים"
"האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרופ מתלמיד"

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו. עבור היגדים אלו לא חושב מדד מסכם.

תמצית הממצאים בתרשימים 23-24 ובלוח 13 שלהלן:

אלימות מילולית בהסעות

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעורי התלמידים המדווחים כי במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים **תלמיד לעג להם, העליב או השפיל אותם במילים בהסעה הבית-ספרית** גבוהים יותר ככל ששלבי הגיל נמוכים יותר, והם עומדים על 14% בכיתות ד'-ו', על 8% בכיתות ז'-ט' ועל 5% בכיתות י'-י"א.

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים כי **תלמיד לעג להם, העליב או השפיל אותם במילים בהסעה הבית-ספרית** זהה בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' בשני מגזרי השפה (8%). בכיתות ד'-ו' שיעור המדווחים גבוה בבתי-ספר דוברי עברית בהשוואה לבתי-ספר דוברי ערבית (פער של 6%). בכיתות י'-י"א התמונה הפוכה, בבתי ספר דוברי ערבית שיעור המדווחים גבוה יותר בהשוואה לבתי ספר דוברי עברית (פער של 4%).

אלימות פיזית בהסעות

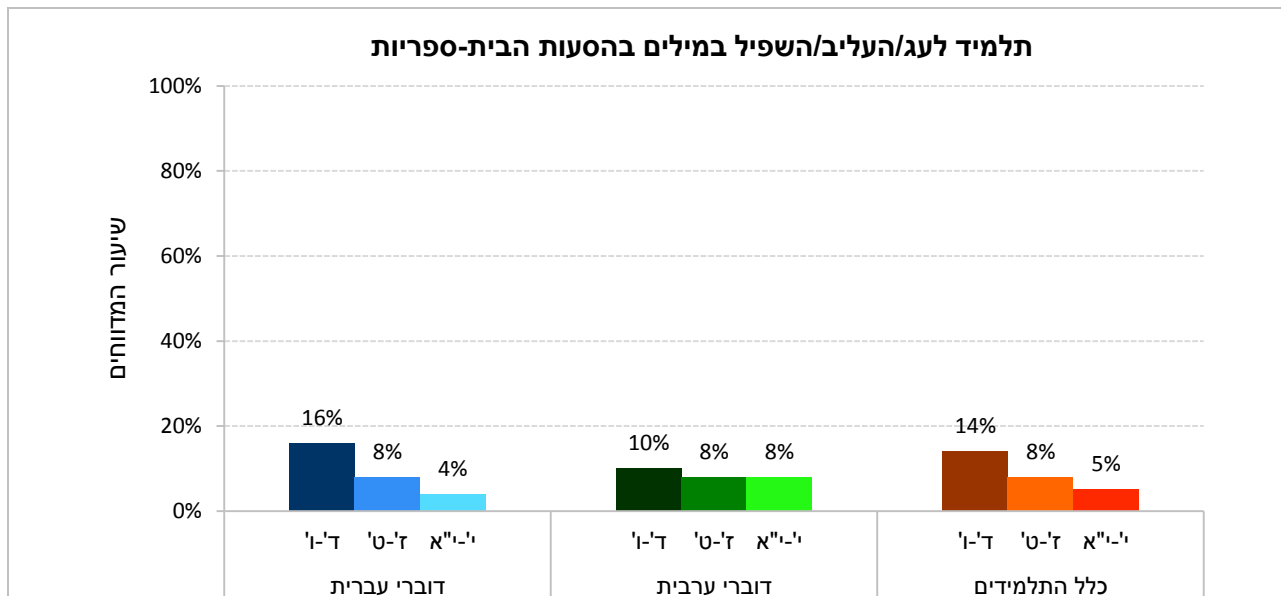
השוואה על-פי שלבי גיל: 7% מתלמידי כיתות ד'-ו' לעומת כ-5% מתלמידי כיתות ז'-ט' וכיתות י'-י"א דיווחו כי בחודש שקדם להעברת השאלונים **קיבלו בעיטה או אגרופ בהסעה הבית-ספרית**.

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים כי **קיבלו בעיטה או אגרופ בהסעה הבית-ספרית** דומה בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' בשני מגזרי השפה (כ-8%). בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' ותלמידי כיתות י'-י"א שיעור המדווחים בבתי-ספר דוברי ערבית גבוה בהשוואה לתלמידים בבתי-ספר דוברי עברית (פערים של 2% ו-5% בהתאמה).

קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

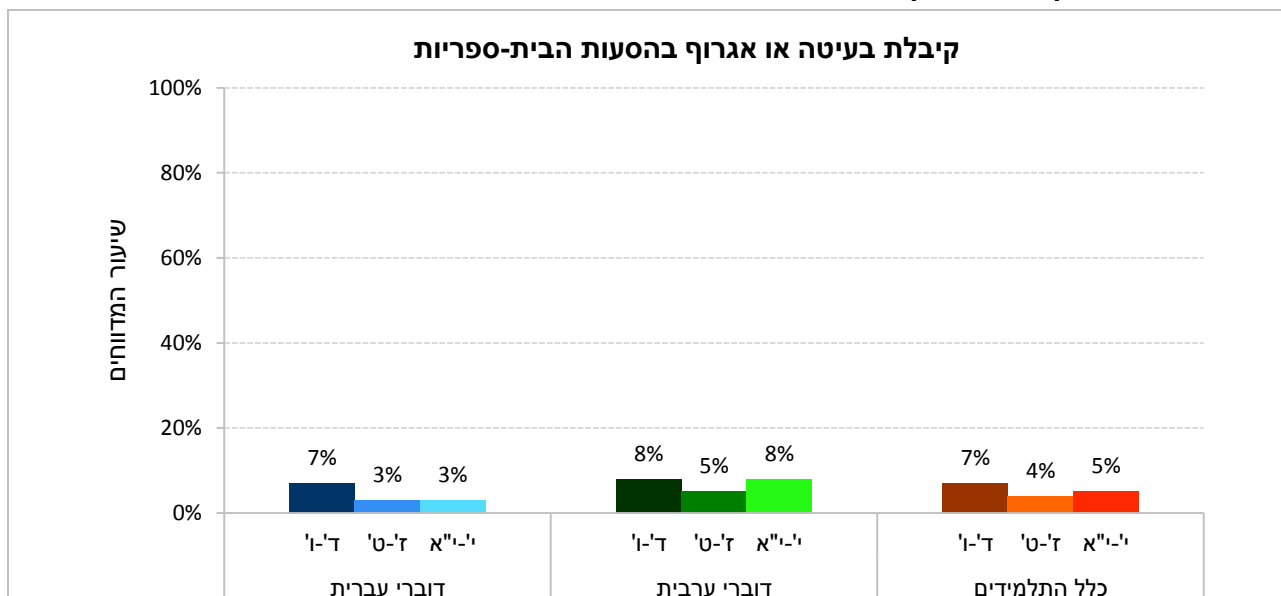
בתרשים 23 מוצגים נתוני ההיגד "במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 23: דיווחי התלמידים כי במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

בתרשים 24 מוצגים נתוני ההיגד "במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 24: דיווחי התלמידים כי במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

אלימות בהסעות הבית-ספריות לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

לוח 13: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות בהסעות בית-ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	16	10	14
	ז - ט	8	8	8
	י - יא	4	8	5
	כלל השכבות	10	8	9
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרופ מתלמיד*	ד - ו	7	8	7
	ז - ט	3	5	4
	י - יא	3	8	5
	כלל השכבות	4	7	5

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו.

אלימות בהסעות הבית-ספריות – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשימים 25-26 שלהלן:

אלימות מילולית בהסעות

השוואה רב-שנתית, כללי: ככלל, בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **תלמיד לעג להם, העליב או השפיל אותם במילים בהסעה הבית-ספרית** בכל אחד משלבי הגיל. עיקר הירידה התרחשה בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"ג לתשע"ז נרשמה יציבות בכל שלבי הגיל.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית שיעורי המדווחים כי **תלמיד לעג להם, העליב או השפיל אותם במילים בהסעה הבית-ספרית** ירדו בכל שלבי הגיל בין השנים תשס"ט לתשע"ז, ועיקר הירידה התרחשה בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה עלייה בכיתות ד'-ו' (+3%) וראוי להמשיך לעקוב אחרי המגמה. בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-י"א נרשמה יציבות בין השנים תשע"ג לתשע"ז.

בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה בין השנים תשע"ג לתשע"ז בכיתות ד'-ו' וז'-ט' יציבות בשיעור המדווחים כי **תלמיד לעג להם, העליב או השפיל אותם במילים בהסעה הבית-ספרית**. בכיתות י'-י"א נרשמה מגמה עקבית של יציבות בשיעור המדווחים בין השנים תשס"ט לתשע"ז, למעט ירידה נקודתית בתשע"א.

אלימות פיזית בהסעות

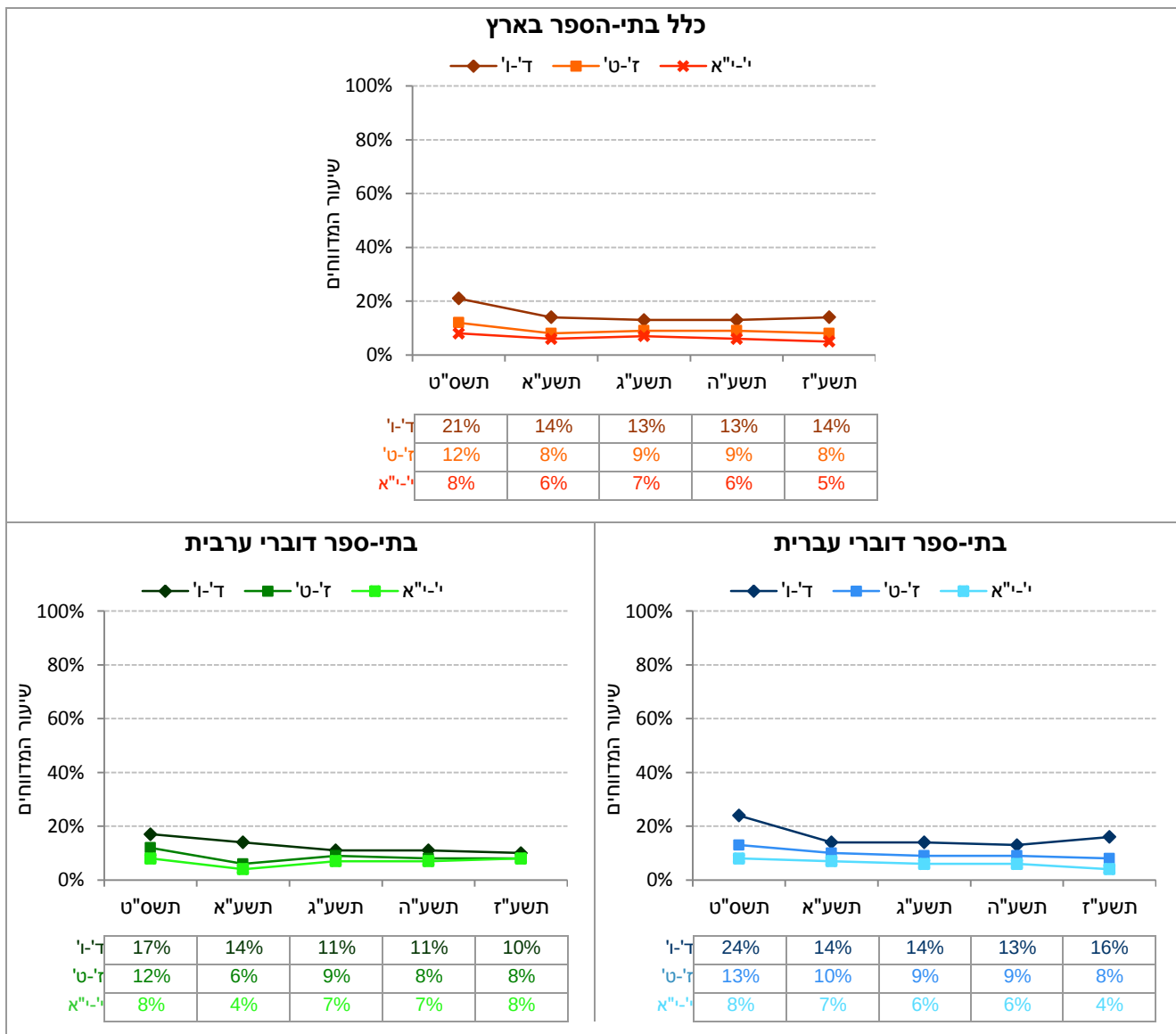
השוואה רב-שנתית, כללי: שיעורי המדווחים כי **קיבלו בעיטה או אגרוף בהסעה הבית-ספרית** נותרו יציבים בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' בין השנים תשע"א לתשע"ז. בכיתות י'-י"א נרשמה יציבות בשיעור המדווחים בין השנים תשס"ט לתשע"ז.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' בבתי-הספר דוברי עברית נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירידה בשיעור המדווחים כי **קיבלו בעיטה או אגרוף בהסעה הבית-ספרית** ואילו בכיתות י'-י"א נרשמה יציבות.

בבתי-הספר דוברי ערבית שיעור המדווחים נשאר יציב בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' בין השנים תשע"ג לתשע"ז, לאחר ירידה שנרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"א. לעומת זאת, בכיתות י'-י"א נרשמה מתשע"ג עלייה אשר המשיכה בין תשע"ה לתשע"ז (+2%). בשנים הבאות חשוב להמשיך לעקוב אחרי מגמה זו.

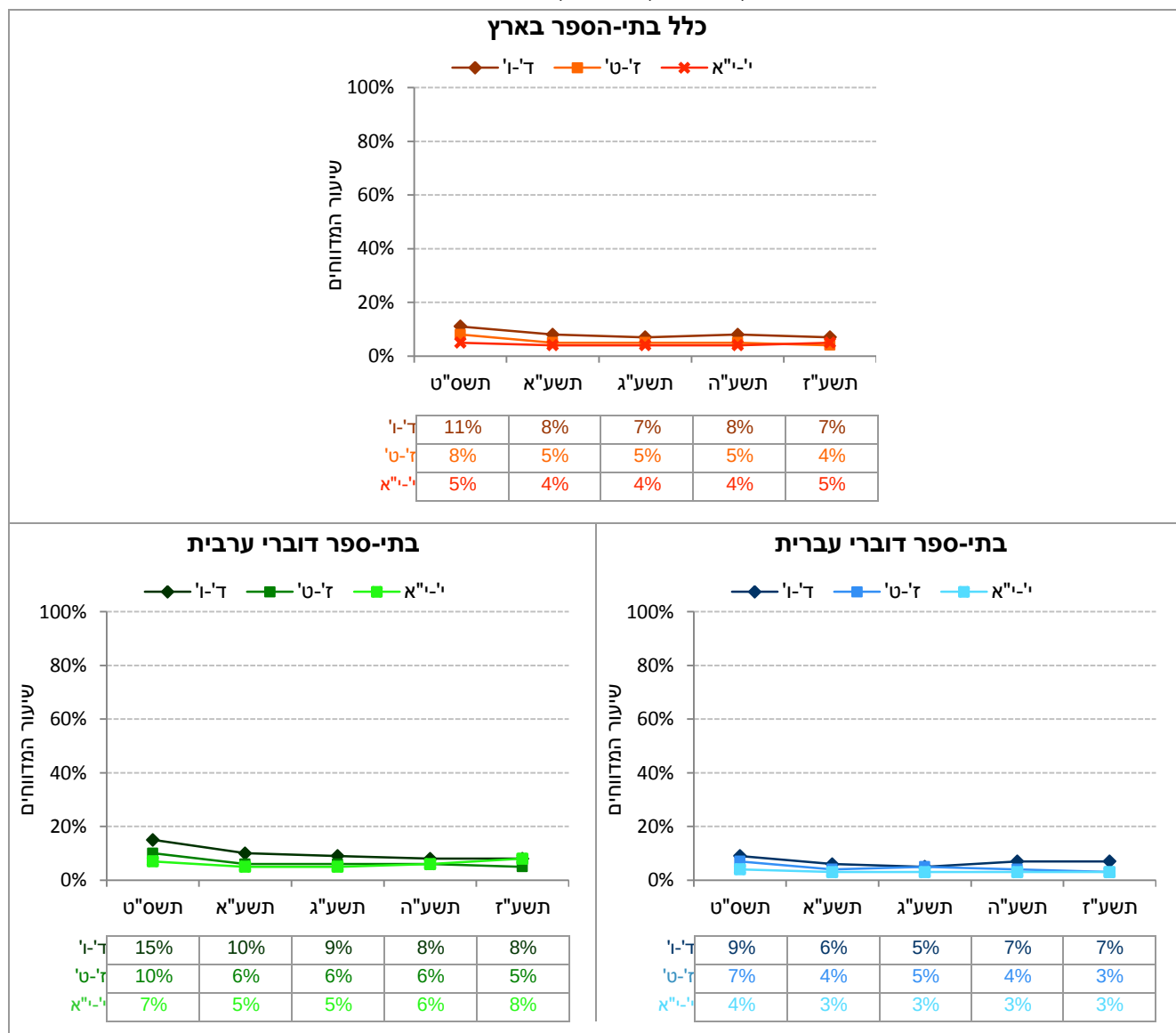
בתרשים 25 להלן מוצגים נתוני ההיגד "תלמיד לעג, העליב, השפיל אותך במילים בהסעות הבית-ספריות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 25: דיווחי התלמידים כי תלמיד לעג, העליב, השפיל אותך במילים בהסעות הבית-ספריות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 26 מוצגים נתוני ההיגד "קיבלת בעיטה או אגרוף בהסעות הבית-ספריות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 26: דיווחי התלמידים כי קיבלת בעיטה או אגרוף בהסעות הבית-ספריות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

חבורות אלימות ומעשי בריונות

חבורות אלימות ומעשי בריונות (ללא מדד מסכם). ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז
"עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)"
"עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות"

תמצית הממצאים בתרשימים 27-28 ובלוח 14 שלהלן:

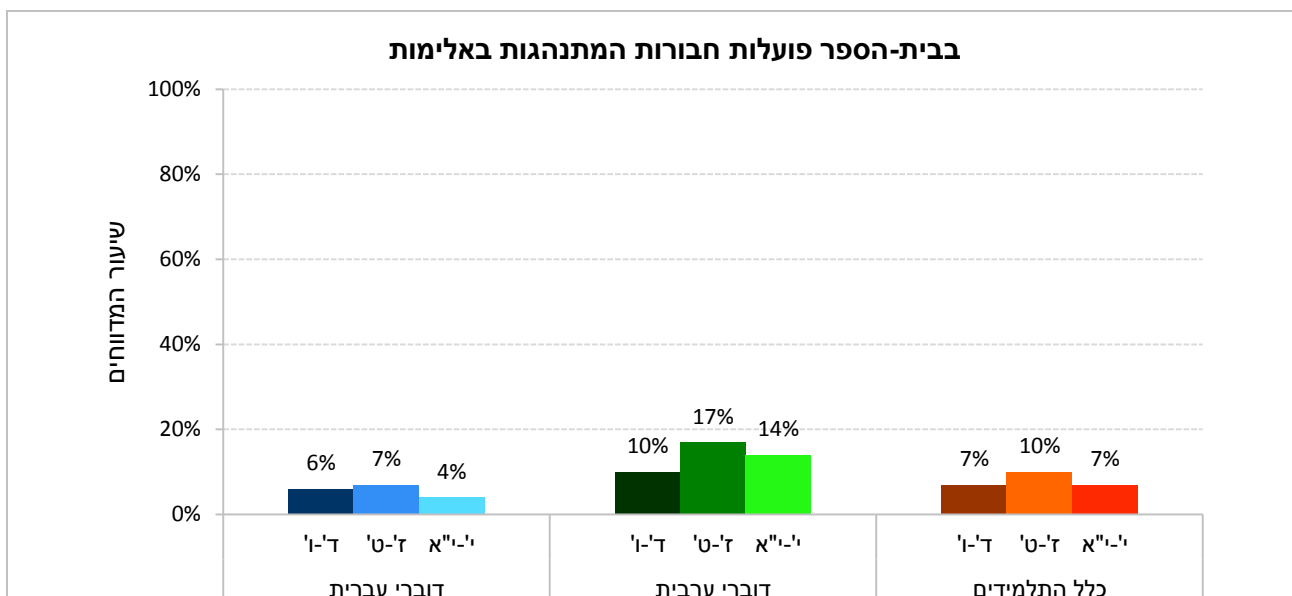
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים כי בבית-הספר פועלות חבורות אלימות גבוה בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' (10%) בהשוואה לתלמידי כיתות ד'-ו' ולתלמידי כיתות י'-יא (7%). גם שיעור התלמידים המדווחים כי יש בבית-הספר תלמידים שמאיימים ומתנהגים בבריונות גבוה בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' (13%) בהשוואה לתלמידי כיתות ד'-ו' ותלמידי כיתות י'-יא (כ-10%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים כי בבית-הספר פועלות חבורות אלימות גבוה יותר בקרב תלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית (14%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית (6%). בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-יא נרשם פער ניכר בין מגזרי השפה (10%) לעומת הפער בכיתות ד'-ו' (4%). גם שיעור התלמידים המדווחים כי יש בבית-הספר תלמידים המאיימים ומתנהגים בבריונות גבוה יותר בבתי-ספר דוברי ערבית (13%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית (10%). הפער בין מגזרי השפה בולט בכיתות י'-יא ובכיתות ז'-ט' (כ-5%), כאשר בכיתות ד'-ו' לא נרשם פער של ממש.

חבורות אלימות ומעשי בריונות לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

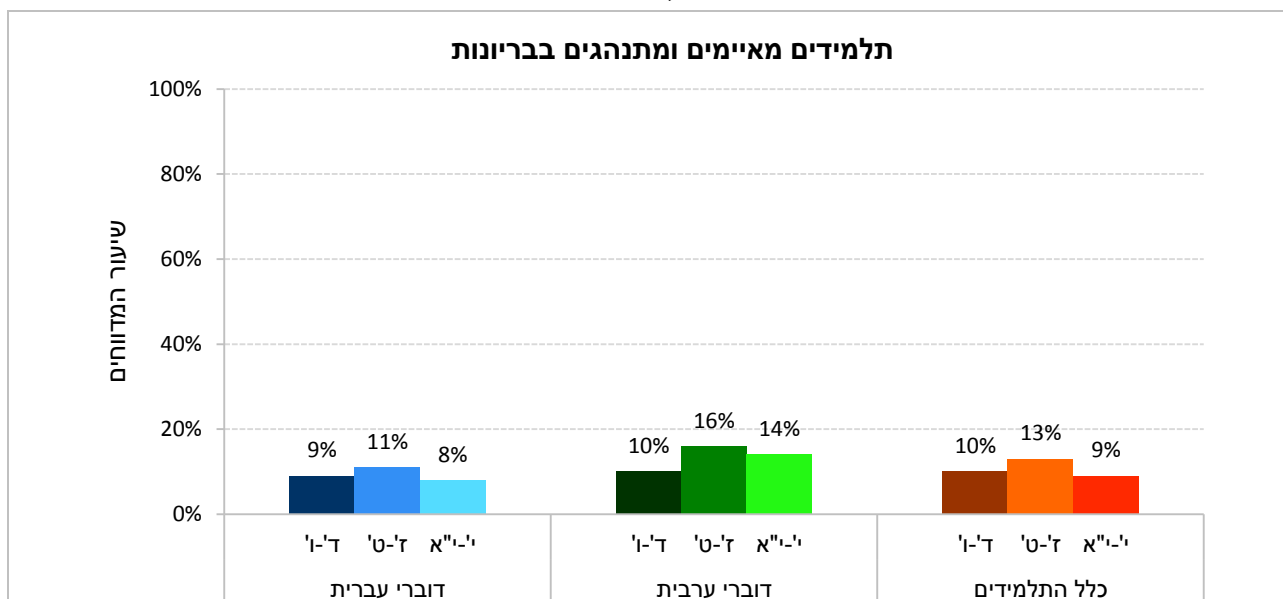
בתרשים 27 מוצגים נתוני ההיגד "בבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 27: דיווחי התלמידים שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות) במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

בתרשים 28 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים בבית-הספר מאיימים ומתנהגים בבריונות" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 28: דיווחי התלמידים שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

חבורות אלימות ומעשי בריונות לפי מגזר שפה - נתוני ההיגדים (תשע"ז)

לוח 14: דיווחי התלמידים על חבורות אלימות ומעשי בריונות שיעור התלמידים שדיווחו כי אירועי האלימות הבאים קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית-ספרם לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו'	6	10	7
	ז - ט'	7	17	10
	י - י"א	4	14	7
	כלל השכבות	6	14	8
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו'	9	10	10
	ז - ט'	11	16	13
	י - י"א	8	14	9
	כלל השכבות	10	13	11

חברות אלימות ומעשי בריונות – השוואה בין תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשימים 29-30 שלהלן:

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **בביה"ס פועלות חברות אלימות**. הירידה בשיעור המדווחים התרכזת בין השנים תשס"ט לתשע"ג, והמגמה התייצבה מתשע"ג עד תשע"ז בכל שלבי הגיל.

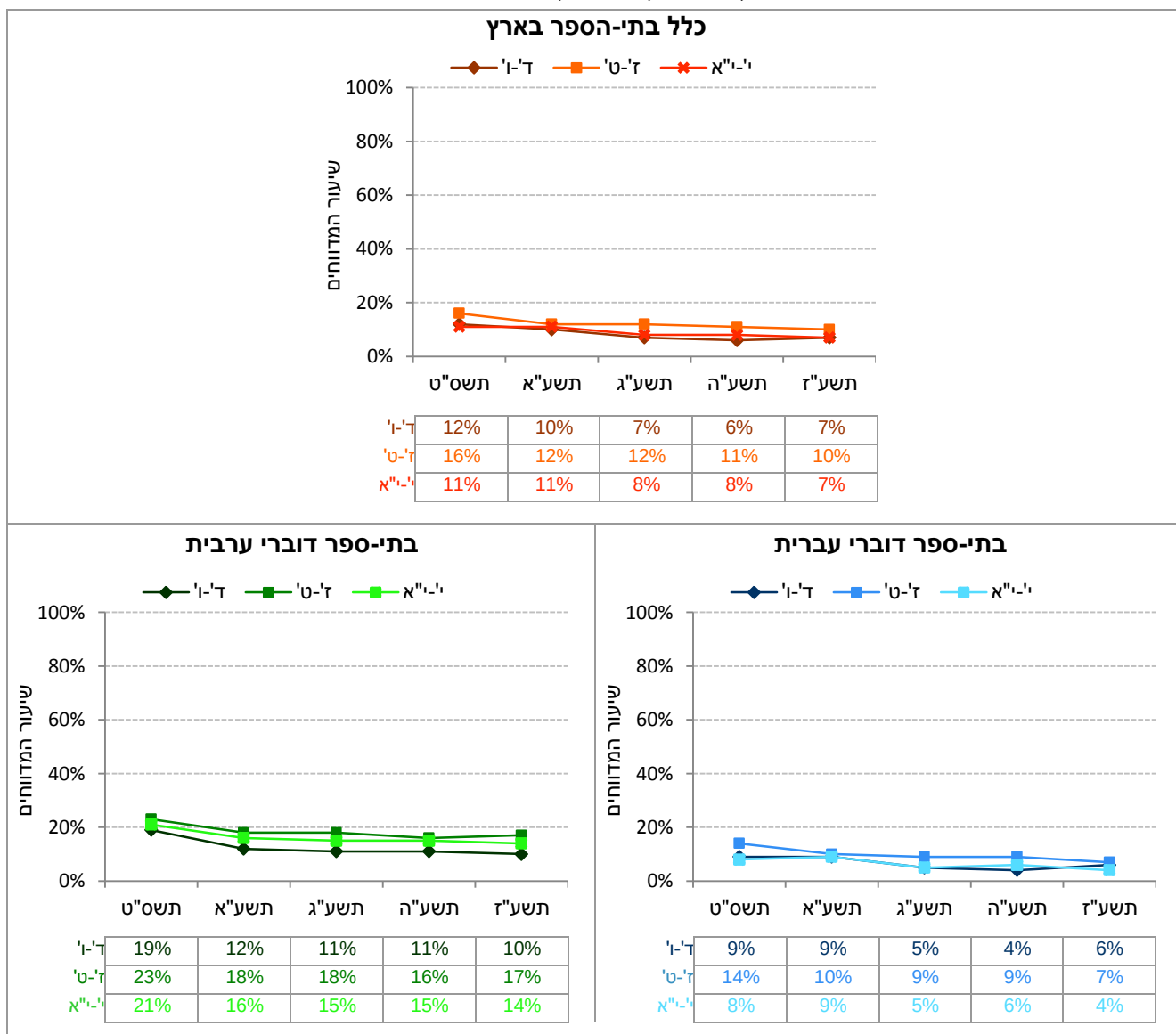
שיעור המדווחים כי **בביה"ס תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות** ירד בין השנים תשס"ט לתשע"ז בכל שלבי הגיל. בכיתות ד'-ו' ו'-י"א נרשמה יציבות בין השנים תשע"ג לתשע"ז, ואילו בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה עקבית אך מתונה.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירידה בשיעור המדווחים על **חברות אלימות בביה"ס** בכל שכבות הגיל. בין השנים תשע"ג לתשע"ז נרשמה יציבות בכיתות ד'-ו' ו'-י"א. לעומת זאת, בכיתות ז'-ט' בין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה ירידה בשיעור המדווחים על חברות אלימות. בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה לאורך השנים ירידה בשיעור התלמידים המדווחים על **חברות אלימות בביה"ס**, ירידה אשר התרחשה בעיקר בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"א לתשע"ז ניכרת יציבות בכל שלבי הגיל.

בבתי-ספר דוברי עברית נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **בביה"ס תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות** בין השנים תשע"א לתשע"ג בכיתות ד'-ו' ובכיתות י'-י"א, ומתשע"ג שיעורי המדווחים נותרו יציבים בשלבי גיל אלו. בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה שעיקרה בין השנים תשס"ט לתשע"א (-5%) ובין תשע"ה לתשע"ז (-3%). בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה ירידה בשיעור הדיווח בכל שלבי הגיל, ירידה אשר עיקרה בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"א לתשע"ז ניכרת ירידה מתונה בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-י"א. לעומת זאת, בכיתות ד'-ו' ניכרת יציבות בשנים אלו.

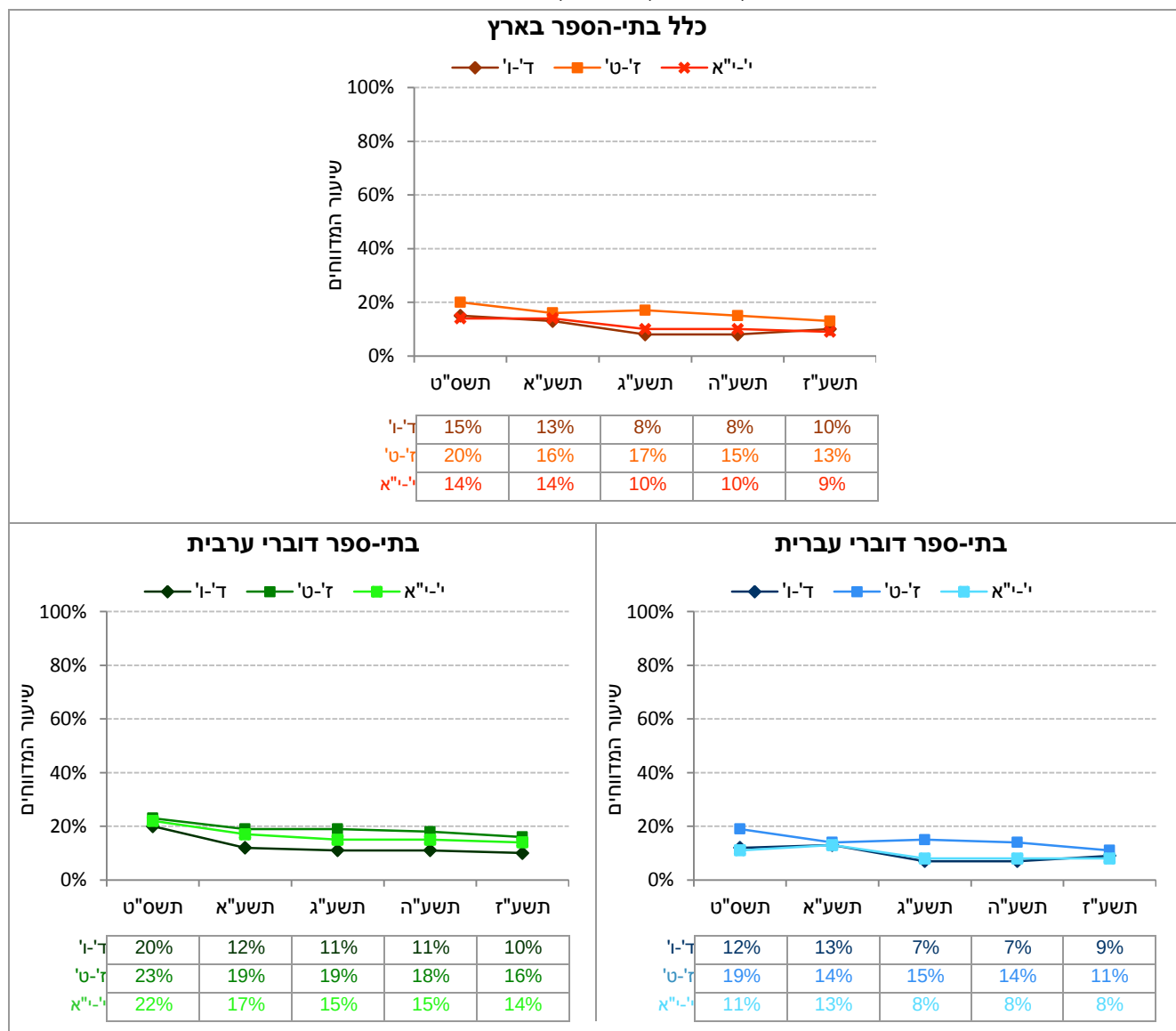
בתרשים 29 מוצגים נתוני ההיגד "בביה"ס פועלות חבורות אלימות (כנופיות) בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 29: דיווחי התלמידים כי בביה"ס פועלות חבורות אלימות (כנופיות) לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 30 מוצגים נתוני ההיגד "בביה"ס תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 30: דיווחי התלמידים כי בביה"ס תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תחושת מוגנות של התלמידים בבית-הספר

המדד המסכם: תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר"

"אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר"***

"אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר"***

* ממוצע האחוזים של התלמידים אשר ציינו כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד משלושת ההיגדים.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

*** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

תמצית הממצאים בתרשים 31 ובלוח 15 שלהלן:

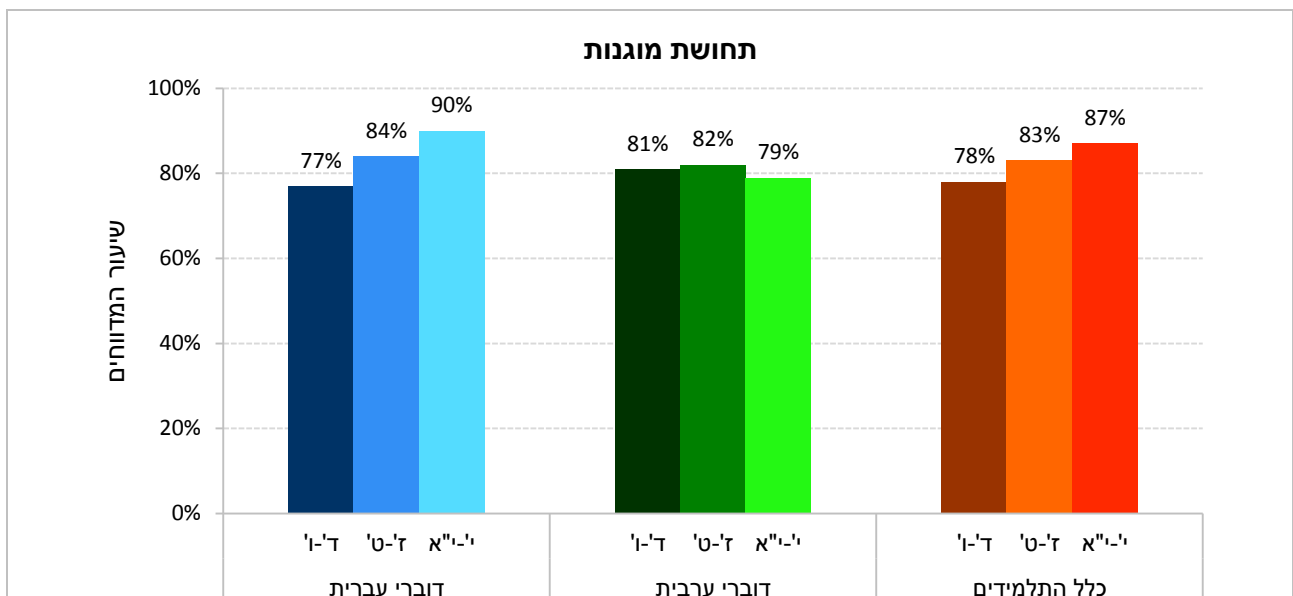
השוואה על-פי שלבי גיל: ככלל, שיעור התלמידים המדווחים על תחושת מוגנות בביה"ס גבוה והוא עולה ככל ששלב הגיל גבוה יותר. שיעור המדווחים עומד על 87% בכיתות י"א, על 83% בכיתות ז'-ט' ועל 78% בכיתות ד'-ו'.

השוואה על-פי מגזר שפה: לא ניכר פער של ממש בין מגזרי השפה בשיעור המדווחים על תחושת מוגנות בביה"ס, אך כאשר מתבוננים על שלבי הגיל בנפרד מתקבלת תמונה שונה: בכיתות י"א שיעור המדווחים בבתי-ספר דוברי עברית גבוה בהשוואה לבתי-ספר דוברי ערבית (פער של 11%). לעומת זאת, בכיתות ד'-ו' שיעור המדווחים בבתי-ספר דוברי עברית גבוה מבתי-ספר דוברי ערבית (פער של 4%). בכיתות ז'-ט' לא נרשם הבדל של ממש בין מגזרי השפה.

תחושת מוגנות בביה"ס לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 31 מוצגים נתוני המדד המסכם "תחושת מוגנות בביה"ס" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 31: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 15: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס: שיעור התלמידים שענו מסכים או מסכים מאוד עם ההיגדים הבאים לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר	ד - ו	77	81	78
	ז - ט	84	82	83
	י - יא	90	79	87
	כלל השכבות	83	81	82
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר	ד - ו	77	87	80
	ז - ט	75	78	76
	י - יא	82	76	80
	כלל השכבות	78	81	78
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר*	ד - ו	75	76	75
	ז - ט	86	82	85
	י - יא	92	79	88
	כלל השכבות	83	79	82
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר**	ד - ו	78	80	79
	ז - ט	91	85	89
	י - יא	95	82	91
	כלל השכבות	87	82	86

* נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

תחושת המוגנות בביה"ס - השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 32 שלהלן:

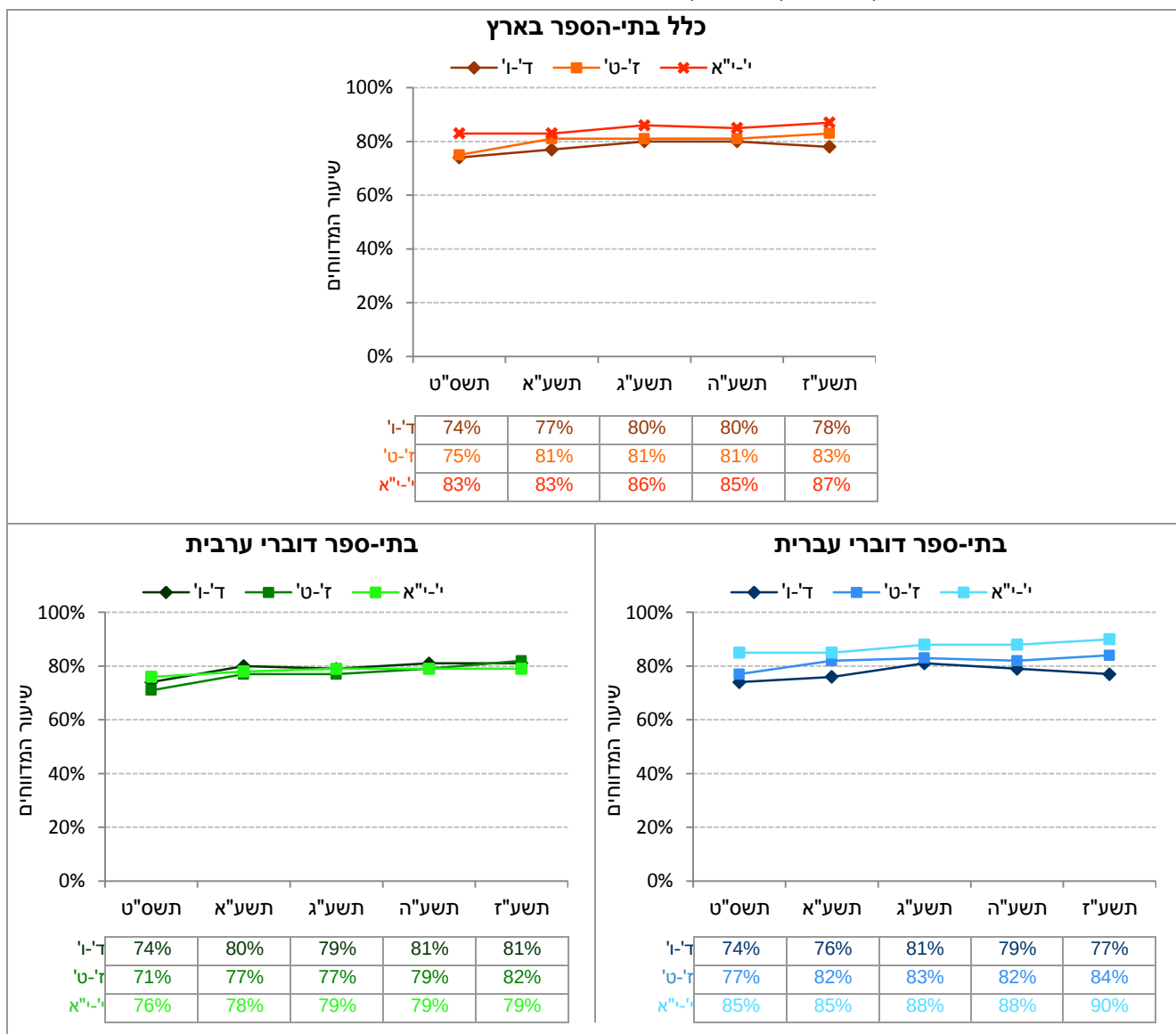
השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ג ניכרת עלייה בשיעור המדווחים על **תחושת מוגנות בביה"ס** בכל שלבי הגיל, אם כי עיקר העלייה הוא בין תשס"ט לתשע"א, בעוד שמתשע"ג שיעורי הדיווח נותרו יציבים בשלושת שלבי הגיל.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בהסתכלות לאורך השנים נראה שבכיתות ז'-ט' ו'י-יא' בבתי-ספר דוברי עברית חלה עלייה הדרגתית בשיעור התלמידים המדווחים על **תחושת מוגנות בביה"ס**. בכיתות ד'-ו' לעומת זאת, נרשמה עד תשע"ג עלייה הדרגתית, אך החל משנה זו נרשמה דווקא מגמת ירידה קלה ועקבית.

גם בבתי-הספר דוברי הערבית נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"ז עלייה בשיעור המדווחים על **תחושת מוגנות בביה"ס**. בכיתות ז'-ט' ניכרת עלייה לאורך כל טווח השנים, ואילו בכיתות ד'-ו' ובכיתות י'-יא' עיקר העלייה נרשם בשנים תשס"ט לתשע"א ולאחר מכן יציבות או עליות קלות.

בתרשים 32 מוצגים נתוני המדד "תחושת המוגנות בביה"ס" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 32: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

מאמצי ביה"ס במניעת אלימות

המדד המסכם: מאמצי ביה"ס במניעת אלימות*. ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ז

"רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות"

"כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי"

"בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות"

"אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות"

* ממוצע האחוזים של התלמידים אשר ציינו כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מארבעת ההיגדים.

תמצית הממצאים בתרשים 33 ובלוח 16 שלהלן:

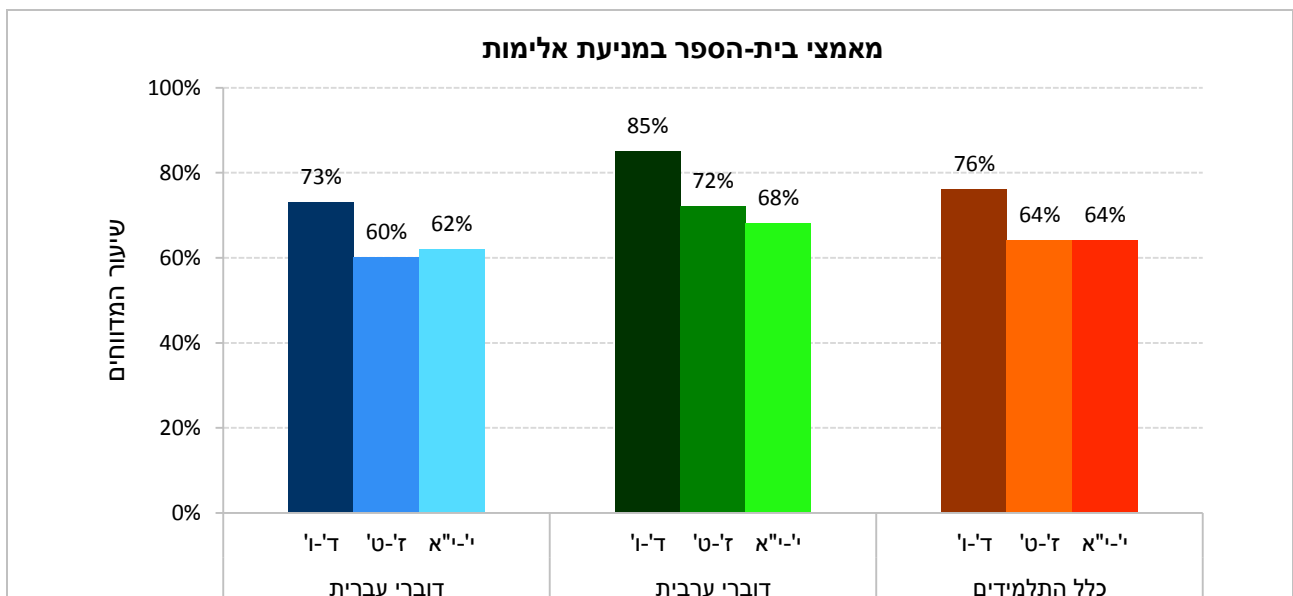
השוואה על-פי שלבי גיל: דיווחי התלמידים על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות עומדים על 76% בכיתות ד'-ו' והם גבוהים משיעורי הדיווח בכיתות ז'-ט' ובכיתות י'-י"א שעומדים על 64%. לפי דיווחי התלמידים דרך ההתמודדות השכיחה ביותר בטיפול באלימות קשורה בקביעת כללים ברורים נגד אלימות (78%).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות בבתי-ספר דוברי עברית נמוך (66%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי ערבית (76%). הפער בין מגזרי השפה בולט בעיקר בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' (12%), והוא קטן יותר בכיתות י'-י"א (6%).

מאמצי ביה"ס במניעת אלימות לפי מגזר שפה – נתוני המדד המסכם (תשע"ז)

בתרשים 33 מוצגים נתוני המדד המסכם "מאמצי ביה"ס במניעת אלימות" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 33: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות נתוני המדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 16: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ז

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – מאמצי בית-הספר במניעת אלימות	ד - ו	73	85	76
	ז - ט	60	72	64
	י - יא	62	68	64
	כלל השכבות	66	76	69
רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות	ד - ו	65	82	69
	ז - ט	49	66	54
	י - יא	50	60	53
	כלל השכבות	55	70	60
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי	ד - ו	65	84	70
	ז - ט	57	70	61
	י - יא	63	71	66
	כלל השכבות	62	76	66
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות	ד - ו	86	87	86
	ז - ט	73	75	73
	י - יא	74	70	73
	כלל השכבות	78	78	78
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות	ד - ו	77	88	80
	ז - ט	62	77	66
	י - יא	60	71	63
	כלל השכבות	67	79	71

מאמצי ביה"ס במניעת אלימות – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשים 34 שלהלן:

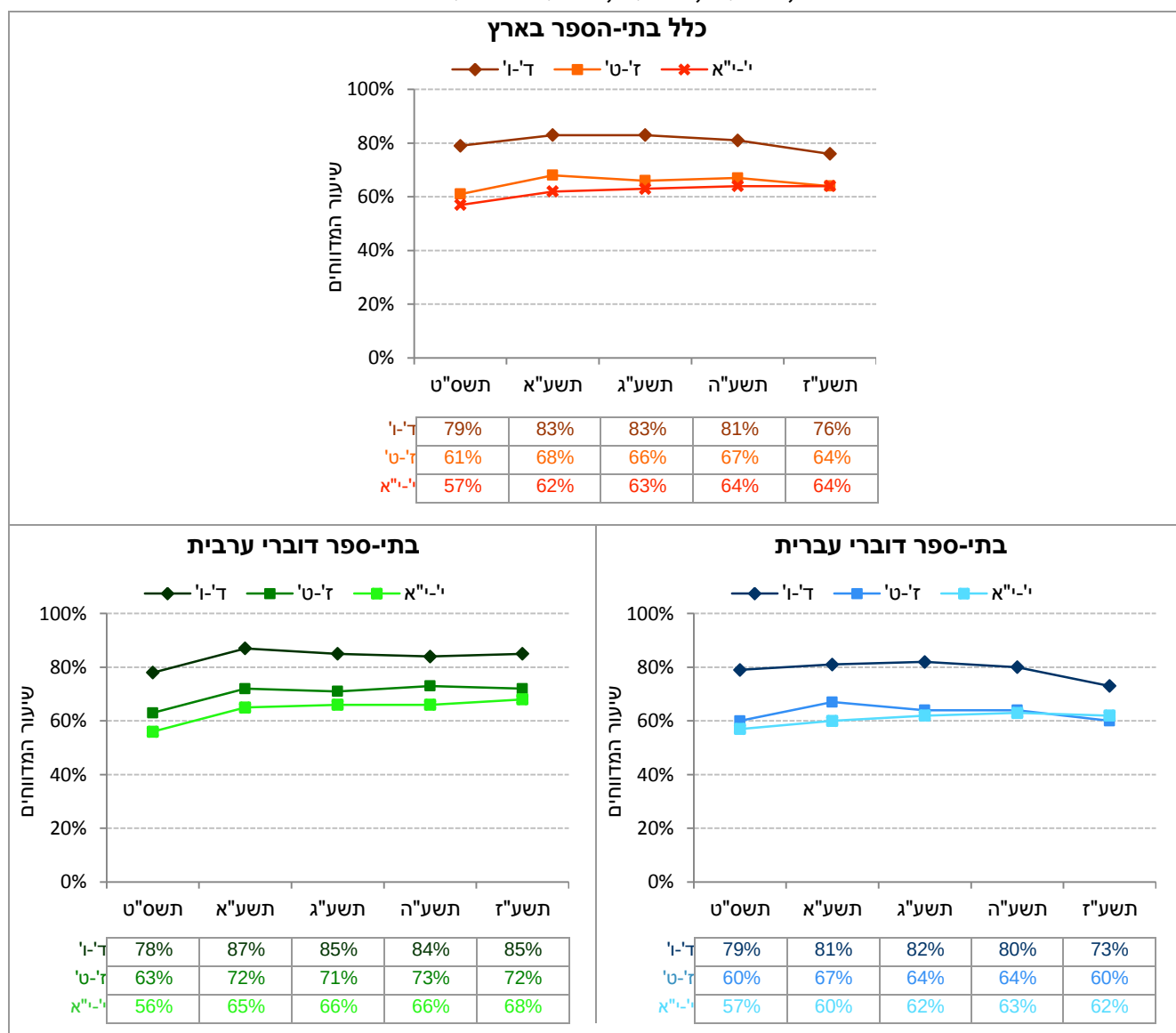
השוואה רב-שנתית, כללי: בחינת דיווחי התלמידים על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות מעלה כי משנת תשס"ט ועד שנת תשע"ז נרשמה בכיתות י'-י"א מגמת עלייה (אם כי בעיקר בשנים הראשונות ולאחר מכן יציבות), ואילו בכיתות ד'-ו' ו-ז'-ט' נרשמה בין תשס"ט לתשע"א עלייה, ואילו לאחר מכן נרשמה מגמה כללית של ירידה. בפרט, ירידה זו בין תשע"ה לתשע"ז ניכרת בכיתות ד'-ו' (5%-) ובכיתות ז'-ט' (3%-).

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בקרב דוברי העברית נרשמו מגמות שונות בשלבי הגיל השונים: בכיתות ד'-ו' נרשמה ירידה החל מתשע"ג בשיעור הדיווח על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות, והיא ניכרת במיוחד בין תשע"ה לתשע"ז (7%-). גם בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה בין השנים תשע"ה לתשע"ז (4%-). בכיתות י'-י"א ניכרת יציבות, לאחר עלייה בשיעור הדיווח בין השנים תשס"ט לתשע"ג.

בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה לאורך השנים עלייה בכל שלבי הגיל בשיעור התלמידים המדווחים על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות, כאשר עיקרה הוא בין השנים תשס"ט לתשע"א. בשנים שלאחר מכן שיעור הדיווח נותרו יציבים בשלושת שלבי הגיל.

בתרשים 34 מוצגים נתוני המדד "מאמצי ביה"ס במניעת אלימות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 34: דיווחי התלמידים על מאמצי ביה"ס במניעת אלימות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני המדד המסכם בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

שתיית אלכוהול

שתיית אלכוהול (ללא מדד מסכם). ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז
"האם אי פעם בחיך שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס"
"האם אי פעם בחיך שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה"
"האם אי פעם בחיך שתיית אלכוהול עד שהשתכרת"

* היגד זה נשאל החל מכיתה ז'.

תמצית הממצאים בתרשימים 35-37 ובלוח 17 שלהלן:

השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים כי **שתו בירה, בריזר או סמירנוף-אייס** גבוה יותר ככל ששלבי הגיל גבוהים יותר. שיעורי הדיווח עומדים על 10% בכיתות ו', על 23% בכיתות ז'-ט' ועל 49% בכיתות י'-י"א. דפוס זה ניכר בשיעור המדווחים גם על שני ההיגדים האחרים: שיעור המדווחים כי **שתו משקה חריף, כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה** עומד על 6% בכיתות ו', על 16% בכיתות ז'-ט' ועל 43% בכיתות י'-י"א. שיעור התלמידים המדווחים כי **שתו אלכוהול עד שהשתכרו*** בכיתות ז'-ט' נמוך באופן ניכר בהשוואה לכיתות י'-י"א (7% לעומת 28% בהתאמה).

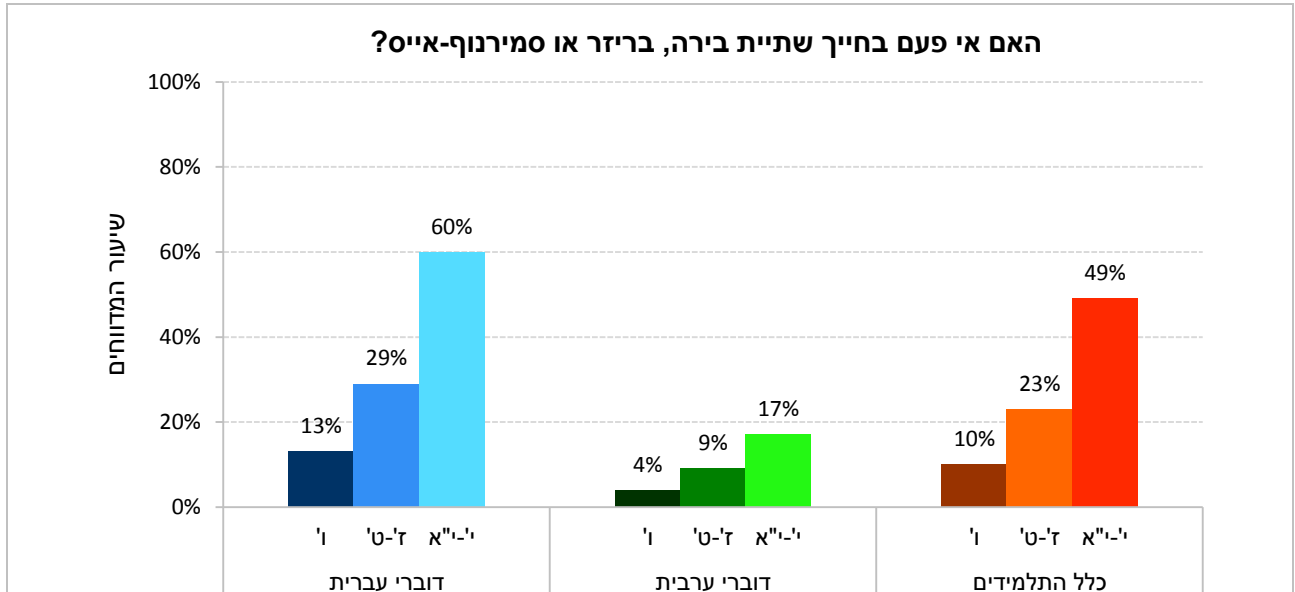
השוואה על-פי מגזר שפה: שיעורי התלמידים המדווחים על שלושת ההיגדים: (1) **שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס**; (2) **שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה**; ו-(3) **שתיית אלכוהול עד שהשתכרו**, גבוהים באופן ניכר בבתי-ספר דוברי עברית משיעורי הדיווח בבתי-ספר דוברי הערבית (כלל השכבות: 37% לעומת 10%, 28% לעומת 10% ו-18% לעומת 7% בהתאמה). בשלושת ההיגדים הפערים בין שני מגזרי השפה גדלים ככל ששלב הגיל גבוה יותר.

* השאלה "האם אי פעם בחיך שתיית אלכוהול עד שהשתכרת?" נשאלה החל מכיתות ז'.

שתיית אלכוהול לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

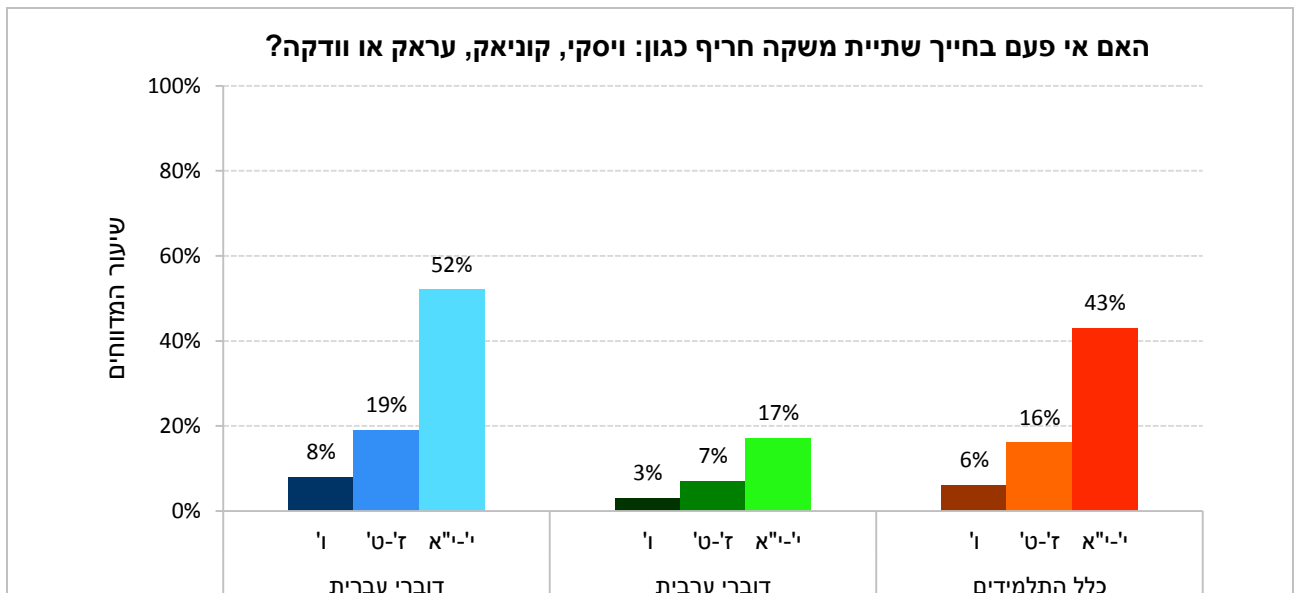
בתרשים 35 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 35: דיווחי התלמידים על ההיגד "האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס"? לפי מגזר שפה, תשע"ז

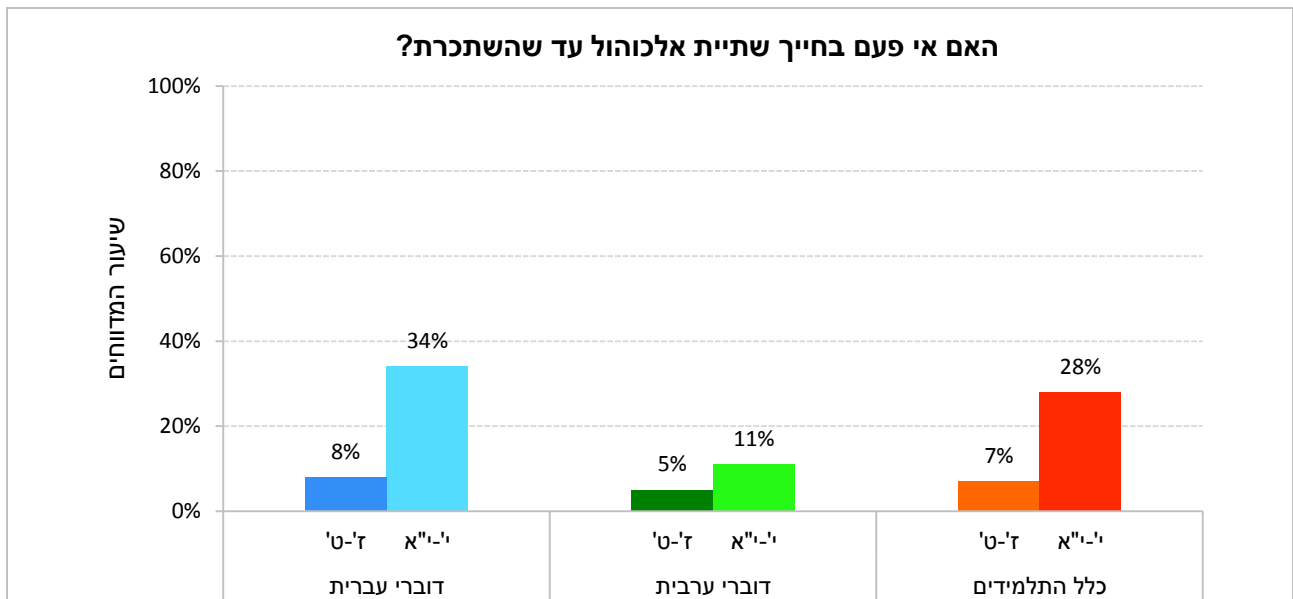
בתרשים 36 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 36: דיווחי התלמידים על ההיגד "האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה" לפי מגזר שפה, תשע"ז

בתרשים 37 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתיית אלוהול עד שהשתכרת?" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 37: דיווחי התלמידים על ההיגד "האם אי פעם בחיך שתיית אלוהול עד שהשתכרת?" לפי מגזר שפה, תשע"ז

שתיית אלכוהול לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

לוח 17: דיווח שיעור התלמידים על שתיית אלכוהול, כמתואר בהיגד לפחות פעם אחת במהלך חייהם לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם אי פעם בחייך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?	ו	13	4	10
	ז - ט	29	9	23
	י - יא	60	17	49
	כלל השכבות	37	10	30
האם אי פעם בחייך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה ?	ו	8	3	6
	ז - ט	19	7	16
	י - יא	52	17	43
	כלל השכבות	28	10	23
האם אי פעם בחייך שתית אלכוהול עד שהשתכרת?	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	8	5	7
	י - יא	34	11	28
	כלל השכבות	18	7	15

שתיית אלכוהול – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים בתרשימים 38-40 שלהלן:

שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז חלה ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו בירה, בריזר או סמירנוף-אייס** בכל שלבי הגיל. בין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה בכיתות ז'-ט' עלייה (+3%), ויש להמשיך לעקוב בשנים הבאות כדי לראות אם מדובר בתחילתה של מגמה. לעומת זאת, בכיתות ו' ובכיתות י'-א נרשמה בין השנים תשע"ג לתשע"ז יציבות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בראייה רב שנתית, בבית-ספר דוברי עברית נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו בירה, בריזר או סמירנוף-אייס** בכל שלבי הגיל. בין השנים תשע"ג לתשע"ז נרשמה יציבות.

בבתי-ספר דוברי ערבית נצפתה לאורך השנים ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו בירה, בריזר או סמירנוף-אייס** בכל שלבי הגיל, כאשר עיקר הירידה הוא בין השנים תשס"ט לתשע"א. בכיתות י'-א נרשמה בין השנים תשע"א לתשע"ז עלייה מתונה ויש להמשיך לעקוב אחרי מגמה זו בשנים הבאות. בכיתות ו' ובכיתות ז'-ט' שיעורי הדיווח בין השנים תשע"א לתשע"ז נותרו יציבים.

שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז נרשמה בכל שלבי הגיל ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו משקה חריף, כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה**. בין השנים תשע"ה לתשע"ז ניכרת יציבות בשיעור המדווחים בשלושת שלבי הגיל.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בקרב דוברי עברית נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו משקה חריף, כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה** בין השנים תשס"ט לתשע"ה בכל שלבי הגיל, כאשר ירידה זו מתרכזת בעיקר בין השנים תשס"ט לתשע"א. בין השנים תשע"ה לתשע"ז נצפתה עלייה בצריכה של סוג זה של משקאות בכיתות ז'-ט' (+3%) ואילו בכיתות ו' ובכיתות י'-א ניכרת יציבות בשנים אלו.

גם בקרב דוברי ערבית נרשמה ירידה בשיעור המדווחים כי **שתו משקה חריף, כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה**, ירידה אשר התרחשה בעיקר בין השנים תשס"ט לתשע"א. בכיתות י'-א נרשמה בין השנים תשע"א לתשע"ז עלייה מתונה, ויש להמשיך לעקוב אחרי מגמה זו בשנים הבאות. בכיתות ו' ובכיתות ז'-ט' ניכרת יציבות החל משנת תשע"א.

שתיית אלכוהול עד כדי השתכרות

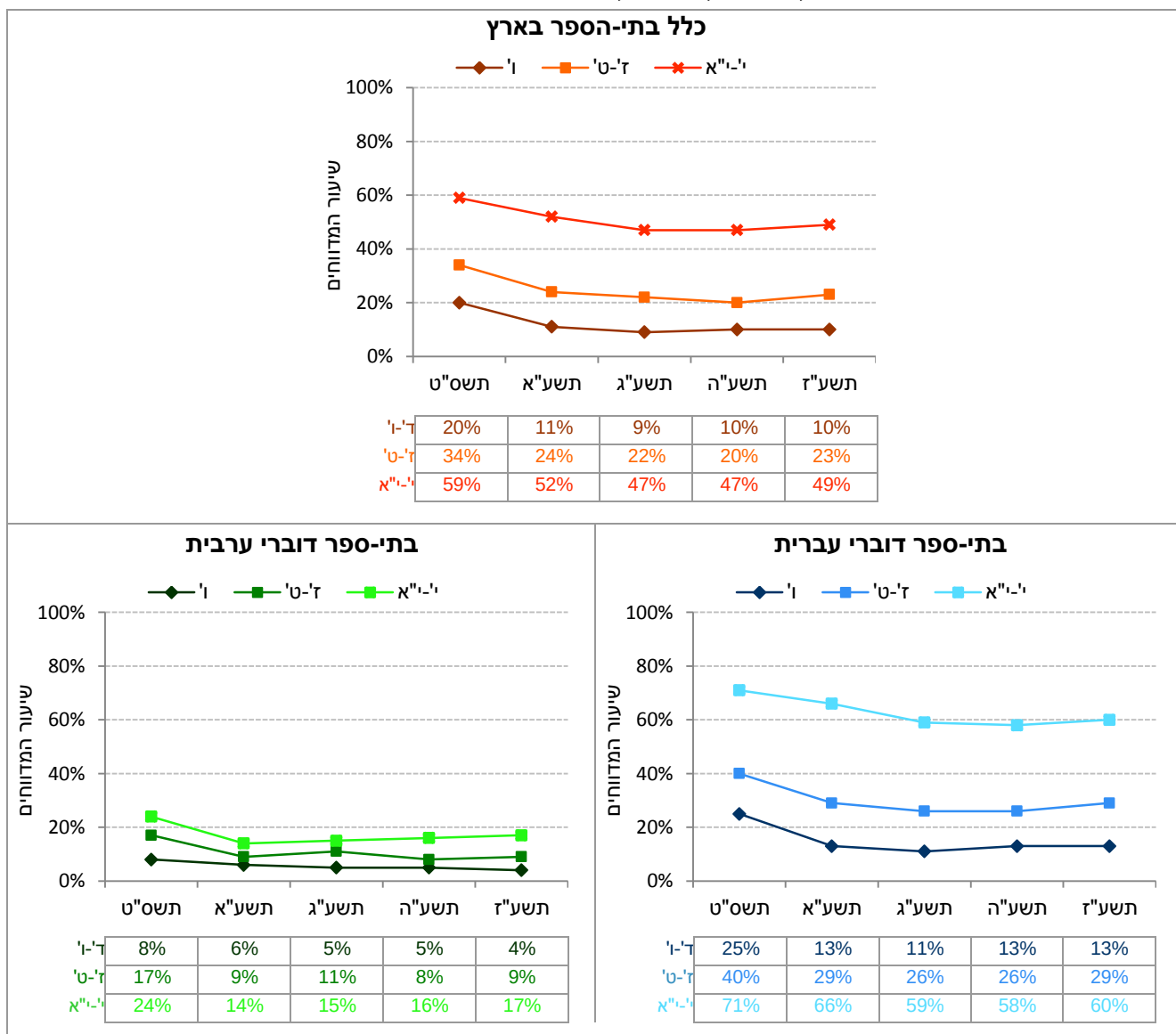
השוואה רב-שנתית, כללי: בראייה כללית, בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירדו שיעורי המדווחים על **שתיית אלכוהול עד השתכרות** בשני שלבי הגיל שנשאלו. עם זאת, חשוב לציין כי בין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה עלייה בכיתות י'-א (+3%), ובשנים הבאות יש להמשיך לעקוב אם מדובר בתחילתה של מגמת עלייה. בכיתות ז'-ט' לעומת זאת נרשמה בין השנים תשע"ה לתשע"ז יציבות.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית חלה בין השנים תשס"ט לתשע"א ירידה ניכרת בשיעור המדווחים כי **שתו אלכוהול עד שהשתכרו** בשני שלבי הגיל שנשאלו. בכיתות י'-א נרשמה ירידה מתונה עד שנת תשע"ה ובין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה עלייה (+3%). בכיתות ז'-ט' נרשמה יציבות בין השנים תשע"ה לתשע"ז.

בבתי-ספר דוברי ערבית נרשמה בין שנים תשס"ט לתשע"ז ירידה קלה בשיעור התלמידים המדווחים כי **שתו אלכוהול עד שהשתכרו** בשני שלבי הגיל. בכיתות י'-א אמנם לא נרשמו שינויים גדולים בין שנה לשנה, אך במבט מתשע"א עד תשע"ז עולה מגמה של עלייה מתונה, וייתכן כי יש כאן מגמה של ממש (+3% במצטבר). בכיתות ז'-ט' ניכרת יציבות בשנים אלו.

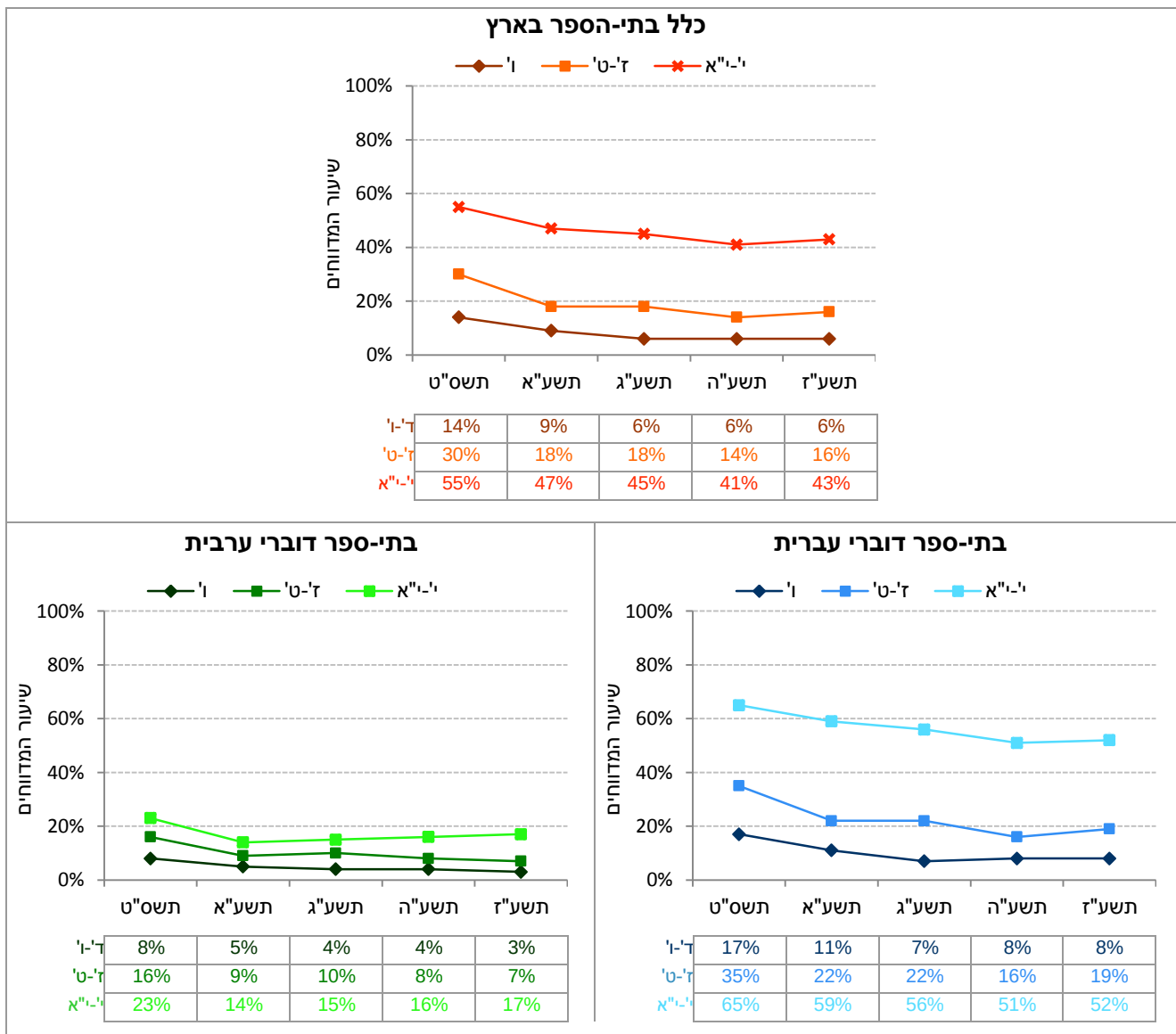
בתרשים 38 מוצגים נתוני ההיגד "שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 38: דיווחי התלמידים על שתיית בירה, בריזר או סמירנוף אייס לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 39 מוצגים נתוני ההיגד "שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 39: דיווחי התלמידים על שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 40 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתית אלוהול עד כדי השתכרות?" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בתי-ספר דוברי עברית ובתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 40: דיווחי התלמידים על שתיית אלוהול עד כדי השתכרות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

שימוש בסמים (ללא מדד מסכם)*. ההיגדים כפי שמופיעים בשאלון תשע"ז
"האם אי פעם במהלך חיך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש"
"האם אי פעם במהלך חיך נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות"

* היגדים אלו נשאלו החל מכיתה ז'.

תמצית הממצאים בתרשימים 41-42 ובלוח 18 שלהלן:

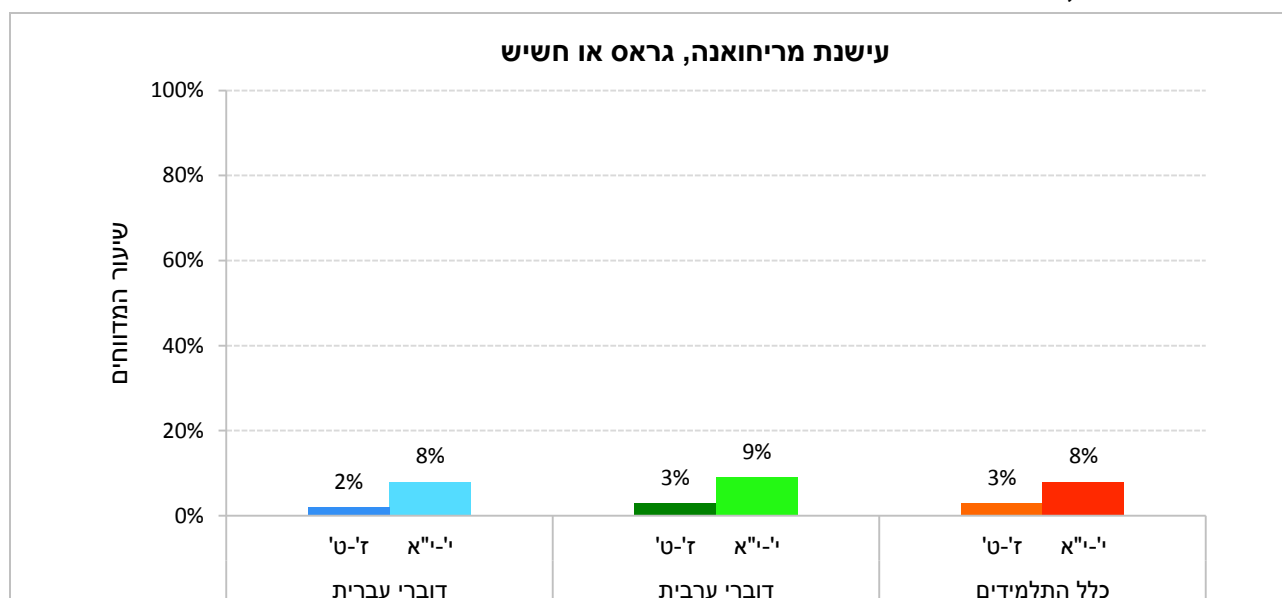
השוואה על-פי שכבות גיל: שיעור התלמידים המדווחים כי עישנו מריחואנה, גראס או חשיש גבוה יותר ככל ששלב הגיל גבוה יותר, והוא עומד על 8% בכיתות י"א ועל 3% בכיתות ז'-ט'. שיעור התלמידים המדווחים כי נטלו אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות דומה בכיתות ז'-ט' ובכיתות י"א (2%-3% בהתאמה).

השוואה על-פי מגזר שפה: שיעור התלמידים המדווחים כי עישנו מריחואנה, גראס או חשיש נמצא דומה למדי בשני מגזרי השפה בשני שלבי הגיל. שיעור המדווחים כי נטלו אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות גבוה יותר בבתי-ספר דוברי ערבית (5%) בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית (1%). הפער בין מגזרי השפה בולט במיוחד בכיתות י"א (5%).

שימוש בסמים לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

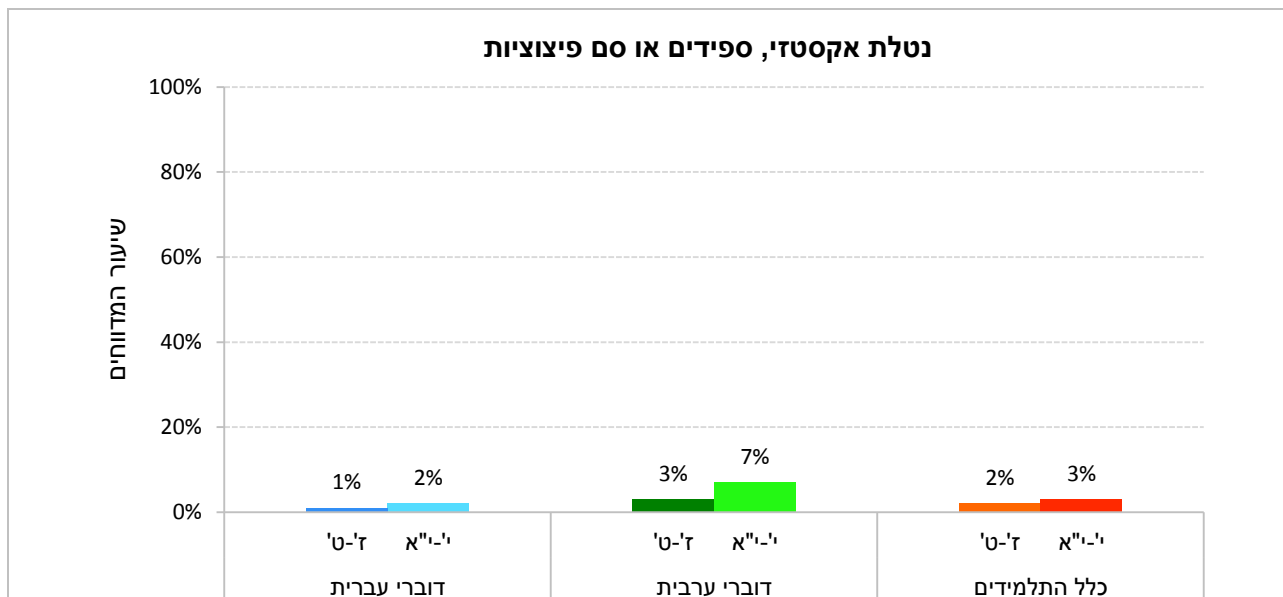
בתרשים 41 מוצגים נתוני ההיגד "עישנת מריחואנה, גראס או חשיש" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 41: דיווחי התלמידים על ההיגד "האם אי פעם בחיך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש" לפי מגזר שפה, תשע"ז

בתרשים 42 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 42: דיווחי התלמידים על נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות לפי מגזר שפה, תשע"ז

שימוש בסמים לפי מגזר שפה – נתוני ההיגדים (תשע"ז)

לוח 18: דיווחי התלמידים על שימוש בסמים, שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש	ד - ו			
	ז - ט	2	3	3
	י - יא	8	9	8
	כלל השכבות	5	6	5
	ד - ו			
נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות	ז - ט	1	3	2
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	5	2

שימוש בסמים – השוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

תמצית הממצאים תרשימים 43-44 שלהלן:

עישון מריחואנה, גראס או חשיש

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז בכלל ובין השנים תשע"ה ותשע"ז בפרט, נרשמה יציבות בשיעור התלמידים המדווחים כי עישנו מריחואנה, גראס או חשיש בשני שלבי הגיל שנשאלו. עם זאת, כשמתבוננים בדיווחי התלמידים בכיתות י'-י"א החל מתשע"א, ניכרת עלייה מתונה והדרגתית לאורך שנים אלו (מצטברת לכדי +3%), וכדאי לתת לכך את הדעת.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי עברית נרשמה בכיתות ז'-ט' יציבות בין השנים תשס"ט לתשע"ז בשיעור המדווחים כי עישנו מריחואנה, גראס או חשיש. בכיתות י'-י"א, לעומת זאת, נצפתה עלייה מתונה ועקבית בין השנים תשע"א לתשע"ז (+3%) ויש להמשיך לעקוב אחר מגמה זו בשנים הבאות. בבתי ספר דוברי ערבית, נרשמה עלייה (+3%) בכיתות י'-י"א בין השנים תשע"ה לתשע"ז. בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה בין השנים תשס"ט לתשע"א (-2%) ובשנים שלאחר מכן שיעורי הדיווח נותרו יציבים.

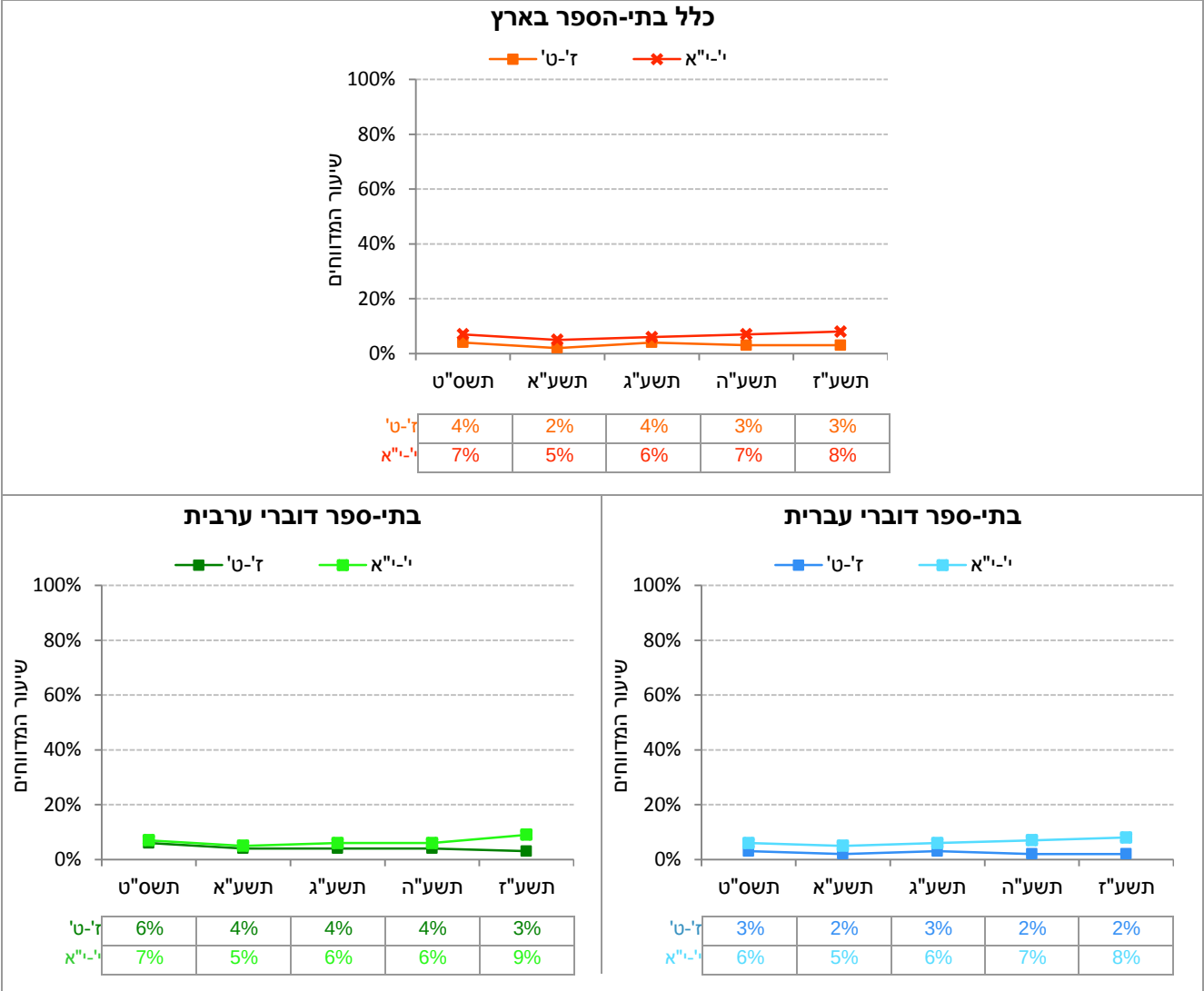
נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז שיעור תלמידי כיתות ז'-ט' המדווחים כי נטלו אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות ירד מעט (-2%). בפרט, בין השנים תשע"ה לתשע"ז נרשמה יציבות בשיעור המדווחים על התופעה בשני שלבי הגיל. בכיתות י'-י"א לא נרשמו הבדלים לאורך השנים.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-הספר דוברי העברית נרשמה יציבות בשיעור התלמידים המדווחים כי נטלו אקסטזי, ספידים או סם פיצוציות בכיתות י'-י"א, וירידה קלה בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' בין השנים תשס"ט לתשע"ז (-2%). בבתי-הספר דוברי הערבית נרשמה בין השנים תשע"ה לתשע"ז עלייה בשיעור המדווחים כי נטלו אקסטזי, ספידים או סם פיצוציות בכיתות י'-י"א (+2%), ויש להמשיך לעקוב אם מגמה זו ממשיכה בשנים הבאות. בכיתות ז'-ט' נרשמה ירידה בין השנים תשס"ט לתשע"א ובשנים שלאחר מכן נרשמה יציבות.

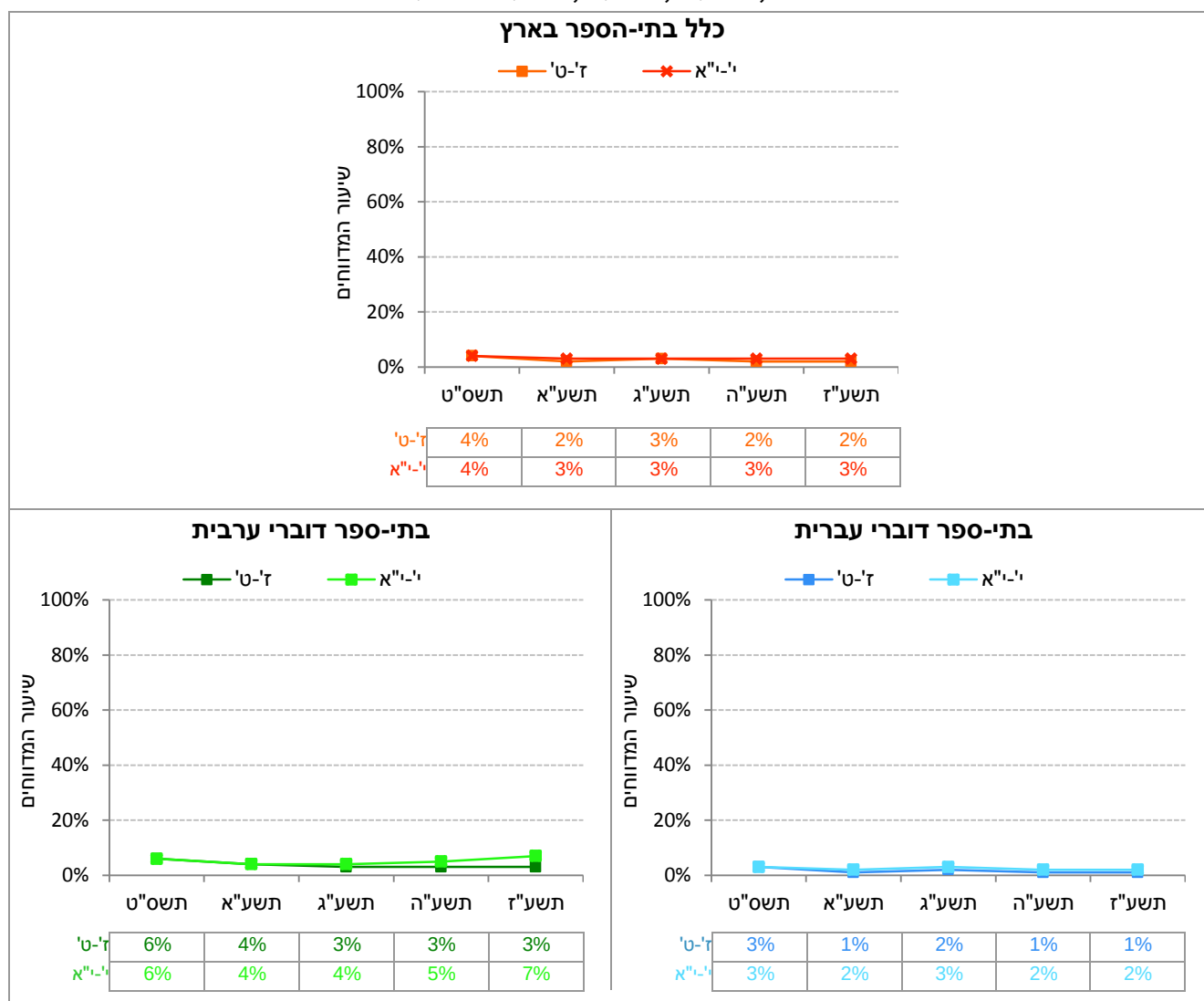
בתרשים 43 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 43: דיווחי התלמידים על עישון מריחואנה, גראס או חשיש לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

בתרשים 44 מוצגים נתוני ההיגד "נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 44: דיווחי התלמידים על נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה

הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה (ללא מדד מסכם). ההיגד כפי שמופיע בשאלון תשע"ז

"האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?"

תמצית הממצאים בתרשים 45 בלוח 19 שלהלן:

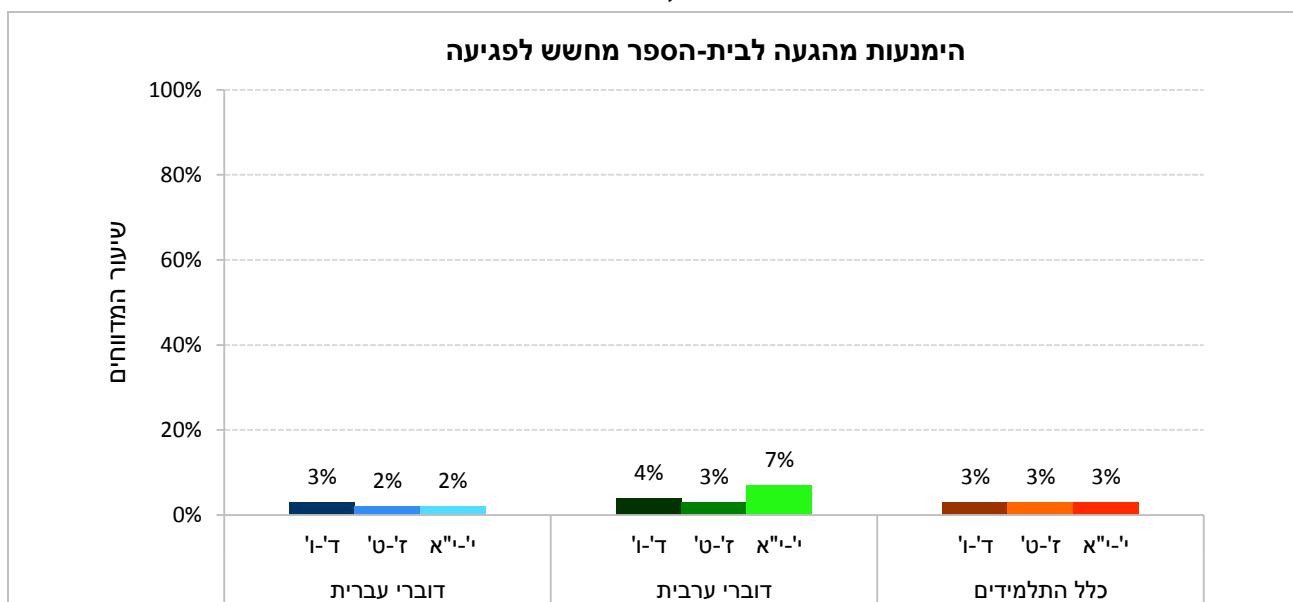
השוואה על-פי שלבי גיל: שיעור התלמידים המדווחים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש שיפגעו בהם עומד בכל שלבי הגיל על 3%.

השוואה על-פי מגזר שפה: בבתי-ספר דוברי ערבית שיעור המדווחים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה גבוה משיעור הדיווח בבתי-ספר דוברי עברית (פער של 2%). הפער בין מגזרי השפה בולט במיוחד בכיתות י"א (5%), ואילו בכיתות ד' ו' ובכיתות ז' ט' לא נרשם הבדל של ממש בין מגזרי השפה.

הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה לפי מגזר שפה – נתוני ההיגד (תשע"ז)

בתרשים 45 מוצגים נתוני ההיגד "הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה" בשנה"ל תשע"ז לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 45: דיווחי התלמידים הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ז

לוח 19: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגד הבא לפי מגזר שפה, תשע"ז

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשארת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?	ד - ו	3	4	3
	ז - ט	2	3	3
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	2	4	3

הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה – השוואה רב-שנתית תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

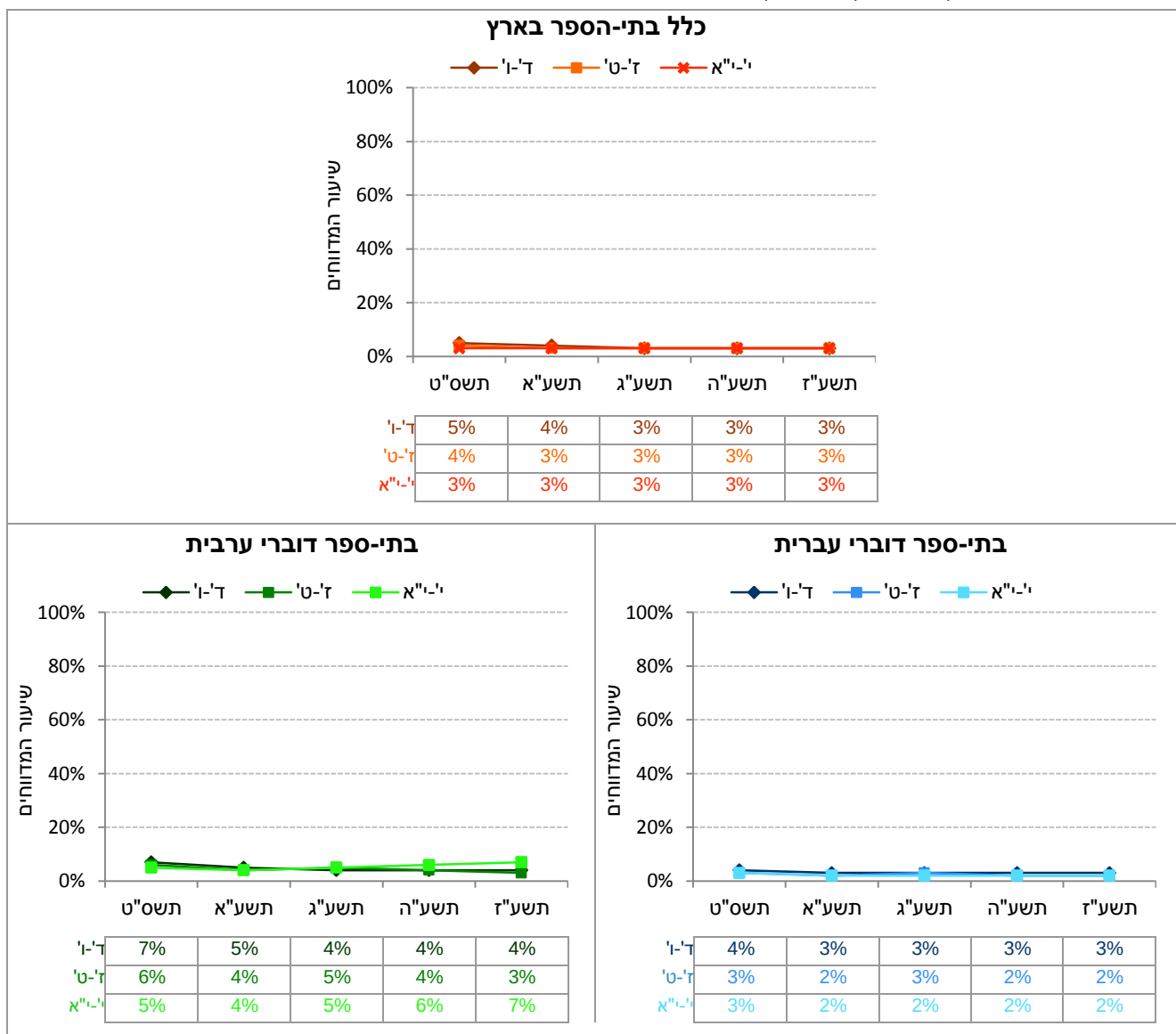
תמצית הממצאים בתרשים 46 שלהלן:

השוואה רב-שנתית, כללי: בין השנים תשס"ט לתשע"ז ירד שיעור המדווחים על הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש שיפגעו בהם בכיתות ד'-ו' (2%-) ונותר יציב בשני שלבי הגיל האחרים. יש לציין כי מלכתחילה שיעורי המדווחים על התופעה היו נמוכים.

השוואה רב-שנתית, על-פי מגזר שפה: בבתי-הספר דוברי העברית נרשמה בין השנים תשס"ט לתשע"ז יציבות בשיעור המדווחים על הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש שיפגעו בהם בכל שלבי הגיל. בבתי-הספר דוברי הערבית בכיתות ד'-ו' ובכיתות ז'-ט' נרשמו לאורך השנים ירידות מתונות בשיעורי המדווחים על הימנעות מהגעה לביה"ס (בסופו של דבר הן הצטברו לכדי ירידה משמעותית: 3%- בשני שלבי הגיל). בכיתות י'-יא, לעומת זאת, אמנם מדובר בשינויים מינוריים בין השנים, אך כדאי לתת את הדעת לכך שבין תשע"א לתשע"ז נרשמה עלייה של 3%+, כך שייתכן שתופעה זו נמצאת במגמת התרחבות בשלב גיל זה.

בתרשים 46 מוצגים נתוני ההיגד "הימנעות מהגעה לביה"ס" בהשוואה בין השנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז, לפי שלבי גיל בכלל בתי-הספר, בבתי-ספר דוברי עברית ובבתי-ספר דוברי ערבית.

תרשים 46: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לביה"ס לפי כלל בתי"ס ומגזר שפה: נתוני ההיגד בשנים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז

סיכום

הממצאים המרכזיים העולים מנתוני תשע"ז:

- בדומה לממצאי המחקרים הקודמים נמצא כי ככלל ככל שתופעת האלימות חמורה יותר כך שיעורי הדיווח עליה נמוכים יותר. לדוגמה, שיעורי המדווחים על אלימות קשה (9%) נמוכים משיעורי המדווחים על אלימות מתונה (17%) ועל אלימות מילולית (34%).
- מההשוואה בין מדדי האלימות השונים עולה כי אלו ארבע תופעות האלימות השכיחות ביותר בבית-הספר לפי דיווחי התלמידים: אלימות מילולית (34%), אלימות חברתית (19%), אלימות מתונה (17%) ואלימות מינית (13%). תופעת האלימות שמדווחת בשכיחות הנמוכה ביותר, באופן יחסי, היא הבאת נשק קר לבית-הספר (2%). כמו כן הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה אינה תופעה שכיחה (3%).
- בהשוואה בין שלבי הגיל נמצא ככלל כי ככל ששלב הגיל גבוה יותר, כך שיעורי הדיווח על אלימות נמוכים יותר. עם זאת, נראה שיש חריגים לממצא, כגון אלימות מינית, ביצוע אלימות כלפי הצוות, הבאת נשק קר לבית-הספר, שתיית אלכוהול ושימוש בסמים. בנושאים אלו הפער שנרשם הוא בכיוון ההפוך: ככל ששלב הגיל גבוה יותר כך שיעורי הדיווח גבוהים יותר. כמו כן, לא נרשם הבדל של ממש בין שלבי הגיל בנושאים: קורבנות לאלימות תוך שימוש בתקשורת דיגיטלית, קורבנות לאלימות מצד הצוות והימנעות מהגעה לבית-הספר.
- תמונה משלימה למגמות שתוארו עולה משיעורי הדיווח הגבוהים על תחושת המוגנות בבית-הספר (82%) ועל מאמצי בית-הספר כדי למנוע אלימות (69%). בהתאם למגמה הכללית לפי שלבי הגיל, שיעורי הדיווח על תחושת המוגנות עולים ככל ששלב הגיל עולה. לעומת זאת, נראית מגמה הפוכה בשיעורי הדיווח על המאמצים למניעת אלימות, כך שבשלב הגיל ד' ו' נרשמו שיעורי הדיווח הגבוהים ביותר.
- בהשוואה בין בתי-ספר דוברי עברית לבתי-ספר דוברי ערבית, נמצא כי ברוב המדדים שיעורי התלמידים המדווחים על תופעות שליליות של אלימות בבתי-ספר דוברי ערבית גבוהים יותר בהשוואה לבתי-ספר דוברי עברית. פערים גדולים יחסית בין מגזרי השפה (כ-10%) נרשמו בנוגע לאלימות חברתית, אלימות מצד הצוות ואלימות קשה. בהתאמה למגמה זו, שיעורי הדיווח על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות גבוהים יותר בקרב דוברי הערבית (76% לעומת 66%). פער בכיוון ההפוך, נרשם בנושאים אלימות מילולית ואלימות מילולית בהסעות, אך הוא בולט בעיקר בנוגע לשתיית אלכוהול.
- שיעור התלמידים במערכת החינוך שהתנסו בשתיית אלכוהול הוא גבוה בעיקר בבתי ספר דוברי עברית. הפערים בין דיווחי התלמידים בבתי-ספר דוברי עברית לתלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית גדולים יותר ככל ששלב הגיל גבוה יותר. בכיתות י"א שיעורי המדווחים על שתיית אלכוהול גבוהים בעשרות אחוזים בקרב דוברי עברית לעומת דוברי ערבית. בפרט, 34% מתלמידי כיתות י"א בבתי-ספר דוברי עברית מדווחים כי שתו אלכוהול עד כדי השתכרות ("Binge Drinking"), לעומת 11% מתלמידי כיתות י"א בקרב דוברי ערבית.

השוואה לאורך זמן בין נתוני תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז:

- התבוננות כללית בנתונים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ז מגלה כי במרבית הנושאים נרשמה מגמת שיפור, דהיינו הפחתה של היקף התקריות האלימות במערכת החינוך בישראל. מגמה זו בולטת בעיקר בבתי-הספר היסודיים ובחטיבות הביניים שבהם נרשם שיפור ברוב המכריע של הנושאים שנמדדו. בחטיבות

העליונות נרשם שיפור במדדים רבים אך בכמה מדדים אחרים, בהם אלימות קשה ושימוש בסמים, נשמרה יציבות.

- לצד זאת, יש לציין כי ככלל בשלוש השנים האחרונות למדידה (תשע"ג, תשע"ה ותשע"ז) נרשמה במדדי האלימות בעיקר יציבות בכל שלבי הגיל ובשני מגזרי השפה. כלומר, בשנים אלו לא נרשמו שינויים משמעותיים בהיקף ובשכיחות של מרבית התופעות.

- כאשר בוחנים את המגמה בין שני מועדי המדידה האחרונים (תשע"ה ותשע"ז) בכל אחד ממגזרי השפה בנפרד, נראות כמה חריגות מהיציבות המתוארת לעיל:

- **הרעה במדדים המדווחים** נראית בעיקר בכיתות ד'-ו' בבתי-ספר דוברי עברית: עלייה בשיעורי הדיווח על אלימות מילולית (+5%), אלימות מילולית בהסעות (+3%), אלימות מינית (+2%) וירידה במאמצי בית-הספר במניעת אלימות (-7%). כמו כן, בכיתות י'-י"א, אחרי ירידה בשיעורי המדווחים על שתיית אלכוהול עד השתכרות בין השנים תשס"ט לתשע"ה, בשנתיים האחרונות (תשע"ה – תשע"ז) נרשמה עלייה (+3%) בשיעורי המדווחים על כך, עלייה אשר נתמכת גם בנתונים מתוך היגדים אחרים אשר עוסקים בצריכת אלכוהול. ראוי לשים לב גם לעליות הקלות בין תשע"ה לתשע"ז בכיתות ז'-ט' בדיווחים בנושא זה, בפרט בבתי הספר דוברי העברית. עוד נציין כי בכיתות י'-י"א בבתי-ספר דוברי ערבית ניכרת עלייה בשיעורי הדיווח על שימוש בסמים – עישון מריחואנה (+3%) ועל אלימות פיזית בהסעות (+2%).

- **שיפור במדדים המדווחים** נראה בעיקר בכיתות ז'-ט' בבתי-ספר דוברי ערבית: ירידה בשיעורי הדיווח על אלימות קשה (-2%), אלימות מתונה (-3%), אלימות מינית (-3%), אלימות מצד הצוות (-2%) והבאת נשק קר לבית-ספר (-2%). גם בבתי-ספר דוברי עברית ניכרת ירידה בשיעורי הדיווח בחלק מן המדדים בכיתות ז'-ט' (-7% באלימות מילולית, -3% באלימות מתונה, -3% במעשי בריונות ו-2% באלימות מינית) ובכיתות י'-י"א (-6% באלימות מילולית, -2% באלימות מצד הצוות ו-2% באלימות כלפי הצוות).

נספח 1: תיאור המדדים המסכמים, המהימנות הפנימית שלהם וההיגדים המרכיבים אותם

להלן פירוט הנושאים בהם עוסק הדו"ח. עבור כל נושא פורטו ההיגדים העוסקים בנושא, המדדים המסכמים בנושא (אם חושבו) וכן רמת המהימנות הפנימית של המדדים, המחושבת על בסיס הנתונים שנאספו בקרב התלמידים.

אלימות מילולית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מילולית" מורכב משני ההיגדים הבאים:
תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.744

אלימות מתונה

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מתונה" מורכב מההיגדים הבאים:
תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.738

אלימות קשה

המדד המסכם "קורבנות לאלימות קשה" מורכב מההיגדים הבאים:
תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.750

אלימות חברתית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות חברתית" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.720

אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים

המדד המסכם "קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.693

אלימות מינית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מינית" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

* נשאל בקרב תלמידי כיתות ז' ומעלה בלבד.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (על-פי אלפא של קרונברך): 0.553

הערה: ערך זה מבוסס על 3 פריטים, אומדן המהימנויות עבור 5 פריטים לפי נוסחת ספירמן בראון הוא 0.673.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ז'-י"א (על-פי אלפא של קרונברך): 0.803

אלימות מצד הצוות

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מצד הצוות" מורכב מההיגדים הבאים:

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

* נשאל בקרב תלמידי כיתות ז' ומעלה בלבד.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (על-פי אלפא של קרונברך): 0.644

הערה: ערך זה מבוסס על 3 פריטים, אומדן המהימנות עבור 4 פריטים לפי נוסחת ספירמן בראון הוא 0.710.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ז'-י"א (על-פי אלפא של קרונברך): 0.831

אלימות כלפי הצוות

המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" מורכב מההיגדים הבאים:

קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

איימת על מורה שתפגע בו או בה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונת או בתיק הפרטי של מורה) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.839

אלימות בהסעות הבית-ספריות

"קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות" – בנושא זה לא חושב מדד מסכם. להלן מוצגים ההיגדים:

במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

חבורות אלימות ומעשי בריונות

"חבורות אלימות ומעשי בריונות" – בנושא זה לא חושב מדד מסכם. להלן מוצגים ההיגדים:

בבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות) (האם קורה מעט או בכלל לא קורה או קורה לפעמים או שקורה הרבה/הרבה מאוד)
תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות (האם קורה מעט או בכלל לא קורה או קורה לפעמים או שקורה הרבה/הרבה מאוד)

תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר

המדד המסכם "תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר" מורכב מההיגדים הבאים:

אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר (האם קורה מעט או בכלל לא קורה או קורה לפעמים או שקורה הרבה/הרבה מאוד)
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עלי ויציקו לי בבית-הספר (האם קורה מעט או בכלל לא קורה או קורה לפעמים או שקורה הרבה/הרבה מאוד)
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר (האם קורה מעט או בכלל לא קורה או קורה לפעמים או שקורה הרבה/הרבה מאוד)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.668

מאמצי ביה"ס במניעת אלימות

המדד המסכם "מאמצי ביה"ס במניעת אלימות" מורכב מההיגדים הבאים:

רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.856

שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

"שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים" – בנושא זה לא חושבו מדדים מסכמים. להלן פירוט ההיגדים:

שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס (האם וכמה פעמים עשית זאת)
שתיית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה (האם וכמה פעמים עשית זאת)
שתיית אלכוהול עד שהשתכרת (האם וכמה פעמים עשית זאת)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש (האם וכמה פעמים עשית זאת)
נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות (האם וכמה פעמים עשית זאת)

הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה

בנושא זה מוצג היגד אחד: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה

במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

נספח 2: נתוני המדדים וההיגדים לפי מגזר שפה ושלבי גיל – תשס"ט, תשע"א, תשע"ג ותשע"ה

אלימות מילולית

לוח 20: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית	ד – ו	54	46	52
	ז – ט	45	37	42
	י – יא	28	26	27
	כלל השכבות	44	39	42
האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך	ד – ו	40	27	36
	ז – ט	35	24	32
	י – יא	19	18	19
	כלל השכבות	33	24	30
האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים	ד – ו	41	34	39
	ז – ט	34	28	32
	י – יא	22	21	21
	כלל השכבות	34	29	32

לוח 21: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית	ד – ו	50	41	47
	ז – ט	42	31	39
	י – יא	30	24	28
	כלל השכבות	42	34	39
האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך	ד – ו	38	24	33
	ז – ט	33	20	29
	י – יא	21	16	20
	כלל השכבות	32	21	29
האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים	ד – ו	37	31	35
	ז – ט	31	22	29
	י – יא	23	18	21
	כלל השכבות	31	25	29

לוח 22: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית	ד – ו	38	34	37
	ז – ט	36	32	34
	י – יא	25	25	25
	כלל השכבות	34	32	33
האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך	ד – ו	28	21	26
	ז – ט	27	21	25
	י – יא	18	15	17
	כלל השכבות	25	20	23
האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים	ד – ו	28	25	27
	ז – ט	28	24	27
	י – יא	19	19	19
	כלל השכבות	26	24	25

לוח 23: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית	ד – ו	40	34	38
	ז – ט	43	31	39
	י – יא	28	24	27
	כלל השכבות	38	31	36
האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך	ד – ו	30	19	27
	ז – ט	33	19	29
	י – יא	18	16	18
	כלל השכבות	28	19	25
האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים	ד – ו	28	27	28
	ז – ט	34	23	30
	י – יא	23	18	21
	כלל השכבות	29	23	27

אלימות מתונה

לוח 24: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	32	42	35
	ז – ט	20	25	22
	י – יא	10	17	12
	כלל השכבות	22	31	25
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	14	22	17
	ז – ט	8	13	9
	י – יא	5	9	6
	כלל השכבות	10	16	11
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	20	24	21
	ז – ט	13	16	14
	י – יא	7	12	8
	כלל השכבות	14	19	15
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	18	23	20
	ז – ט	12	13	12
	י – יא	6	10	7
	כלל השכבות	13	17	14

לוח 25: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	28	36	31
	ז – ט	17	21	18
	י – יא	10	14	11
	כלל השכבות	19	26	21
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	13	19	15
	ז – ט	6	10	7
	י – יא	4	8	5
	כלל השכבות	8	13	10
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	16	19	17
	ז – ט	12	13	12
	י – יא	7	9	7
	כלל השכבות	12	15	13
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	16	20	17
	ז – ט	10	11	10
	י – יא	5	8	6
	כלל השכבות	11	14	12

לוח 26: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	21	30	24
	ז – ט	14	21	16
	י – יא	8	15	10
	כלל השכבות	15	24	18
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	9	16	11
	ז – ט	5	10	7
	י – יא	4	8	5
	כלל השכבות	6	12	8
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	12	18	13
	ז – ט	9	14	11
	י – יא	6	10	7
	כלל השכבות	9	15	11
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	11	16	13
	ז – ט	8	11	9
	י – יא	5	8	6
	כלל השכבות	9	13	10

לוח 27: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	23	31	25
	ז – ט	16	21	18
	י – יא	9	15	11
	כלל השכבות	17	23	19
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית-הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	9	15	11
	ז – ט	5	10	7
	י – יא	3	8	5
	כלל השכבות	6	11	8
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	14	18	15
	ז – ט	11	12	11
	י – יא	7	10	8
	כלל השכבות	11	14	12
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	13	17	14
	ז – ט	9	11	10
	י – יא	5	9	6
	כלל השכבות	10	13	11

אלימות קשה

לוח 28: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	15	28	19
	ז – ט	8	19	11
	י – יא	5	15	8
	כלל השכבות	10	22	13
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	10	15	11
	ז – ט	5	8	6
	י – יא	3	7	4
	כלל השכבות	6	10	8
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	4	12	6
	ז – ט	3	10	5
	י – יא	3	10	5
	כלל השכבות	3	11	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	3	11	5
	ז – ט	2	7	4
	י – יא	2	7	3
	כלל השכבות	2	9	4
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	3	7	4
	ז – ט	3	7	4
	י – יא	2	7	4
	כלל השכבות	3	7	4

לוח 29: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	10	22	14
	ז – ט	6	13	8
	י – יא	5	12	7
	כלל השכבות	7	17	10
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	7	12	9
	ז – ט	4	6	5
	י – יא	3	5	4
	כלל השכבות	5	8	6
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	3	10	5
	ז – ט	2	7	4
	י – יא	2	7	4
	כלל השכבות	2	8	4
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	2	8	4
	ז – ט	2	3	2
	י – יא	2	3	2
	כלל השכבות	2	5	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	1	4	2
	ז – ט	1	4	2
	י – יא	2	4	2
	כלל השכבות	1	4	2

לוח 30: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	7	20	11
	ז – ט	5	14	8
	י – יא	5	11	6
	כלל השכבות	6	16	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	5	10	7
	ז – ט	4	7	5
	י – יא	3	5	3
	כלל השכבות	4	8	5
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	2	9	4
	ז – ט	2	8	4
	י – יא	2	7	3
	כלל השכבות	2	8	4
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	1	7	3
	ז – ט	2	6	3
	י – יא	2	5	3
	כלל השכבות	2	6	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	1	5	2
	ז – ט	1	5	2
	י – יא	2	4	3
	כלל השכבות	1	5	2

לוח 31: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	10	18	12
	ז – ט	6	13	8
	י – יא	4	12	6
	כלל השכבות	7	15	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	7	10	8
	ז – ט	4	6	4
	י – יא	3	6	4
	כלל השכבות	5	7	6
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	2	8	4
	ז – ט	2	7	3
	י – יא	2	8	3
	כלל השכבות	2	8	4
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	2	5	3
	ז – ט	2	5	3
	י – יא	2	6	3
	כלל השכבות	2	5	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	1	4	2
	ז – ט	2	5	3
	י – יא	2	6	3
	כלל השכבות	2	5	2

הבאת נשק קר לביה"ס

לוח 32: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה	ד - ו	1	7	3
	ז - ט	3	10	5
	י - יא	4	12	6
	כלל השכבות	3	9	5

לוח 33: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה	ד - ו	1	3	1
	ז - ט	2	5	3
	י - יא	3	7	4
	כלל השכבות	2	5	2

לוח 34: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	2	5	3
	י - יא	2	9	4
	כלל השכבות	2	5	2

לוח 35: דיווחי התלמידים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה	ד - ו	1	1	1
	ז - ט	2	6	3
	י - יא	2	8	4
	כלל השכבות	1	4	2

אלימות חברתית

לוח 36: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות חברתית	ד – ו	36	42	38
	ז – ט	23	32	26
	י – יא	15	29	19
	כלל השכבות	26	36	29
האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך	ד – ו	24	31	26
	ז – ט	14	22	16
	י – יא	8	20	11
	כלל השכבות	16	26	19
האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך	ד – ו	12	22	15
	ז – ט	5	12	7
	י – יא	4	11	5
	כלל השכבות	7	16	10
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)	ד – ו	22	14	19
	ז – ט	17	17	17
	י – יא	12	19	14
	כלל השכבות	18	16	17

לוח 37: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות חברתית	ד – ו	25	35	28
	ז – ט	20	27	22
	י – יא	14	25	17
	כלל השכבות	20	30	23
האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך	ד – ו	17	26	20
	ז – ט	13	19	14
	י – יא	8	16	10
	כלל השכבות	13	21	15
האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך	ד – ו	7	15	10
	ז – ט	4	8	5
	י – יא	3	8	4
	כלל השכבות	5	11	7
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)	ד – ו	15	11	13
	ז – ט	14	14	14
	י – יא	11	16	12
	כלל השכבות	14	13	13

לוח 38: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות חברתית	ד – ו	20	31	24
	ז – ט	17	28	20
	י – יא	12	25	15
	כלל השכבות	17	29	21
האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך	ד – ו	13	23	16
	ז – ט	10	20	13
	י – יא	6	17	9
	כלל השכבות	10	21	13
האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך	ד – ו	6	15	9
	ז – ט	3	10	6
	י – יא	3	9	5
	כלל השכבות	5	12	7
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)	ד – ו	12	10	11
	ז – ט	12	15	13
	י – יא	9	15	11
	כלל השכבות	12	13	12

לוח 39: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות חברתית	ד – ו	20	29	23
	ז – ט	16	25	19
	י – יא	12	23	15
	כלל השכבות	17	26	19
האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך	ד – ו	14	22	17
	ז – ט	10	19	12
	י – יא	6	16	9
	כלל השכבות	11	19	13
האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך	ד – ו	6	14	8
	ז – ט	3	11	6
	י – יא	3	9	4
	כלל השכבות	4	12	6
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)	ד – ו	11	8	10
	ז – ט	12	11	12
	י – יא	9	14	11
	כלל השכבות	11	11	11

אלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים

לוח 40: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	ד – ו	9	13	10
	ז – ט	9	12	10
	י – יא	7	13	8
	כלל השכבות	9	13	10
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך	ד – ו	2	5	3
	ז – ט	4	5	4
	י – יא	3	7	4
	כלל השכבות	3	6	4
האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	7	8	7
	ז – ט	6	8	7
	י – יא	4	9	5
	כלל השכבות	6	8	7
האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	3	7	4
	ז – ט	4	7	5
	י – יא	3	9	5
	כלל השכבות	3	7	4

לוח 41: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	ד – ו	8	11	9
	ז – ט	7	9	7
	י – יא	6	9	7
	כלל השכבות	7	10	8
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך	ד – ו	2	4	3
	ז – ט	3	3	3
	י – יא	3	4	3
	כלל השכבות	3	4	3
האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	6	7	6
	ז – ט	5	6	5
	י – יא	4	6	5
	כלל השכבות	5	6	5
האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	3	5	4
	ז – ט	2	5	3
	י – יא	3	6	3
	כלל השכבות	2	5	3

לוח 42: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	ד – ו	7	10	8
	ז – ט	9	12	10
	י – יא	7	12	8
	כלל השכבות	8	12	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך	ד – ו	2	4	2
	ז – ט	4	5	4
	י – יא	3	6	4
	כלל השכבות	3	5	3
האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	6	6	6
	ז – ט	7	8	7
	י – יא	4	8	5
	כלל השכבות	6	7	6
האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	2	4	3
	ז – ט	3	7	4
	י – יא	2	7	4
	כלל השכבות	2	6	3

לוח 43: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות תוך שימוש באמצעי תקשורת דיגיטליים	ד – ו	9	9	9
	ז – ט	11	10	11
	י – יא	8	14	10
	כלל השכבות	10	10	10
האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולארי במטרה לפגוע בך	ד – ו	2	3	2
	ז – ט	5	4	5
	י – יא	5	7	5
	כלל השכבות	4	4	4
האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	7	5	7
	ז – ט	8	7	8
	י – יא	5	9	6
	כלל השכבות	7	7	7
האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולארי מתלמיד אחר	ד – ו	2	4	3
	ז – ט	3	5	4
	י – יא	2	8	4
	כלל השכבות	2	5	3

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

לוח 44: דיווחי התלמידים על אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד')	ד - ו	2	4	3
	ז - ט	6	7	6
	י - יא	5	9	6
	כלל השכבות	4	6	5
תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד')	ד - ו	1	3	2
	ז - ט	4	5	4
	י - יא	4	7	5
	כלל השכבות	3	5	3

אלימות מינית

לוח 45: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מינית	ד - ו	11	21	14
	ז - ט	18	25	20
	י - יא	16	24	18
	כלל השכבות	15	23	17
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך	ד - ו	4	11	6
	ז - ט	5	10	7
	י - יא	6	15	8
	כלל השכבות	5	12	7
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך	ד - ו			
	ז - ט	5	8	6
	י - יא	6	11	7
	כלל השכבות	5	9	6
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם	ד - ו			
	ז - ט	9	15	11
	י - יא	8	15	10
	כלל השכבות	9	15	11
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת	ד - ו	4	7	5
	ז - ט	6	7	6
	י - יא	5	8	5
	כלל השכבות	5	7	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת	ד - ו	7	12	9
	ז - ט	6	11	7
	י - יא	7	11	8
	כלל השכבות	7	11	8

לוח 46: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתיה"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מינית	ד - ו	8	14	10
	ז - ט	15	17	16
	י - יא	16	18	16
	כלל השכבות	13	16	14
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך	ד - ו	2	7	4
	ז - ט	5	7	5
	י - יא	6	10	7
	כלל השכבות	4	8	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך	ד - ו			
	ז - ט	5	4	5
	י - יא	5	6	5
	כלל השכבות	5	5	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם	ד - ו			
	ז - ט	8	9	8
	י - יא	9	10	9
	כלל השכבות	8	9	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת	ד - ו	2	4	3
	ז - ט	3	3	3
	י - יא	4	4	4
	כלל השכבות	3	4	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת	ד - ו	5	9	6
	ז - ט	6	7	6
	י - יא	6	7	6
	כלל השכבות	6	8	6

לוח 47: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתיה"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מינית	ד - ו	7	13	9
	ז - ט	14	20	16
	י - יא	14	19	15
	כלל השכבות	11	17	13
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך	ד - ו	2	6	3
	ז - ט	5	8	6
	י - יא	6	10	7
	כלל השכבות	4	8	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך	ד - ו			
	ז - ט	5	6	5
	י - יא	5	7	6
	כלל השכבות	5	6	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם	ד - ו			
	ז - ט	8	11	9
	י - יא	7	10	8
	כלל השכבות	8	11	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת	ד - ו	1	3	2
	ז - ט	3	5	4
	י - יא	4	5	4
	כלל השכבות	2	4	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת	ד - ו	5	8	6
	ז - ט	5	8	6
	י - יא	6	7	6
	כלל השכבות	5	8	6

לוח 48: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מינית	ד - ו	8	12	10
	ז - ט	16	19	17
	י - יא	14	19	16
	כלל השכבות	13	17	14
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך	ד - ו	3	7	4
	ז - ט	4	8	5
	י - יא	5	11	7
	כלל השכבות	4	8	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך	ד - ו			
	ז - ט	4	6	5
	י - יא	6	8	6
	כלל השכבות	5	7	5
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם	ד - ו			
	ז - ט	9	11	10
	י - יא	8	11	9
	כלל השכבות	9	11	9
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת	ד - ו	2	3	2
	ז - ט	3	4	4
	י - יא	4	6	4
	כלל השכבות	3	4	3
האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת	ד - ו	6	7	6
	ז - ט	6	7	6
	י - יא	6	7	6
	כלל השכבות	6	7	6

אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

קורבנות לאלימות מצד הצוות

לוח 49: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	5	24	11
	ז - ט	9	20	12
	י - יא	8	16	10
	כלל השכבות	7	21	11
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	4	16	7
	ז - ט	6	13	8
	י - יא	5	11	6
	כלל השכבות	5	14	7
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	2	13	5
	ז - ט	3	11	5
	י - יא	3	9	5
	כלל השכבות	3	12	5
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	3	10	5
	י - יא	4	8	5
	כלל השכבות	4	9	5
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	1	7	3
	ז - ט	2	6	3
	י - יא	2	5	3
	כלל השכבות	2	6	3

לוח 50: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	4	18	8
	ז - ט	7	15	9
	י - יא	7	13	9
	כלל השכבות	6	16	9
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	2	9	5
	ז - ט	4	8	5
	י - יא	4	7	5
	כלל השכבות	4	8	5
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	2	11	5
	ז - ט	2	8	4
	י - יא	3	7	4
	כלל השכבות	2	9	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	2	6	4
	י - יא	3	5	4
	כלל השכבות	3	5	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	1	4	2
	ז - ט	2	3	2
	י - יא	2	3	2
	כלל השכבות	1	4	2

לוח 51: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	3	16	7
	ז - ט	8	16	11
	י - יא	8	13	9
	כלל השכבות	6	15	9
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	2	9	4
	ז - ט	5	10	7
	י - יא	5	8	6
	כלל השכבות	4	9	6
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	1	9	4
	ז - ט	3	9	5
	י - יא	3	7	4
	כלל השכבות	2	9	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	3	7	4
	י - יא	4	7	5
	כלל השכבות	4	7	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	0	4	1
	ז - ט	2	5	3
	י - יא	3	5	3
	כלל השכבות	2	4	2

לוח 52: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	3	15	7
	ז - ט	6	16	9
	י - יא	7	14	9
	כלל השכבות	5	15	8
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	2	9	4
	ז - ט	4	10	6
	י - יא	4	9	6
	כלל השכבות	4	10	5
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	1	10	4
	ז - ט	2	9	4
	י - יא	3	9	5
	כלל השכבות	2	9	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-
	ז - ט	2	7	4
	י - יא	4	7	5
	כלל השכבות	3	7	4
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית-הספר נגע או ניסה לגעת בך (חטב עליונות: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	1	4	2
	ז - ט	1	5	2
	י - יא	2	6	3
	כלל השכבות	1	4	2

ביצוע אלימות כלפי הצוות

לוח 53: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות	ד - ו	7	17	10
	ז - ט	11	21	14
	י - יא	13	23	16
	כלל השכבות	10	20	13
האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)	ד - ו	5	9	6
	ז - ט	10	15	12
	י - יא	12	18	13
	כלל השכבות	9	13	10
האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה	ד - ו	1	8	3
	ז - ט	1	9	4
	י - יא	2	9	4
	כלל השכבות	1	9	3
האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה	ד - ו	1	6	3
	ז - ט	2	8	3
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	7	3
האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו	ד - ו	1	6	2
	ז - ט	1	7	3
	י - יא	1	6	2
	כלל השכבות	1	6	2
האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונת או בתיק הפרטי של מורה)	ד - ו	1	6	3
	ז - ט	2	7	3
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	2	7	3
האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה	ד - ו	1	5	2
	ז - ט	2	6	3
	י - יא	2	5	3
	כלל השכבות	2	6	3

לוח 54: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות	ד - ו	4	10	6
	ז - ט	8	13	10
	י - יא	12	15	13
	כלל השכבות	8	12	9
האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)	ד - ו	3	5	4
	ז - ט	8	9	8
	י - יא	10	11	11
	כלל השכבות	7	8	7
האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה	ד - ו	0	4	1
	ז - ט	1	5	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	5	2
האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה	ד - ו	1	3	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	3	1
	כלל השכבות	1	3	1
האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)	ד - ו	1	3	2
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	4	2
	כלל השכבות	1	3	2
האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה	ד - ו	1	3	1
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	3	2
	כלל השכבות	1	3	2

לוח 55: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות	ד - ו	2	8	4
	ז - ט	8	14	10
	י - יא	9	17	11
	כלל השכבות	6	12	8
האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)	ד - ו	2	4	3
	ז - ט	7	10	8
	י - יא	8	13	9
	כלל השכבות	5	8	6
האם במהלך החודש האחרון אימת על מורה שתפגע בו או בה	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	6	2
	י - יא	1	6	3
	כלל השכבות	1	5	2
האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	5	2
	י - יא	2	6	3
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונת או בתיק הפרטי של מורה)	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	2	5	2
	כלל השכבות	1	3	2

לוח 56: דיווחי התלמידים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות	ד - ו	4	7	5
	ז - ט	7	14	9
	י - יא	10	16	11
	כלל השכבות	6	12	8
האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)	ד - ו	3	4	3
	ז - ט	7	9	7
	י - יא	9	12	9
	כלל השכבות	6	8	6
האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה	ד - ו	0	3	1
	ז - ט	1	5	2
	י - יא	2	7	3
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	5	2
	י - יא	1	6	2
	כלל השכבות	1	4	2
האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	4	1
האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	3	2
האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה	ד - ו	0	2	1
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	1	5	2
	כלל השכבות	1	3	2

אלימות בהסעות הבית-ספריות

לוח 57: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	24	17	21
	ז - ט	13	12	12
	י - יא	8	8	8
	כלל השכבות	15	12	14
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*	ד - ו	9	15	11
	ז - ט	7	10	8
	י - יא	4	7	5
	כלל השכבות	7	11	8

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו.

לוח 58: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	14	14	14
	ז - ט	10	6	8
	י - יא	7	4	6
	כלל השכבות	11	8	10
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*	ד - ו	6	10	8
	ז - ט	4	6	5
	י - יא	3	5	4
	כלל השכבות	5	7	6

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו.

לוח 59: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	14	11	13
	ז - ט	9	9	9
	י - יא	6	7	7
	כלל השכבות	10	9	10
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*	ד - ו	5	9	7
	ז - ט	5	6	5
	י - יא	3	5	4
	כלל השכבות	5	7	6

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו.

לוח 60: דיווחי התלמידים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית-ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	13	11	13
	ז - ט	9	8	9
	י - יא	6	7	6
	כלל השכבות	10	8	10
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית-הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*	ד - ו	7	8	8
	ז - ט	4	6	5
	י - יא	3	6	4
	כלל השכבות	5	7	6

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית-הספר או ממנו.

חבורות אלימות ומעשי בריונות

לוח 61: דיווחי התלמידים על חבורות אלימות ומעשי בריונות שיעור התלמידים שדיווחו כי אירועי האלימות הבאים קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית-ספרם לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	9	19	12
	ז - ט	14	23	16
	י - יא	8	21	11
	כלל השכבות	11	21	14
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	12	20	15
	ז - ט	19	23	20
	י - יא	11	22	14
	כלל השכבות	14	21	16

לוח 62: דיווחי התלמידים על חבורות אלימות ומעשי בריונות שיעור התלמידים שדיווחו כי אירועי האלימות הבאים קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית-ספרם לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	9	12	10
	ז - ט	10	18	12
	י - יא	9	16	11
	כלל השכבות	9	15	11
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	13	12	13
	ז - ט	14	19	16
	י - יא	13	17	14
	כלל השכבות	14	15	14

לוח 63: דיווחי התלמידים על חבורות אלימות ומעשי בריונות שיעור התלמידים שדיווחו כי אירועי האלימות הבאים קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית-ספרם לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	5	11	7
	ז - ט	9	18	12
	י - יא	5	15	8
	כלל השכבות	7	15	9
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	7	11	8
	ז - ט	15	19	17
	י - יא	8	15	10
	כלל השכבות	11	15	12

לוח 64: דיווחי התלמידים על חבורות אלימות ומעשי בריונות שיעור התלמידים שדיווחו כי אירועי האלימות הבאים קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית-ספרם לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עד כמה קורה שבבית-הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	4	11	6
	ז - ט	9	16	11
	י - יא	6	15	8
	כלל השכבות	6	14	9
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	7	11	8
	ז - ט	14	18	15
	י - יא	8	15	10
	כלל השכבות	10	15	11

תחושת מוגנות של התלמידים בבית-הספר

לוח 65: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס: שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגדים הבאים לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר	ד - ו	74	74	74
	ז - ט	77	71	75
	י - יא	85	76	83
	כלל השכבות	78	73	77
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר	ד - ו	79	79	79
	ז - ט	69	67	69
	י - יא	74	66	72
	כלל השכבות	74	72	73
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר*	ד - ו	71	70	71
	ז - ט	79	71	77
	י - יא	90	78	87
	כלל השכבות	79	72	77
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר**	ד - ו	73	73	73
	ז - ט	83	76	81
	י - יא	92	83	90
	כלל השכבות	81	76	80

* נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

לוח 66: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס: שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגדים הבאים לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
ממד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר	ד - ו	76	80	77
	ז - ט	82	77	81
	י - יא	85	78	83
	כלל השכבות	80	79	80
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר	ד - ו	80	88	83
	ז - ט	76	76	76
	י - יא	73	74	73
	כלל השכבות	77	80	78
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר*	ד - ו	72	76	73
	ז - ט	83	76	81
	י - יא	90	77	86
	כלל השכבות	81	76	79
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר**	ד - ו	74	76	75
	ז - ט	87	80	85
	י - יא	92	83	90
	כלל השכבות	84	79	82

* נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

לוח 67: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס: שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגדים הבאים לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
ממד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר	ד - ו	81	79	80
	ז - ט	83	77	81
	י - יא	88	79	86
	כלל השכבות	83	78	82
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר	ד - ו	83	86	84
	ז - ט	77	76	76
	י - יא	81	74	79
	כלל השכבות	80	80	80
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר*	ד - ו	79	75	78
	ז - ט	85	76	82
	י - יא	91	79	88
	כלל השכבות	84	76	81
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר**	ד - ו	80	77	79
	ז - ט	88	79	85
	י - יא	94	83	91
	כלל השכבות	86	79	84

* נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

לוח 68: דיווחי התלמידים על תחושת המוגנות בביה"ס: שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגדים הבאים לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
ממד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית-הספר	ד - ו	79	81	80
	ז - ט	82	79	81
	י - יא	88	79	85
	כלל השכבות	82	80	82
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית-הספר	ד - ו	82	88	84
	ז - ט	76	78	77
	י - יא	80	73	78
	כלל השכבות	79	81	80
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר*	ד - ו	77	77	77
	ז - ט	83	77	82
	י - יא	90	80	87
	כלל השכבות	83	78	81
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר**	ד - ו	79	79	79
	ז - ט	88	81	85
	י - יא	94	84	91
	כלל השכבות	86	81	84

* נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית-הספר" ולצורך הדיווח בטבלה נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

** נוסח היגד זה בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית-הספר", ולצורך הדיווח בטבלה זו נוסח מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

מאמצי ביה"ס במניעת אלימות

לוח 69: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשס"ט

מדד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – מאמצי בית-הספר במניעת אלימות	ד - ו	79	78	79
	ז - ט	60	63	61
	י - יא	57	56	57
	כלל השכבות	67	68	67
רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות	ד - ו	71	75	72
	ז - ט	47	57	50
	י - יא	41	48	43
	כלל השכבות	55	62	57
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי	ד - ו	73	78	74
	ז - ט	57	63	59
	י - יא	58	59	58
	כלל השכבות	65	68	66
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות	ד - ו	89	78	86
	ז - ט	74	65	71
	י - יא	69	56	66
	כלל השכבות	78	69	76
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות	ד - ו	82	81	82
	ז - ט	63	69	65
	י - יא	60	63	61
	כלל השכבות	70	73	70

לוח 70: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"א

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – מאמצי בית-הספר במניעת אלימות	ד - ו	81	87	83
	ז - ט	67	72	68
	י - יא	60	65	62
	כלל השכבות	71	77	72
רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות	ד - ו	75	83	78
	ז - ט	53	64	56
	י - יא	47	56	49
	כלל השכבות	59	70	63
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי	ד - ו	75	86	79
	ז - ט	65	73	68
	י - יא	58	67	61
	כלל השכבות	68	78	71
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות	ד - ו	91	88	90
	ז - ט	79	74	77
	י - יא	73	67	71
	כלל השכבות	82	78	81
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות	ד - ו	85	89	86
	ז - ט	70	77	72
	י - יא	62	71	65
	כלל השכבות	73	80	75

לוח 71: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ג

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – מאמצי בית-הספר במניעת אלימות	ד - ו	82	85	83
	ז - ט	64	71	66
	י - יא	62	66	63
	כלל השכבות	71	76	73
רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות	ד - ו	76	81	78
	ז - ט	53	63	56
	י - יא	49	57	51
	כלל השכבות	62	70	64
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי	ד - ו	76	84	78
	ז - ט	60	70	63
	י - יא	60	67	63
	כלל השכבות	67	75	70
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות	ד - ו	92	87	90
	ז - ט	77	74	76
	י - יא	75	67	73
	כלל השכבות	82	78	81
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות	ד - ו	84	87	85
	ז - ט	68	76	70
	י - יא	65	71	67
	כלל השכבות	74	79	75

לוח 72: דיווחי התלמידים על מאמצי בית-הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר שפה, תשע"ה

ממד מסכם / היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
מדד מסכם – מאמצי בית-הספר במניעת אלימות	ד - ו	80	84	81
	ז - ט	64	73	67
	י - יא	63	66	64
	כלל השכבות	70	76	72
רוב המורים בבית-הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות	ד - ו	73	81	75
	ז - ט	52	68	57
	י - יא	53	59	55
	כלל השכבות	60	71	64
כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי	ד - ו	72	82	75
	ז - ט	57	71	62
	י - יא	58	66	61
	כלל השכבות	65	74	68
בבית-הספר יש כללים ברורים נגד אלימות	ד - ו	90	85	89
	ז - ט	78	77	78
	י - יא	76	69	74
	כלל השכבות	82	78	81
אני מרגיש שבבית-הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות	ד - ו	84	86	84
	ז - ט	68	77	71
	י - יא	66	69	67
	כלל השכבות	74	79	75

שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

שתיית אלכוהול

לוח 73: דיווחי התלמידים על שתיית אלכוהול, שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת במהלך חייהם לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?	ו	25	8	20
	ז - ט	40	17	34
	י - יא	71	24	59
	כלל השכבות	48	17	40
האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה?	ו	17	8	14
	ז - ט	35	16	30
	י - יא	65	23	55
	כלל השכבות	42	16	35
האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת?	ד - ו			
	ז - ט	16	9	14
	י - יא	41	13	35
	כלל השכבות	26	11	22

לוח 74: דיווח שיעור התלמידים על שתיית אלכוהול, כמתואר בהיגד לפחות פעם אחת במהלך חייהם לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם אי פעם בחייך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?	ו	13	6	11
	ז - ט	29	9	24
	י - יא	66	14	52
	כלל השכבות	39	10	31
האם אי פעם בחייך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה ?	ו	11	5	9
	ז - ט	22	9	18
	י - יא	59	14	47
	כלל השכבות	33	10	26
האם אי פעם בחייך שתית אלכוהול עד שהשתכרת?	ד - ו			
	ז - ט	7	5	7
	י - יא	37	8	29
	כלל השכבות	19	6	16

לוח 75: דיווח שיעור התלמידים על שתיית אלכוהול, כמתואר בהיגד לפחות פעם אחת במהלך חייהם לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם אי פעם בחייך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?	ו	11	5	9
	ז - ט	26	11	22
	י - יא	59	15	47
	כלל השכבות	34	11	27
האם אי פעם בחייך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה ?	ו	7	4	6
	ז - ט	22	10	18
	י - יא	56	15	45
	כלל השכבות	30	10	24
האם אי פעם בחייך שתית אלכוהול עד שהשתכרת?	ד - ו			
	ז - ט	9	6	8
	י - יא	34	9	28
	כלל השכבות	19	7	15

לוח 76: דיווח שיעור התלמידים על שתיית אלכוהול, כמתואר בהיגד לפחות פעם אחת במהלך חייהם לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?	ו	13	5	10
	ז - ט	26	8	20
	י - יא	58	16	47
	כלל השכבות	35	10	27
האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון: ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה ?	ו	8	4	6
	ז - ט	16	8	14
	י - יא	51	16	41
	כלל השכבות	27	9	21
האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת?	ד - ו			
	ז - ט	6	5	6
	י - יא	31	10	25
	כלל השכבות	16	7	13

שימוש בסמים

לוח 77: דיווחי התלמידים על שימוש בסמים - שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש	ד - ו			
	ז - ט	3	6	4
	י - יא	6	7	7
	כלל השכבות	4	7	5
נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת	ד - ו			
	ז - ט	3	6	4
	י - יא	3	6	4
	כלל השכבות	3	6	4

לוח 78: דיווחי התלמידים על שימוש בסמים - שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש	ד - ו			
	ז - ט	2	4	2
	י - יא	5	5	5
	כלל השכבות	3	4	3
נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת	ד - ו			
	ז - ט	1	4	2
	י - יא	2	4	3
	כלל השכבות	2	4	2

לוח 79: דיווחי התלמידים על שימוש בסמים - שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש	ד - ו			
	ז - ט	3	4	4
	י - יא	6	6	6
	כלל השכבות	4	5	5
נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת	ד - ו			
	ז - ט	2	3	3
	י - יא	3	4	3
	כלל השכבות	2	3	3

לוח 80: דיווחי התלמידים על שימוש בסמים - שיעור התלמידים שעשו את האמור בהיגד לפחות פעם אחת לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
עישנת מריחואנה, גראס או חשיש	ד - ו			
	ז - ט	2	4	3
	י - יא	7	6	7
	כלל השכבות	4	5	4
נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת	ד - ו			
	ז - ט	1	3	2
	י - יא	2	5	3
	כלל השכבות	2	4	2

הימנעות מהגעה לביה"ס

לוח 81: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה - שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגד הבא לפי מגזר שפה, תשס"ט

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?	ד - ו	4	7	5
	ז - ט	3	6	4
	י - יא	3	5	3
	כלל השכבות	3	6	4

לוח 82: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה - שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגד הבא לפי מגזר שפה, תשע"א

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?	ד - ו	3	5	4
	ז - ט	2	4	3
	י - יא	2	4	3
	כלל השכבות	3	4	3

לוח 83: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה - שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגד הבא לפי מגזר שפה, תשע"ג

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?	ד - ו	3	4	3
	ז - ט	3	5	3
	י - יא	2	5	3
	כלל השכבות	3	5	3

לוח 84: דיווחי התלמידים על הימנעות מהגעה לבית-הספר מחשש לפגיעה - שיעור התלמידים שענו "מסכים" או "מסכים מאוד" עם ההיגד הבא לפי מגזר שפה, תשע"ה

היגד	שכבות	דוברי עברית (%)	דוברי ערבית (%)	כלל בתי"ס (%)
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית-הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית-הספר או בדרך אליו?	ד - ו	3	4	3
	ז - ט	2	4	3
	י - יא	2	6	3
	כלל השכבות	3	4	3